

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΤΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

19 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 2014 - 2017

κ.κ.	Χάρης Λοϊζίδης	-	Πρόεδρος
	Ανδρέας Τσόκκος	-	Α΄ Αντιπρόεδρος
	Ανδρέας Καπετάνιος	-	Β΄ Αντιπρόεδρος
	Ιάσων Περδίας	-	Γραμματέας
	Χάρης Θεοχάρους	-	Οικονομικός Διαχειριστής
κα	Χριστιάνα Ιακωβίδου	-	Μέλος
κα	Ιωάννα Φλωρεντιάδου	-	Μέλος
	Χρίστος Κοιτάζος	-	Μέλος
	Θέμης Φιλιππίδης	-	Μέλος
	Ανδρέας Μαντάλας	-	Μέλος
	Στέλιος Μανδρίδης	-	Μέλος
	Νίκος Κατσουνωτός	-	Μέλος
	Μάριος Πολυβίου	-	Μέλος
	Ευρυπίδης Λοϊζίδης	-	Μέλος
	Μαρίνος Κουννάς	-	Μέλος
	Ανδρέας Κωνσταντίνου	-	Μέλος
κα	Άννα Μιχαηλίδου	-	Μέλος
	Στέλιος Παναγιώτου	-	Μέλος
	Γιάννος Πανταζής	-	Μέλος
	Αλέξης Χρυσ αφίνης	-	Μέλος
	Ανδρέας-Λούης Γιαννάκη	-	Μέλος
κα	Φοίβη Κατσούρη	-	Μέλος
	Γιάννης Μακεδόνας	-	Μέλος
	Ανδρέας Ευσταθίου	-	Παρατηρητής

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

κ. Ζαχαρίας Ιωαννίδης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

κα Φαβιόλα Ουσάρ
κ. Κυριάκος Κωστή
κα Έλλη Σάρρου
κ. Στέλιος Προκοπίου
κα Χρυστάλλα Προκοπίου

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

κ.κ. Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

κ.κ. PwC Cyprus

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

κ.κ. Γνώρα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ -----	1
2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ-	6
3. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ -----	8
3.1. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ -----	8
3.1.1. Διεθνής Τουριστική Κίνηση -----	8
3.1.2. Τουριστική Κίνηση στην Κύπρο -----	9
3.1.3. Έσοδα από τον Τουρισμό -----	10
3.1.4. Συνεισφορά στο Α.Ε.Π.-----	11
3.1.5. Ανταγωνιστικότητα της Κύπρου σαν Τουριστικός Προορισμός -----	11
3.2. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ -----	14
3.2.1. Προσφορά Κλινών και Απασχόληση στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία -----	14
3.2.2. Πληρότητες -----	14
3.2.3. Δυναμικότητα Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας -----	15
3.2.4. Απασχόληση -----	16
3.2.5. Τιμές Ξενοδοχείων, Πολιτική Τιμών και Οικονομικές Υποχρεώσεις στο Τραπεζικό Σύστημα-----	16
3.3. ΠΟΡΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 2016 -	20
3.3.1. Απολογισμός Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για το 2016 -----	20
3.3.2. Δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού και Εκτιμήσεις για την Πορεία του Τουρισμού το 2017 -----	26
3.4. ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ -----	27
3.4.1. Πορεία του Τουρισμού στην Κύπρο κατά την 16-ετία 2001-2016 -----	27
3.4.2. Στοιχεία Τουριστικών Αφίξεων (Ιαν.-Φεβρ.-Μαρτ. -Απρ. 2017) και Εσόδων (Ιαν.-Φεβρ. 2017) και Εκτιμήσεις για όλο το 2017 -----	29
3.5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΓΟΡΩΝ -----	31
3.5.1. Εκτιμήσεις/Διαπιστώσεις από την Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου -----	33
3.5.2. Εκτιμήσεις/Διαπιστώσεις από τις Αγορές της Ρωσίας και των Δημοκρατιών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών -----	35
3.5.3. Εκτιμήσεις/Διαπιστώσεις από την Αγορά της Γερμανίας -----	37

3.6. - ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	
- ΠΟΛΙΤΙΚΗ 'ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ'	
- ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	
- ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΕ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	
- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	
ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ (ΒΙΖΑΣ)	----- 38
3.6.1. Επιμήκυνση της Τουριστικής Περιόδου και Ανάπτυξη του Χειμερινού Τουρισμού	----- 39
3.6.2. Πολιτική 'Ανοικτών Αιθέρων' (Open Skies Policy) και Φιλελευθεροποίηση Αερομεταφορών	----- 40
3.6.3. Σχέδια Κινήτρων σε Αεροπορικές Εταιρείες και Κάθοδος Νέων Αεροπορικών Εταιρειών	----- 41
3.6.4. Διαδικασία Ταχείας Έκδοσης Θεωρήσεων Διαβατηρίων (Βίζα)	----- 43
3.7. - ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	
2017-2030	
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ	
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	-----45
3.7.1. Εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού 2017-2030	----- 45
3.7.2. Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό 2016-2020	-- 46
3.7.3. Έκσυγχρονισμός του Νομοθετικού Πλαισίου που Διέπει την Ίδρυση και Λειτουργία του ΚΟΤ · Δημιουργία Υφυπουργείου Τουρισμού · Νέος Τρόπος Αδειοδότησης και Κατάταξης Ξενοδοχείων	----- 47
3.7.4. Παροχή Πολεοδομικών Κινήτρων για Εμπλουτισμό και Αναβάθμιση του Τουριστικού Προϊόντος	----- 49
3.7.5. Δημιουργία Γηπέδων Γκολφ και Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Ξενοδοχ. Βιομηχανίας	--- 51
3.7.6. Προοπτική Νέων Επενδύσεων στην Κυπριακή Τουριστική Βιομηχανία	----- 51
3.8. ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	----- 52
3.8.1. Εσωτερικός Τουρισμός	----- 52
3.8.2. Χειμερινός Τουρισμός	----- 53
3.8.3. Επιχορηγημένες Άδειες	----- 56
3.8.4. Αθλητικός Τουρισμός	----- 57
3.8.5. Θρησκευτικός Τουρισμός	----- 60
3.8.6. Γαμήλιος Τουρισμός	----- 61
3.8.7. Τουρισμός Υγείας (Ιατρικός και Ευεξίας)	----- 62
3.8.8. Συνεδριακός Τουρισμός	----- 64
3.8.9. Ενίσχυση του Γαστρονομικού Τουρισμού	----- 64
3.8.10. Άλλες Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	-----65

3.9. ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ - ΤΕΛΗ -----	66
3.9.1. Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας -----	68
3.9.2. Κόστος της Τιμής του Ηλεκτρικού Ρεύματος, του Νερού και των Αποχετεύσεων στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία / Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας -----	68
3.9.3. Φορολογική Μεταρρύθμιση σε Σχέση με το ΦΠΑ -	69
3.9.4. Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης για το Πετρέλαιο Θέρμανσης -----	69
3.9.5. Τέλη Διανυκτέρευσης προς τους Δήμους και τα Συμβούλια Βελτιώσεως -----	70
3.10. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ -----	70
3.10.1. Ο Περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος και Κανονισμοί του 2016 ---	70
3.10.2. Ο Περί Αλλοδαπών & Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2016 -----	71
4. ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ -----	71
4.1. ΑΝΑΓΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΟΤ -----	71
4.2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΠΡΟΒΟΛΗ -----	73
4.2.1. Τουριστικές Εκθέσεις - Προβολή Τουριστικής Κύπρου - World Travel Market (Λονδίνο) ITB (Βερολίνο) - MITT (Μόσχα) -----	74
4.3. ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ -----	75
4.3.1. 39 ^ο Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο 25 ^η Έκθεση Προϊόντων και Υπηρεσιών ΠΑΣΥΞΕ --	75
4.3.2. Ημερίδα FLIGHT SAFETY FOUNDATION -----	78
4.3.3. Εκδήλωση του Οίκου PwC Cyprus -----	78
4.3.4. Παγκύπριο Συνέδριο του Συνδέσμου CYHA (Cyprus Housekeepers Association) -----	78
5. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ -----	79
5.1. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ -----	79
5.2. ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ -----	81
5.3. Ο ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ -----	82

5.4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΖΙΝΟΥ/ΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ -----	82
5.5. ALL INCLUSIVE ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ -----	83
5.6. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ -----	84
5.7. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ -----	85
5.8. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ -----	85
5.9. ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ / ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ -----	86
5.10. ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΗΧΟΡΥΠΑΝΣΗΣ ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ -----	86
5.11. Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΝΑ ΜΗΝ ΠΛΗΤΤΕΙ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ -----	87
5.12. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΞΕΝΟΥΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ -----	87
5.13. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 2016 -----	88
6. ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ -----	89
6.1. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ -----	89
6.2. ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (1/3/2016-31/12/2018) -----	90
6.3. ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ -----	91
6.4. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ -----	92
6.5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΞΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ -----	94
6.6. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ / ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ -----	95
6.7. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ -----	96

7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ	96
7.1. ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ	96
7.2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	97
7.3. ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ	101
7.4. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ	102
7.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΥ UNDP	103
8. ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ	103
8.1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ	103
8.2. ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΑΣΥΞΕ 2016 ΚΑΙ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 80 ΧΡΟΝΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ	105
8.3. ΝΕΟ WEBSITE ΚΑΙ BOOKING ENGINE ΠΑΣΥΞΕ ----	108
8.4. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΣΥΞΕ	108
8.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ --	109
8.6. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ	109
8.7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	110
8.8. ΜΕΛΗ ΠΑΣΥΞΕ	110
9. ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	111
9.1. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	111
9.2. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	112
9.3. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	113
9.4. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	115
9.5. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΦΟΥ	117
9.6. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΡΕΙΝΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ ----	123

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	124
I. ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΟΥ ΕΠΕΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 5-ΕΤΙΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΟΝΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΑ ΔΙΑΒΗΜΑΤΑ / ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ-	125
II. ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	129
III. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2020-2030	130
IV. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ / ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	130
V. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΧΩΡΑ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	131
VI. ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥΣ (YEAR TO DATE, 2016 ΚΑΙ 2015)	132
VII. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ	133
VIII. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1 ΑΣΤΕΡΩΝ	133
IX. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ	134
X. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ	134
XI. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ 1973-2016	135
XII. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ-ΠΟΥ ΘΕΤΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΗΧΗ THE CHALLENGE FROM 2.5 m. TO 3.5 m. 2001-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017 ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ	136
XIII. ΜΕΛΗ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ	137
XIV. ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΣΥΞΕ 2014-2017	145
XV. ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΣΥΞΕ	147

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2016 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο για τον ΠΑΣΥΞΕ αφού συμπλήρωσε 80 χρόνια δημιουργικής και υπεύθυνης παρουσίας στα τουριστικά πράγματα του τόπου. "Οκτώ ολόκληρες δεκαετίες, στη διάρκεια των οποίων ο τόπος και ο λαός μας πέρασαν πολλά", επεσήμανε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κατά την πανηγυρική Ετήσια Γενική Συνέλευση τον Ιούνιο 2016, "αλλά ο ΠΑΣΥΞΕ και τα Μέλη του, μαζί και οι άλλοι φορείς της τουριστικής μας βιομηχανίας, ήταν πάντα εκεί, να στηρίξουν τη χώρα μετά από κάθε περιπέτεια, να δώσουν προοπτική και ελπίδα σε κάθε νέο ξεκίνημα". Επί τούτου κατέληξε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου "αισθανόμαστε περήφανοι για την 80χρονη ιστορία μας".

Διπλά περήφανος και ικανοποιημένος ήταν ο ΠΑΣΥΞΕ γιατί, επίσης το 2016, με τις εντυπωσιακές επιδόσεις του, έχει καταστεί ο νέος πήχης για την τουριστική βιομηχανία της Κύπρου, αφού ξεπέρασε αισθητά την προηγούμενη χρονιά ρεκόρ, που ήταν το 2001, αποδεικνύοντας γι' άλλη μια φορά ότι η τουριστική βιομηχανία στο σύνολό της εξακολουθεί να είναι ο αιμοδότης και η ραχοκοκαλιά της Κυπριακής οικονομίας και ο τομέας που διαχρονικά άντεχε στις πιέσεις και αποτελούσε μονίμως τον σημαντικότερο βραχίονα ανάπτυξης. Σήμερα όλοι αναγνωρίζουν ότι ο τομέας επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας που κατάφερε να στηρίξει την κυπριακή οικονομία την πιο δύσκολη της χρονιά μετά το 1974 και να συγκρατήσει το μέγεθος της ύφεσης της, ήταν ο τουρισμός.

Για δεκαπέντε περίπου χρόνια η τουριστική μας βιομηχανία προσπαθούσε - ανεπιτυχώς - να ξεπεράσει ή έστω να προσεγγίσει τις επιδόσεις του 2001. Στο λεξιλόγιο των φορέων του κλάδου, το 2001 αποτελούσε τη 'χρονιά ρεκόρ' ή 'την τελευταία καλή χρονιά' του Κυπριακού τουρισμού. Το 2016, με τις θεαματικές επιδόσεις του, διαγράφει αυτό το προηγούμενο 'ρεκόρ' και καθίσταται ένα νέο, αρκετά απαιτητικό μέτρο σύγκρισης. Οι συνολικές αφίξεις τουριστών το 2016 ανήλθαν σχεδόν στα 3,2 εκατομμύρια, σε σύγκριση με 2,6 εκατ. το 2015, καταγράφοντας αύξηση 20%, ενώ τα έσοδα σε ξένο συνάλλαγμα από τον τουρισμό το 2016 αυξήθηκαν κατά 12% φθάνοντας τα €2.363 δις σε σύγκριση με το 2015 (€2.112 δις).

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου σε δηλώσεις του επισημαίνει: "Η χώρα μας είναι 'καταδικασμένη' να είναι ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός. Γι' αυτό και η τουριστική και ξενοδοχειακή μας βιομηχανία αποτελούν σταθερά και διαχρονικά τον σημαντικότερο και πιο αξιόπιστο βραχίονα ανάπτυξης της οικονομίας του τόπου".

Η επιτυχία αυτή καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη, αν αναλογιστούμε ότι καταγράφηκε τρία μόλις χρόνια μετά την κατάρρευση της Κυπριακής οικονομίας. Οι θετικές επιδόσεις των τελευταίων χρόνων, με αποκορύφωμα αυτές του 2016, είναι το αποτέλεσμα της άμεσης και δυναμικής κινητοποίησης και συνεργασίας κράτους και ιδιωτικού τομέα, καταφέροντας έτσι στο να γινόμαστε γρήγοροι, ευέλικτοι και δημιουργικοί. Η εξαγγελία πολιτικών και η προώθηση κινήτρων, έδωσε την αναγκαία ώθηση στη βιομηχανία και είχε ως αποτέλεσμα, την τριετία της ύφεσης, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις πέραν των €450 εκατ. για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μας βιομηχανίας.

Ταυτόχρονα όμως δεν πρέπει να παραγνωρίσουμε ότι οι θετικές μας επιδόσεις υποβοηθήθηκαν και από εξωγενείς παράγοντες με τα γνωστά τραγικά συμβάντα που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια σε κύριους ανταγωνιστικούς προορισμούς, όπως στην Τουρκία, την Αίγυπτο και την Τυνησία και που είχαν ως αποτέλεσμα τη διοχέτευση του τουριστικού ρεύματος που είχαν ως προορισμό επιλογής τους τις προαναφερθείσες χώρες σε άλλους υπαλλακτικούς μεσογειακούς προορισμούς. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι οι τρεις υπό αναφορά χώρες είχαν συνολικές απώλειες περίπου 22 εκατομμυρίων επισκεπτών, τους οποίους επωφελήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό άλλοι μεσογειακοί προορισμοί, περιλαμβανομένης και της Κύπρου.

Σε συνέχεια των θετικών επιδόσεων που πετύχαμε το 2016, οι πρώτοι μήνες του 2017 προδιαγράφουν - για την τουριστική και ξενοδοχειακή μας βιομηχανία - άλλη μια θετική χρονιά, με πολύ ενθαρρυντικά μηνύματα και με δυνατότητα περαιτέρω βελτίωσης των κύριων βραχυπρόθεσμων μας στόχων: την επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου και την άμβλυση της εποχικότητας. Οι θετικές εξελίξεις στον τομέα της τουριστικής μας βιομηχανίας αναμφίβολα αποτελούν σημαντική επιτυχία και αναδεικνύουν τις μεγάλες δυνατότητες και προοπτικές που έχει η χώρα μας ως τουριστικός προορισμός. Ταυτόχρονα, όμως, συνιστούν μεγάλη πρόκληση και επιφορτίζουν όλους τους εμπλεκόμενους, με την ευθύνη για περαιτέρω ανάπτυξη, εμπλουτισμό και ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου σε πρόσφατες δηλώσεις του τόνισε ότι: "Τα θετικά στοιχεία και προβλέψεις για τον Κυπριακό τουρισμό δεν πρέπει να μας παρασύρουν σε εφησυχασμό και επανάπαυση, καθώς οι προκλήσεις παραμένουν αρκούντως σοβαρές, τόσο λόγω των αρνητικών επιπτώσεων της απόφασης της Βρετανίας για έξοδο από την Ε.Ε. και της συνακόλουθης εξασθένησης της ισοτιμίας της στερλίνας έναντι του Ευρώ, όσο και λόγω της δυναμικής επανεισδοχής σημαντικών μεσογειακών τουριστικών προορισμών, όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία".

"Είναι γι' αυτούς τους λόγους" συνέχισε ο Πρόεδρος, "που αναδεικνύεται η ανάγκη ορθής διάγνωσης του περιβάλλοντος και έγκαιρης λήψης διορθωτικών αποφάσεων και παρεμβάσεων, ούτως ώστε οι ενέργειές μας να ενισχύουν περαιτέρω τον ρόλο της τουριστικής και ξενοδοχειακής βιομηχανίας, ως ατμομηχανής ανάπτυξης της Κυπριακής οικονομίας. Σημαντικές θετικές εξελίξεις θα αποτελέσουν η δημιουργία του Υφυπουργείου Τουρισμού και η επίσπευση όλων των μεταρρυθμίσεων και διαρθρωτικών αλλαγών που θα καταστήσουν το κράτος μας πιο αποτελεσματικό, πιο ανταγωνιστικό και πιο φιλικό προς τις επιχειρήσεις και τις ξένες επενδύσεις. Τεράστιας σημασίας παράμετρο για την περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας και της οικονομίας ευρύτερα, αποτελεί η προοπτική επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Ελπίδα όλων μας, να οδηγηθούμε σε μια συμφωνημένη λύση που να δημιουργεί στη χώρα μας συνθήκες ειρηνικής συνύπαρξης και ευημερίας".

Επίσης, έχοντας πάντοτε υπόψη ότι βρισκόμαστε σε μια περιοχή όπου υπάρχει αυξημένη αναταραχή, ο ΠΑΣΥΞΕ επισημαίνει ότι το αίσθημα ασφάλειας ως τουριστικός προορισμός, θα πρέπει απαραίτητα να συνεχίσει να εκπέμπεται από την Κύπρο, που αποτελεί και ένα από τα κυρίαρχα κριτήρια στην επιλογή προορισμού του ευαισθητοποιημένου πλέον σύγχρονου ταξιδιώτη του 21ου αιώνα, ο οποίος και σε ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν έχει επιδείξει την προτίμηση του προς προορισμούς της δυτικής Μεσογείου και σε βάρος των αντίστοιχων της ανατολικής Μεσογείου.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας κατά τα τελευταία 16 χρόνια (2001-2016), οι τουριστικές αφίξεις έχουν ανακάμψει σημαντικά με αποτέλεσμα τα 3.186.531 τουρίστες που είχαμε το 2016, να ξεπεράσουν τη χρονιά ρεκόρ του 2001 (2.696 εκατομμύρια τουρίστες). Σε ποσοστό η αύξηση του 2016 έναντι του 2001 είναι της τάξης του 18%. Με τα δεδομένα αυτά,

εξάγονται πολύ ενδιαφέροντα συμπεράσματα που επιβεβαιώνουν ότι το 2015 καταμαρτυρεί την έναρξη της ανοδικής πορείας της Κυπριακής τουριστικής βιομηχανίας, μετά τη φθίνουσα πορεία που ακολούθησε η βιομηχανία την τελευταία 14-ετία (2001-2014).

Ανοδικά, αλλά με ελαφρώς πιο χαμηλή τάση από τις αφίξεις κινήθηκαν και τα έσοδα μας από τον τουρισμό κατά τα τελευταία 16 χρόνια (2001-2016). Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα €2.363.400 δις του 2016 κατάφεραν να ξεπεράσουν τη χρονιά ρεκόρ του 2001 (2.172.600 δις). Σε ποσοστό η αύξηση του 2016 έναντι του 2001 είναι της τάξης του 9%.

Κλειδί για την πορεία της οικονομίας της Κύπρου το 2017 αποτελεί και πάλι η επίδοση στον τομέα του τουρισμού, αφού με βάση τις μέχρι τώρα ενδείξεις και προγραμματισμό των πτήσεων για την Κύπρο κατά το τρέχον έτος, δημιουργούνται βάσιμες ελπίδες και συγκρατημένη αισιοδοξία για επιδόσεις νέων ρεκόρ τόσο στις τουριστικές αφίξεις, όσο και στα έσοδα από τον τουρισμό. Οι αγορές οι οποίες δίνουν αισιόδοξα, υπό προϋποθέσεις, μηνύματα που σχετίζονται και με την αύξηση πτήσεων τους προς την Κύπρο κατά την τρέχουσα χρονιά, είναι της Ρωσίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, του Ισραήλ, της Δανίας, της Αυστρίας, της Ολλανδίας, της Ελβετίας, της Γαλλίας, της Σουηδίας και της Ελλάδας.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, το πρώτο τετράμηνο του 2017, με 572.024 τουριστικές αφίξεις, κατέδειξε συνολική αύξηση της τάξης του 20% έναντι των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2016 (477.183 αφίξεις). Επίσης με βάση τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα έσοδα των δύο πρώτων μηνών του 2017, ήταν αισθητά βελτιωμένα. Ο Ιανουάριος είχε αύξηση 22% και ο Φεβρουάριος είχε επίσης αύξηση 24% έναντι των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2016. Σε απόλυτους αριθμούς το σύνολο εσόδων του πρώτου διμήνου του 2017 ήταν €82 εκατ. έναντι €67 εκατ. των αντίστοιχων δύο ίδιων μηνών του 2016 με συνολική αύξηση της τάξης του 23%.

Ανεξάρτητα όμως των πιο πάνω θετικών εξελίξεων, συνεχίζει να υπάρχει βάσιμη ανησυχία και προβληματισμός κατά πόσο ο πολύ σημαντικός αλλά και τόσο ευαίσθητος αυτός τομέας της οικονομίας, θα επανακτήσει στο σύντομο μέλλον την πάλαι ποτέ ανοδική πορεία και κατεπέκταση την υγιή απόδοσή του. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, με βάση προκαταρκτικών στοιχείων της Κεντρικής

Τράπεζας, κατά το 2016, το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων των τουριστικών επιχειρήσεων μόνο στις εμπορικές τράπεζες της Κύπρου, περιλαμβανομένων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, ανέρχεται στο αστρονομικό ποσό των €1.830 δισεκατομμυρίων.

Ο ΠΑΣΥΞΕ αξιολογεί ότι οι βασικοί παράγοντες οι οποίοι αιτιολογούν τη μη ανάκτηση της υγιούς απόδοσης της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, αποτελούν τα ακόλουθα κύρια προβλήματα και επιβαρύνσεις:

- » Η Κύπρος συνεχίζει ν' αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνιστικό πρόβλημα με τις τιμές για διακοπές στην Κύπρο να είναι, παρά τις συνεχείς προσφερόμενες εκπτώσεις, αισθητά ακριβότερες έναντι των αντίστοιχων τιμών για διακοπές σε κύριους ανταγωνιστικούς της προορισμούς.
- » Το υπαρκτό πρόβλημα της εποχικότητας του τουρισμού, ένεκα και των συνεχιζόμενων ελλείψεων του τουριστικού μας προϊόντος, σε σύγκριση με τους κύριους ανταγωνιστικούς προς εμάς προορισμούς.
- » Παρόλο που το κόστος ηλεκτρισμού έχει μειωθεί από τα τέλη 2015, εντούτοις υπάρχει ανάγκη υιοθέτησης ειδικών μειωμένων τελών ηλεκτρισμού, νερού και αποχετεύσεων για τις ξενοδοχειακές μονάδες. Επίσης το κόστος τροφοδοσίας των μονάδων μας είναι το ψηλότερο στην Ευρώπη, χωρίς να αγνοείται και το σχεδόν διπλάσιο κόστος χρηματοδότησης έναντι του αντίστοιχου μέσου όρου στην Ευρώπη.
- » Επιβολή φορολογιών και τελών που άδικα επιβάλλονται και μάλιστα σε αυξημένα επίπεδα σε βάρος της ξενοδοχειακής βιομηχανίας.
- » Το πρόβλημα της παραγωγικότητας στην ξενοδοχειακή βιομηχανία που έχει ακόμα πολύ σημαντικά περιθώρια βελτίωσης, με την πιο ευέλικτη αξιοποίηση του προσωπικού και την υιοθέτηση πιο αποτελεσματικών διαδικασιών στη διεξαγωγή των εργασιών, αξιοποιώντας καλύτερα και τις νέες τεχνολογίες.

Αξιοσημείωτο φαινόμενο στην Κύπρο είναι επίσης η τάση όπως οι ξενοδόχοι συνεχίζουν να υπερχρεώνονται, είτε μέσω αυξημένων τελών από πλευράς ηλεκτρικού ρεύματος και πετρελαίου θέρμανσης, είτε τελών υδατοπρομήθειας, είτε τελών αποχετευτικών συστημάτων έναντι των αντίστοιχων χρεώσεων που επιβάλλονται στις άλλες κατηγορίες χρηστών. Δεν πρέπει να αγνοείται ότι η ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία είναι ο υπ'

αριθμό ένα εξαγωγικός τομέας της οικονομίας με το τεράστιο έσοδο σε ξένο συνάλλαγμα από τον τουρισμό. Συνεπώς είναι ακατανόητο πως οι εξαγωγικές βιομηχανίες, ενώ απολαμβάνουν του μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ να επιβάλλεται στην ξενοδοχειακή βιομηχανία έστω και ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ για τις τιμές που δίδονται στους ξένους Οργανωτές Εκδρομών για την ετοιμασία του τουριστικού πακέττου, διαβρώνοντας και με αυτό τον τρόπο την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας προϊόντος.

Η παρούσα Έκθεση Πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου, περιλαμβάνει εκτενή ανασκόπηση των δραστηριοτήτων που ανέπτυξε ο Σύνδεσμος μέσα στο χρόνο που πέρασε καλύπτοντας και την περίοδο μέχρι τον Μάιο 2017. Στην αρχή της Έκθεσης παρουσιάζεται μια γενική αναφορά στις εξελίξεις της τουριστικής κίνησης και στη δυναμικότητα και συνεισφορά της ξενοδοχειακής βιομηχανίας στην οικονομία του τόπου, στο τέλος δε της Έκθεσης παρατίθενται αριθμός παραρτημάτων με συναφή λεπτομερή στατιστικά στοιχεία, καθώς και πληροφορίες για τα μέλη και την οργάνωση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων.

Σημειώνεται ότι στα 80 χρόνια ιστορίας του, ο ΠΑΣΥΞΕ έχει πρωτοστατήσει με έντονα και συντονισμένα διαβήματα/προσπάθειες προς την Κυβέρνηση και τις αρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να προκύψουν πολλά οφέλη για την τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία. Τα κύρια οφέλη που προέκυψαν κατά την τελευταία 5-ετία απαριθμούνται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**.

2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κατά την χρονική περίοδο Μαΐου 2016-Μαΐου 2017 πραγματοποιήθηκαν 9 συνεδριάσεις, πολύωρης διάρκειας, της ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής του, κατά τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ εξέτασε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν την ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία, καθώς και την οικονομία του τόπου γενικότερα.

Τα κυριότερα θέματα τα οποία απασχόλησαν την ολομέλεια του Συμβουλίου ήταν η ανάγκη περαιτέρω επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου για αντιμετώπιση της εποχικότητας και της ανεργίας, η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, η εφαρμογή της πολιτικής "ανοικτών αιθέρων" και η πλήρης φιλελευθεροποίηση των αεροπορικών πτήσεων από πληθώρα υφιστάμενων και νέων αγορών, η εξαγγελία έκτακτων Σχεδίων Κατάρτισης Εργαζομένων στα ξενοδοχεία, καθώς και Προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για νεοπροσλαμβανόμενους ανέργους

στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, με στόχο την εργοδότηση περισσότερων ανέργων Κυπρίων στα ξενοδοχεία μας, καθώς και η παράταση της παροχής πολεοδομικών κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο.

Μεταξύ των σημαντικότερων θεμάτων που απασχόλησαν επίσης τον ΠΑΣΥΞΕ, ήταν η αυξητική τάση των εικονικών απαιτήσεων από Άγγλους τουρίστες, οι οποίοι διέμειναν κυρίως σε all inclusive ξενοδοχεία, επικαλούμενοι ασθένεια λόγω φαγητού, το θέμα των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων για την χρήση μουσικής στα ξενοδοχεία, τα τέλη ηλεκτρικού ρεύματος/ενέργειας/υδατοπρομήθειας/αποχευτευτικό, κ.α., η δημιουργία μεγάλων αναπτύξεων, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας Καζίνο/ων, καθώς και η ανάγκη δημιουργίας ως Κύπρος του δικού μας Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου.

Με στόχο την εξέταση όλου του φάσματος της σοβαρής αυτής κατάστασης, ο Πρόεδρος και Αξιωματούχοι του Συμβουλίου, καθώς και ο Γενικός Διευθυντής, είχαν κύκλο συναντήσεων με τους Αρχηγούς των Κομμάτων, τους Υπουργούς Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, Οικονομικών, Εργασίας, Πρόνοιας & Κοιν. Ασφαλίσεων, Εσωτερικών, Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων, Δικαιοσύνης & Δημοσίας Τάξεως, τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ενέργειας, Εμπορίου & Βιομηχανίας, Οικονομικών, Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων, Εσωτερικών και Γεωργίας & Φυσικών Πόρων, τον ΚΟΤ, τις Συντεχνίες ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ, το ΣΤΕΚ, τον ΑΣΤΑ και άλλους αρμόδιους φορείς για τον τουρισμό.

Επιπρόσθετα, ο Σύνδεσμος διεξήγαγε και κατίδιαν κύκλο συναντήσεων με Αρχηγούς Κομμάτων προς συζήτηση της πρότασης του ΠΑΣΥΞΕ για τη θεσμοθέτηση του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου, αλλά και για τη δημιουργία του Υφυπουργείου Τουρισμού. Επί τούτων έχουν πραγματοποιηθεί συναντήσεις με τους Αρχηγούς των ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΚΙΝΗΜΑ ΟΙΚΟΛΟΓΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ και ΕΛΑΜ, καθώς και με τον Πρόεδρο του ΚΟΤ, ενώ εκκρεμεί ακόμη ο καθορισμός της συνάντησης και με τον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ.

Έντονη υπήρξε η δραστηριότητα που ανέπτυξε ο Σύνδεσμος στον τομέα της προβολής και της εμπορίας του ξενοδοχειακού μας προϊόντος. Μέσα στα πλαίσια των διαφόρων διεθνών τουριστικών εκθέσεων, εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επαρχιακών Επιτροπών του ΠΑΣΥΞΕ είχαν συναντήσεις με Διοργανωτές Ταξιδίων και τουριστικούς παράγοντες στην Αγγλία, στη Γερμανία, στη Ρωσία, καθώς και με επίσημους τουριστικούς

παράγοντες από χώρες που αποτελούν υποσχόμενες πηγές τουρισμού για το νησί μας, κατά τις οποίες εξετάστηκαν τα προβλήματα και οι προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη των τουριστικών μας σχέσεων με τις χώρες αυτές.

Τα σοβαρά προβλήματα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας συζητήθηκαν επίσης κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο, σε συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν με τους Προέδρους, Γενικούς Διευθυντές και Ανώτερους Αξιωματούχους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ACTA), του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), του Κυπριακού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ).

Επίσης εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχαν ενεργά σε διάφορες Κυβερνητικές και άλλες Επιτροπές στις οποίες εξετάστηκαν τουριστικά, οικονομικά, εκπαιδευτικά και άλλα θέματα και κλήθηκαν ενώπιον αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών προς τις οποίες εξέφρασαν τις απόψεις του Συνδέσμου αναφορικά με διάφορα Νομοσχέδια και θέματα που τις απασχόλησαν.

Σε μια προσπάθεια ευρύτερης κατανόησης των σοβαρών προβλημάτων και προοπτικών του τουρισμού στον τόπο μας από την κοινή γνώμη, δημοσιοποιήθηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, άρθρα και συνεντεύξεις τόσο του Προέδρου του Συνδέσμου, όσο και του Γενικού Διευθυντή, καθώς και άλλων Αξιωματούχων του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου και των Επαρχιακών του Επιτροπών.

Νέα μεγάλη επιτυχία σημείωσε η διοργάνωση του 39^{ου} Ετήσιου Ξενοδοχειακού Συνεδρίου του ΠΑΣΥΞΕ στη Λευκωσία, στις εργασίες του οποίου συμμετείχαν πέραν των 240 συνέδρων, καθώς επίσης και η 25^η Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών που διοργανώνεται μέσα στα πλαίσια του Συνεδρίου από το Σύνδεσμο.

3. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

3.1. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

3.1.1. Διεθνής Τουριστική Κίνηση

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, ο αριθμός τουριστικών αφίξεων διεθνώς για το 2016 παρουσίασε αύξηση της τάξης του 3.9%, φθάνοντας το 1.235 δισεκατομμύρια σε σύγκριση με το 1.189

δισεκατομμύρια του 2015, το 1.137 δισεκατομμύρια του 2014, το 1.088 δισεκατομμύρια του 2013, το 1,040 δισεκατομμύρια του 2012, τα 994 εκατομμύρια του 2011, τα 950 εκατομμύρια του 2010 και τα 877 εκατομμύρια του 2009 που ήταν χρονιά κατά την οποία υπέστη τη μεγαλύτερη ετήσια μείωση στις διεθνείς τουριστικές αφίξεις που παρουσιάστηκε ποτέ (-4% το 2009/08), σε σύγκριση με τα 913 εκατομμύρια του 2008 (+2% το 2008/07), με τα 894 εκατομμύρια του 2007 (+5% το 2007/06), τα 846 εκατομμύρια του 2006 (+5% το 2006/05), τα 807 εκατομμύρια του 2005 (+5% το 2005/04) και με τα 766 εκατομμύρια του 2004 (που ήταν χρονιά θεαματικής αύξησης ύψους 10% έναντι του 2003 και ρεκόρ σε ποσοστό αύξησης από το 1980) (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**). Οι προβλέψεις των τουριστικών αφίξεων για την περίοδο 2020-2030 διαφαίνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, τα έσοδα από τον τουρισμό παγκοσμίως, σύμφωνα με στοιχεία του ίδιου Οργανισμού, έφθασαν το 2015 τα €1.076 τρισεκατομμύρια παρουσιάζοντας αύξηση 4.4% σε σύγκριση με το 2014 (του 2016 δεν έχουν ανακοινωθεί μέχρι σήμερα) (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV**).

3.1.2. Τουριστική Κίνηση στην Κύπρο

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, το 2016 ο αριθμός των τουριστών πολυήμερης διαμονής αυξήθηκε θεαματικά κατά 20% και έφθασε τα 3.186.531 εκατομμύρια σε σύγκριση με τα 2.659.405 το 2015.

Συναφώς, το 2016, με τις εντυπωσιακές επιδόσεις του στις αφίξεις (3.186.531 εκατ.), καθίσταται ο νέος πήγης για την τουριστική μας βιομηχανία, αφού ξεπέρασε αισθητά την προηγούμενη χρονιά ρεκόρ, που ήταν το 2001 (2.696 εκατομμύρια), κατόπιν των θετικών αποτελεσμάτων που κατέγραψαν, όχι μόνο οι κυριότερες αγορές πηγές τουρισμού μας, αλλά και άλλες αγορές. Το ποσοστό αύξησης του 2016 σε σχέση με το 2001 είναι της τάξης του 18%, ευελπιστώντας ωστόσο ότι θα το ξεπεράσει κατά το 2017.

Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από την Έρευνα Ταξιδιωτών που διεξάγεται πάνω σε συστηματική βάση από τη Στατιστική Υπηρεσία.

Όσον αφορά τις τουριστικές αφίξεις κατά χώρα συνήθους διαμονής, διαφαίνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V**.

3.1.3. Έσοδα από τον Τουρισμό

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας για τη Δαπάνη των Περιηγητών που διεξάγεται πάνω σε συστηματική βάση από τη Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, τα έσοδα σε ξένο συνάλλαγμα από τον τουρισμό το 2016 αυξήθηκαν κατά 12% σε σύγκριση με το 2015, που αυξήθηκαν κατά 4% σε σύγκριση με το 2014, που μειώθηκαν κατά 3% σε σύγκριση με το 2013, που αυξήθηκαν κατά 8% σε σύγκριση με το 2012, που αυξήθηκαν κατά 10% σε σύγκριση με το 2011, που αυξήθηκαν κατά 13% σε σύγκριση με το 2010, που επίσης αυξήθηκαν κατά 4% σε σύγκριση με το 2009, που είχαν μειωθεί κατά 17% σε σύγκριση με το 2008, που είχαν επίσης μειωθεί κατά 3.5% σε σύγκριση με το 2007, που είχαν αύξηση κατά 6% σε σύγκριση με το 2006, που είχαν οριακή αύξηση κατά 2.1% σε σύγκριση με το 2005, που είχαν επίσης οριακή αύξηση κατά 2.3% έναντι του 2004, που είχαν μείωση κατά 3.2% σε σύγκριση με το 2003, που είχαν επίσης μείωση κατά 10.4% σε σύγκριση με το 2002, που είχαν επίσης μείωση κατά 11% σε σύγκριση με το 2001.

Δηλαδή σε απόλυτους αριθμούς, η απόδοση των εσόδων είχε ως ακολούθως: από €2.172 δις το 2001 μειώθηκαν στα €1.934 δις το 2002, στα €1.734 δις το 2003, στα €1.678 δις το 2004, ανέκαμψαν οριακά στα €1,718 δις το 2005, στα €1,755 δις το 2006, στα €1,858 δις το 2007, ξαναμειώθηκαν στα €1,792 δις το 2008, κατρακύλησαν στα €1.493 δις το 2009, αυξήθηκαν στα €1.549 δις το 2010, αυξήθηκαν στα €1.749 δις το 2011, στα €1.927 δις το 2012, στα €2.082 δις το 2013, στα €2.023 δις το 2014, στα €2.112 δις το 2015, φθάνοντας στα €2.363 δις το 2016.

Συναφώς, το 2016, με τις εντυπωσιακές επιδόσεις του και στα έσοδα (€2.363.400 δις), καθίσταται ο νέος πήχης για την τουριστική μας βιομηχανία, αφού ξεπέρασε αισθητά την προηγούμενη χρονιά ρεκόρ, που ήταν το 2001 (€2.172 δις). Η αύξηση των εσόδων του 2016 έναντι του 2001 είναι της τάξης του 9% και κατά περίπου €191 εκατομμύρια περισσότερα για την Εθνική Οικονομία.

Σημαντική παράμετρο, σε σχέση με τα έσοδα, η οποία αναδεικνύει το πολλαπλασιαστικό όφελος του τουριστικού τομέα για την Κυπριακή οικονομία στο σύνολό της, αποτελεί το γεγονός ότι 50% περίπου των εσόδων από τον τουρισμό κατανέμονται σε όλο το φάσμα της οικονομίας, πέραν δηλαδή του χώρου διαμονής. Στη γεωργία, τη μεταποίηση, το εμπόριο, τις υπηρεσίες. Ένα άλλο σημαντικό μέρος των εσόδων καταλήγει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στα κρατικά ταμεία, ως φορολογίες, εισφορές, τέλη κ.α., αλλά και στο τραπεζικό σύστημα για αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων.

3.1.4. Συνεισφορά στο Α.Ε.Π.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνεισφορά του ξενοδοχειακού και επισιτιστικού τομέα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) για το έτος 2016 ήταν 7.18% και για το 2015 ήταν 6.56%. Το ολικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές αγοράς υπολογίζεται για το έτος 2016 στα €17.90 δισεκατομμύρια, σε σύγκριση με €17.64 δισεκατομμύρια το 2015, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση 1.50%.

3.1.5. Ανταγωνιστικότητα της Κύπρου σαν Τουριστικός Προορισμός

Παρά τις επιδόσεις ρεκόρ που κατέγραψε η Κύπρος το 2016 σε αφίξεις και έσοδα, εντούτοις οι προκλήσεις, παραμένουν αρκούντως σοβαρές. Μία τέτοια πρόκληση αποτελούν οι αρνητικές επιπτώσεις της απόφασης της Βρετανίας για έξοδο από την Ε.Ε. και της συνακόλουθης εξασθένησης της ισοτιμίας της στερλίνας έναντι του ευρώ.

Επίσης δεν πρέπει επίσης να παραγνωρίσουμε ότι ανταγωνιστικές μας αγορές όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία, παρά τα προβλήματα που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν, προσπαθούν να ανακάμψουν δυναμικά προσφέροντας πολύ χαμηλές και ανταγωνιστικές τιμές στις αγορές της Ευρωζώνης, αλλά και αυτής του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και της Ρωσίας, καθώς επίσης και ενισχυμένες επιδοτήσεις στους Διοργανωτές Ταξιδίων.

Ενόψει των προαναφερθέντων, ο ανταγωνισμός ήταν και συνεχίζει να είναι εντονότερος, με τους Διοργανωτές Ταξιδίων να ασκούν πιέσεις στους ξενοδόχους ώστε να κρατήσουν χαμηλά τις τιμές τους, με αποτέλεσμα και το 2016, οι τιμές των ξενοδοχείων να διατηρηθούν σε μη αμειπτικά επίπεδα.

Με εξαίρεση την Τουρκία, η Κύπρος είναι από τους φθηνότερους τουριστικούς προορισμούς της Μεσογείου, λόγω του ότι διατηρήθηκε η μέση ξενοδοχειακή τιμή σε χαμηλά επίπεδα, γεγονός που συνέβαλε στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Η διατήρηση των τιμών εμπίπτει μέσα στις προσπάθειες που καταβάλλουν όλοι οι αρμόδιοι για την επιμήκυνση της περιόδου, στοχεύοντας μακροπρόθεσμα σε περαιτέρω ανοδική πορεία.

Μετά την τραγική χρονιά 2013 για τον τόπο μας λόγω των γεγονότων της τραπεζικής κρίσης και της αρνητικής εικόνας που εξέπεμπε η χώρα μας στο εξωτερικό, εντούτοις με την άμεση κινητοποίηση και αντίδραση της Κυβέρνησης σε συνεργασία και συμβολή της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, έχουν επιτευχθεί τα θετικά αποτελέσματα τόσο του 2015 και του 2016, ενώ εξίσου θετικά αναμένεται να εξελιχθεί και το 2017, χωρίς όμως να παραλείψουμε και τους εξωγενείς παράγοντες μετά τα τραγικά συμβάντα στην Τουρκία, την Αίγυπτο και την Τυνησία, οι οποίες είχαν το 2016 συνολικές απώλειες περίπου 22 εκατομμυρίων επισκεπτών, τους οποίους επωφελήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό άλλοι μεσογειακοί προορισμοί, περιλαμβανομένης και της χώρας μας.

Η στενή συνεργασία και συντονισμένη προσπάθεια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τα κίνητρα και σχέδια που προώθησε το κράτος μετά το 2013, η φιλελευθεροποίηση των πτήσεων τόσο από υφιστάμενες όσο και από νέες αγορές, τα οποία αξιώνει ο ΠΑΣΥΞΕ εδώ και δεκαετίες, συνέβαλαν τα μέγιστα στις επιδόσεις των τελευταίων χρόνων και έδωσαν την αναγκαία ώθηση στη βιομηχανία που είχε ως αποτέλεσμα, την τριετία της ύφεσης, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις πέραν των €450 εκατ. για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μας βιομηχανίας. Όμως δεν είναι αρκετά για να εγγυηθούν τη συνέχιση της επιτυχίας της Κύπρου, σε περίπτωση που ανταγωνιστές γείτονές μας βρεθούν ξανά σε συνθήκες πολιτικής σταθερότητας.

Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να μας προβληματίσει ότι η Κύπρος - που θεωρείται από τους κυριότερους προορισμούς ήλιου και θάλασσας στην περιοχή - είχε κατά πολύ μικρότερη αύξηση στα έσοδα της τάξης του 12% σε σύγκριση με την αύξηση του 20% στις αφίξεις του 2016. Αυτό καταδεικνύει ότι ακόμα δεν έχουμε αποκτήσει την

ανταγωνιστικότητα που χρειάζεται το προϊόν μας. Χαμηλώνουμε ή/και συγκρατούμε τις τιμές για να βοηθήσουμε, αλλά ταυτόχρονα αυτό αποβαίνει σε βάρος της επικερδότητας.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου σε δηλώσεις του επεσήμανε ότι: "Η παράθεση των θετικών στοιχείων και προβλέψεων για τον Κυπριακό τουρισμό, πρέπει να αποτελέσουν αιτία για μεγαλύτερη προσπάθεια από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη βιομηχανία και όχι αφορμή για εφησυχασμό. Προϋπόθεση επιτυχίας των όποιων προσπαθειών για περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής μας βιομηχανίας αποτελεί η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων που θα καταστήσουν την Κύπρο πιο ανταγωνιστική και το Κράτος λιγότερο γραφειοκρατικό και περισσότερο φιλικό και εξυπηρετικό, προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους ξένους επενδυτές".

Σε διάφορες συναντήσεις του με αρμόδιους φορείς, ο Σύνδεσμος αδιάλειπτα προέβαλλε τα πάγια αιτήματα του, όπως είναι η επίσπευση της υλοποίησης των έργων για εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος, με τη δημιουργία έργων τόσο βασικής υποδομής, όσο και παρεμφερούς τουριστικής υποδομής ψηλών προδιαγραφών και συγκεκριμένα, η δημιουργία περισσότερων γηπέδων γκολφ, θεματικών πάρκων, μαρίνων, αθλητικών εγκαταστάσεων, συνεδριακών κέντρων και η ίδρυση καζίνων, η ανάγκη για συντονισμό των διαφόρων υπηρεσιών και Αρχών που εμπλέκονται για την ολοκλήρωση των έργων βασικής υποδομής εντός των τεθέντων χρονοδιαγραμμάτων, όπως δρόμοι, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, αποχετευτικά, καθώς και η μείωση των διαφόρων φορολογιών και τελών που επιβάλλονται κατά ετεροβαρή και άδικο τρόπο στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Παραστατικά, η διακύμανση των αφίξεων για την Κύπρο και τους κύριους ανταγωνιστικούς της προορισμούς (Year to Date, 2016 και 2015), σκιαγραφείται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI**, με βάση τα επίσημα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού.

Επισημαίνεται ότι στην Έκθεση του για το 2017, το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (World Economic Forum) κατέταξε την Κύπρο στην 52^η θέση (μεταξύ 136 χωρών) στο Δείκτη Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας. Η κατάταξη γίνεται στη βάση αξιολόγησης του τουριστικού προϊόντος με βάση 14

πυλώνες και 90 συνολικά επιμέρους δείκτες, εκ των οποίων σημειώνεται ότι η Κύπρος βρίσκεται στην 30^η θέση σε σχέση με το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων και τα τέλη των αεροδρομίων, στη 84^η θέση σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα των ξενοδοχειακών τιμών της και στην 111^η θέση σε σχέση με τη γενική ταξιδιωτική και τουριστική ανταγωνιστικότητα των τιμών της.

Επίσης το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών & Τουρισμού (World Travel & Tourism Council) σε έκθεσή του το 2017, αναφέρει ότι ο τουριστικός κλάδος προβλέπεται να δώσει σημαντική ώθηση στην Κυπριακή οικονομία τα επόμενα δέκα χρόνια και οι προβλέψεις του μέχρι το 2027, να φθάνουν μέχρι και σχεδόν τα 5 εκατομμύρια τουρίστες στις αφίξεις ετήσια, ενώ η συνεισφορά του τουρισμού στο Α.Ε.Π. προβλέπεται να φθάσει στο 26.6%.

3.2. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

3.2.1. Προσφορά Κλινών και Απασχόληση στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία

Πιο κάτω δίνεται αναλυτικά η όλη κατάσταση αναφορικά με τις πληρότητες και τη δυναμικότητα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, την απασχόληση και τις τιμές των ξενοδοχείων.

3.2.2. Πληρότητες

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, η ακαθάριστη ετήσια πληρότητα στην ξενοδοχειακή βιομηχανία για το 2016 αυξήθηκε σε σχέση με το 2015 φθάνοντας στο 48.7% επί του συνόλου των κλινών ετήσια σε σχέση με 40.9% το 2015.

Επίσης σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του ΚΟΤ, η Κύπρος είχε το 2016 αύξηση στις συνολικές διανυκτερεύσεις, ντόπιων και ξένων, στα ξενοδοχεία της κατά 12.6% σε σχέση με το 2015 (σε απόλυτους αριθμούς αυξήθηκαν στις 15.065.192 διανυκτερεύσεις έναντι 12.727.940 διανυκτερεύσεις του 2015). Οι διανυκτερεύσεις των ξένων αυξήθηκαν το 2016 κατά 13.6% φθάνοντας τα 14.260.213 (σε σχέση με 11.924.891 το 2015), ενώ των Κυπρίων μειώθηκαν κατά 2.4% περιοριζόμενες στις 804.979 (σε σχέση με 824.517 το 2015).

Κύριοι λόγοι για τις χαμηλές ετήσιες πληρότητες των ξενοδοχειακών μονάδων, είναι το έντονο πλέον φαινόμενο πολλοί τουρίστες να μη διαμένουν σε νόμιμα τουριστικά καταλύματα, ενώ υπάρχει και πληθώρα τουριστικών επαύλεων, ως δεύτερης κατοικίας πολλών Ευρωπαίων, κάτι στο οποίο δεν μπορούμε να σταθούμε εμπόδιο μια και πρόκειται για μια νέα μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται σε όλη την Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Το δυσάρεστο όμως είναι ότι οι επαύλεις αυτές τυγχάνουν εμπορικής εκμετάλλευσης/ενοικίασης από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες σε συμπατριώτες τους, την επικαρπία των οποίων επωφελούνται στη χώρα τους με αποτέλεσμα την απώλεια των συναφών εσόδων/εισροών για την Κυπριακή οικονομία.

Βάση επίσημων στοιχείων του Κράτους, πέραν του 30% των αφικνούμενων τουριστών, δηλαδή περίπου 1 στους 3 τουρίστες, δεν διαμένει σε αδειούχα τουριστικά καταλύματα. Ανησυχητικό είναι επίσης το γεγονός ότι μέρος των υπό αναφορά διαμονών και εσόδων, πιθανό να έγιναν και πέραν των ελεύθερων περιοχών μας, κάτι το οποίο το Κράτος θα πρέπει να διερευνήσει και μελετήσει περαιτέρω.

3.2.3. Δυναμικότητα Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας

Στις 31/12/2016 λειτουργούσαν στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου 790 αδειούχες από τον ΚΟΤ μονάδες από τις οποίες 223 ήταν ξενοδοχεία 1-5 αστέρων, 164 Οργανωμένα διαμερίσματα Α, Β και Γ κατηγορίας, 19 Τουριστικά Χωριά, 114 Τουριστικές Επαύλεις, 5 ξενοδοχεία χωρίς αστέρα, 2 ξενώνες, 84 τουριστικά διαμερίσματα, 8 επιπλωμένα διαμερίσματα, 169 παραδοσιακές οικοδομές και 2 κατασκηνωτικοί χώροι.

Η δυναμικότητα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας σε αριθμό κλινών το 2016 ανήλθε σε 84.238 σε σύγκριση με 84.529 κλίνες που λειτουργούσαν κατά το 2015. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 291 κλίνες σε σχέση με το 2015, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0.34% (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII**).

Πιο αναλυτικά, κατά τη διάρκεια του 2016 λειτουργούσαν 223 ξενοδοχεία 5*-1* δυναμικότητας 53.278 κλινών (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII**):

25	Ξενοδοχεία	5	αστέρων	11.562	κλίνες
57	"	4	"	21.540	κλίνες
76	"	3	"	15.579	κλίνες
43	"	2	"	3.622	κλίνες
22	"	1	"	975	κλίνες

Το 2016 βρίσκονταν επίσης σε λειτουργία 164 μονάδες οργανωμένων διαμερισμάτων Α, Β και Γ κατηγορίας και 19 τουριστικά χωριά Α και Β κατηγορίας, δυναμικότητας 23.190 κλινών. Πιο αναλυτικά λειτουργούσαν (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ**):

53	μονάδες	Α	κατηγορίας	8.894	κλίνες
87	"	Β	"	6.764	κλίνες
24	"	Γ	"	1.404	κλίνες
19	Τουριστικά Χωριά	Α & Β	κατηγ.	6.128	κλίνες

Επιπρόσθετα λειτουργούσαν 114 τουριστικές επαύλεις (με 1.044 κλίνες), 169 παραδοσιακές οικοδομές (με 1.470 κλίνες), 84 τουριστικά διαμερίσματα (με 3.956 κλίνες), 8 επιπλωμένα διαμερίσματα (με 146 κλίνες), 5 ξενοδοχεία χωρίς αστέρα (με 120 κλίνες), 2 ξενώνες (με 46 κλίνες), 2 κατασκηνωτικοί χώροι (με 988 κλίνες), συνολικής δυναμικότητας 7.770 κλινών (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ**).

3.2.4. Απασχόληση

Με βάση τις εκτιμήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας, το ανθρώπινο δυναμικό (αριθμός εργαζομένων) που απασχολήθηκε στην ξενοδοχειακή και επισιτιστική βιομηχανία το 2016, έφτασε στις 42.129 ενώ το 2015 ήταν στις 40.441.

Το σύνολο του απασχολούμενου πληθυσμού (αριθμός εργαζομένων) της Κύπρου κατά το 2016 έφθασε, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, στις 379.765 σε σχέση με 369.710 το 2015.

3.2.5. Τιμές Ξενοδοχείων, Πολιτική Τιμών και Οικονομικές Υποχρεώσεις στο Τραπεζικό Σύστημα

Ένεκα των αρνητικών επιπτώσεων στον τουρισμό μας τα τελευταία δεκαέξι χρόνια ως επακόλουθο των τραγικών συμβάντων της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 αλλά και του πολέμου στο Ιράκ το 2003, της επιδείνωσης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το 2009, της τραπεζικής κρίσης το 2013, των εντεινόμενων ανταγωνιστικών

πιέσεων το 2016, οι ξενοδοχειακές μας τιμές παρέμειναν καθηλωμένες σε πολύ χαμηλά επίπεδα, τιμές που δεν διαφέρουν κατά πολύ αυτών των προηγούμενων 25 χρόνων, όταν οι ξενοδόχοι είχαν αναγκαστεί να τις μειώσουν αισθητά ένεκα της κρίσης του Κόλπου το 1991.

Σημειώνεται επίσης ότι ανταγωνιστικές μας αγορές όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία, λόγω της δραστηκής μείωσης του τουρισμού τους ένεκα των τρομοκρατικών επιθέσεων, προσπαθούν να ανακάμψουν δυναμικά εξαπολώνοντας 'πόλεμο τιμών', κατά τη φετινή περίοδο, προσφέροντας πολύ χαμηλές και ανταγωνιστικές τιμές στις αγορές της Ευρωζώνης, αλλά και αυτής του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και της Ρωσίας, καθώς επίσης και ενισχυμένες επιδοτήσεις στους Διοργανωτές Ταξιδίων. Ως αποτέλεσμα τούτου οι Διοργανωτές Ταξιδίων να ασκούν μεγάλες πιέσεις στους Κύπριους ξενοδόχους και στον Κυπριακό τουρισμό, επιδιώκοντας εκπτώσεις, έχοντας ως επιχείρημα την επιθετική πολιτική των γειτονικών προορισμών που αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων στην περιοχή.

Σαν επακόλουθο, και παρά την αύξηση των εσόδων στην τουριστική βιομηχανία κατά 12% κατά το 2016, οι τιμές των ξενοδοχείων διατηρήθηκαν σε μη αμειπτικά επίπεδα.

Φυσιολογική προέκταση των πιο πάνω είναι, βάση προκαταρκτικών στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις να οφείλουν κατά το 2016, μόνο στις εμπορικές τράπεζες της Κύπρου, περιλαμβανομένων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, το αστρονομικό ποσό των €1.830 δισεκατομμυρίων, με αποτέλεσμα τον εξανεμισμό της επικερδότητας τους, ενώ για σημαντικό αριθμό μονάδων η παρατεταμένη ζημιολογία πορεία τους και η αδυναμία τους να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, τις ανάγκασε να πωληθούν ή ν' αλλάξουν χρήση σε γηροκομεία, γραφεία και σε οικιστικά συγκροτήματα.

Τούτο αναντίλεκτα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως υγιής επίδοση του τομέα του τουρισμού ο οποίος, όπως είναι καθολικά αποδεκτό, αποτελεί τον κύριο αιμοδότη της οικονομίας της Κύπρου. Τουναντίον καταδεικνύει ότι η ξενοδοχειακή βιομηχανία στην ουσία επιχορηγεί την οικονομική ανάπτυξη του τόπου, σε βάρος της δικής της υγιούς απόδοσης.

Μετά και την επιδείνωση του τουριστικού τομέα από την παγκόσμια οικονομική κρίση, ιδιαίτερα μετά την τραπεζική κρίση το Μάρτιο 2013 και παρά την ανάδειξη από την Τρόικα της σημασίας της τουριστικής και ξενοδοχειακής μας βιομηχανίας, ως του τομέα που έχει τα εχέγγυα και πληροί τις προϋποθέσεις για να αποτελέσει την κινητήριου δύναμη για επανεκκίνηση της οικονομίας, εντούτοις η ξενοδοχειακή βιομηχανία, όχι μόνο δεν έχει απαλλαγεί από τα πολλά βαρίδια που διαχρονικά της επιβλήθηκαν, αλλά φορτώνεται και με πρόσθετα τέλη και φορολογίες.

Επί τούτου ο ΠΑΣΥΞΕ σε διάφορες συναντήσεις του με αρμόδιους φορείς, επεσήμανε τα ακόλουθα κύρια προβλήματα και επιβαρύνσεις στην τουριστική βιομηχανία:

- » Αύξηση φορολογίας:
 - ΦΠΑ: Αύξηση τόσο στον κανονικό, όσο και στο μειωμένο συντελεστή.
 - Αύξηση στη συνεισφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
 - Εταιρικός φόρος.
 - Φόρος Άμυνας.
 - Αύξηση στα τέλη Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προσπάθεια τους να καλύψουν τις οικονομικές τους ανάγκες (τέλη σκυβάλων και διανυκτερεύσεων).
 - Αύξηση του Φόρου Κατανάλωσης και αλκοολούχων ποτών.
 - Αύξηση του φόρου στα καύσιμα.

- » Έλλειψη ρευστότητας:

Η έλλειψη ρευστότητας είχε δημιουργήσει τεράστια προβλήματα τόσο στα θέματα βελτίωσης του τουριστικού προϊόντος, όσο και για τις άμεσες επιχειρηματικές ανάγκες. Παράλληλα είχε περιορίσει αισθητά τη δυνατότητα για επενδυτικές δραστηριότητες σ' ότι αφορά επεκτάσεις και έργα εμπλουτισμού και αναβάθμισης του τουριστικού μας προϊόντος.

- » Τραπεζικά ιδρύματα:
 - Έχουν κουρευτεί καταθέσεις που υπήρχαν για κάλυψη επιχειρηματικών αναγκών της καλοκαιρινής περιόδου.
 - Υψηλά δανειστικά επιτόκια παρά την πρόσφατη σταδιακή μείωση τους.
 - Αυξήσεις σε θέματα διαχείρισης συναλλαγών.
 - Ανάγκη για αναδιάρθρωση δανείων και περαιτέρω μείωση επιτοκίων.

- Ανάγκη επιμήκυνσης της περιόδου αποπληρωμής υφιστάμενων δανείων,
 - Παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων/κεφαλαίου κίνησης προς τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα.
 - Εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για παροχή ουσιαστικών κινήτρων και χαμηλότοκης χρηματοδότησης μέσω κεφαλαίων της για τις αναγκαίες αναβαθμίσεις και εκσυγχρονισμό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.
- » Αύξηση των λειτουργικών κόστων:
- Υψηλό ηλεκτρικό και ενεργειακό κόστος. Ανάγκη ίσης μεταχείρισης της ξενοδοχειακής βιομηχανίας με τις άλλες βιομηχανίες του τόπου, σε σχέση με τα τέλη που της επιβάλλονται για ηλεκτρισμό.
 - Υψηλό κόστος προμηθειών/τροφοδοσίας από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.
 - Υψηλό κόστος αποχευτικών και τελών υδατοπρομήθειας που θέτει τα ξενοδοχεία σε άνιση μεταχείριση έναντι των άλλων χρηστών, αλλά και έναντι των ανταγωνιστών μας.
- » Συνεισφορά της ξενοδοχειακής βιομηχανίας:
- Έχουν μειωθεί οι τιμές προς τους Διοργανωτές Ταξιδίων και ταυτόχρονα έχει αυξηθεί η συνεισφορά των ξενοδοχείων για σκοπούς προβολής και προώθησης του προϊόντος μέσω των Διοργανωτών Ταξιδίων. Ταυτόχρονα όμως έχουν αποκοπεί κονδύλια από τον ΚΟΤ και διοχετεύτηκαν σε άλλους Οργανισμούς.

Σε παλαιότερες συναντήσεις με την Τρόικα της οποίας η θέση είναι ότι ο τουρισμός μπορεί να ρυμουλκήσει την Κυπριακή οικονομία έξω από την κρίση και ότι χρειάζονται τεράστιες ανακαινίσεις για να διατηρείται το προϊόν μας σε ψηλό και ανταγωνιστικό επίπεδο, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ τους προέτρεψε όπως συμβάλουν ώστε να αντιμετωπιζόμαστε ισότιμα ως Ευρωπαίοι σε όλα και ειδικότερα όσον αφορά τον τρόπο που δανειζόμαστε και στα επιτόκια. Ως παράδειγμα έφερε ότι στην Ευρώπη ο μέσος όρος αποπληρωμής των δανείων για τους ξενοδόχους ανέρχεται στα 25 χρόνια με επιτόκιο μεταξύ 2-2.5%, ενώ στην Κύπρο, μέχρι και πρόσφατα, παρέμενε στα επτά χρόνια και με το επιτόκιο να βρίσκεται σε υπερδιπλάσια επίπεδα του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Επιπρόσθετα η Τρόικα ενημερώθηκε ότι τα έτη 2012 μέχρι και 2016, αυτοί που κυρίως χρηματοδότησαν τα ξενοδοχεία ήταν οι Διοργανωτές Ταξιδίων δίνοντας τεράστια ποσά στους ξενοδόχους, που ανέρχονται ετήσια στα 70-80 εκατ. ως προκαταβολές για να βελτιώσουν τις μονάδες τους. Ο Σύνδεσμος επανέλαβε εκ νέου την ανάγκη εμπλοκής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με ένα σημαντικό ποσό που να διατεθεί για χαμηλότοκες χρηματοδοτήσεις για την ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία.

3.3. ΠΟΡΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 2016

3.3.1. Απολογισμός Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για το 2016

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO) έχει χαρακτηρίσει το 2016 ως μια ακόμη εύρωστη χρονιά για το διεθνή τουρισμό αφού κατέγραψε αύξηση της τάξης του 3.9% σε σχέση με το 2015 που είχε αύξηση της τάξης του 4.5% σε σχέση με το 2014 που είχε αύξηση της τάξης του 4.2% σε σχέση με το 2013 που είχε επίσης αύξηση της τάξης του 4.6% σε σχέση με το 2012 που ήταν χρονιά ορόσημο για τον παγκόσμιο τουρισμό, αφού - για πρώτη φορά στην ιστορία του - σημείωσε ένα νέο ρεκόρ αφίξεων ξεπερνώντας το 1 δις τουριστών που ταξίδεψαν ανά τον κόσμο (+4.7%), σφραγίζοντας έτσι τη θέση του τουρισμού ως ένα από τους μεγαλύτερους παγκόσμιους οικονομικούς τομείς. Ο παγκόσμιος τουρισμός το 2016 είχε, για έβδομη συνεχόμενη χρονιά, σταθερή ανάπτυξη, παρά τις διεθνείς προκλήσεις, την επιβράδυνση στην ανάπτυξη και οικονομική αβεβαιότητα που επικρατούσε, συνεχίζοντας έτσι τη δυναμική ανάκαμψη του τουρισμού των ετών 2015/2014/2013/2012/2011 και 2010 - μετά τις πολύ δύσκολες χρονιές 2009 και 2008 ένεκα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και ύφεσης.

Βάση των τελευταίων στοιχείων του UNWTO, το 2016 ο παγκόσμιος τουρισμός παρουσίασε αύξηση της τάξης του 3.9% (1.235 δις) σε σχέση με την αύξηση του 2015 της τάξης του 4.5% (1.189 δις) σε σχέση με την αύξηση του 2014 της τάξης του 4.2% (1.137 δις) σε σχέση με την αύξηση του 2013 της τάξης του 4.6% (1.088 δις) σε σχέση με την αύξηση του 2012 της τάξης του 4.7% (1.040 δις) σε σχέση με την αύξηση του 2011 της τάξης του 4.6% (994 εκατομμύρια) σε σχέση με την επίσης δυναμική

αύξηση του 6.5% του 2010 (950 εκατομμύρια) σε σχέση με το 2009, χρονιά κατά την οποία υπέστη τη μεγαλύτερη ετήσια μείωση στις διεθνείς τουριστικές αφίξεις που παρουσιάστηκε ποτέ (-4%) σε σχέση με το 2008 (η προηγούμενη μείωση του διεθνούς τουρισμού ήταν το 2003 κατά -1.7% και η αμέσως προηγούμενη ήταν το 2001 με -0.1% λόγω των τραγικών γεγονότων της 11^{ης} Σεπτεμβρίου). Το 2008 είχε μόνο 2% αύξηση σε σχέση με τα θετικά αποτελέσματα του 2007 (που αποτελούσε την τέταρτη κατά συνέχεια χρονιά δυναμικής ανάπτυξης αφού είχε 7% αύξηση ρεκόρ σε σχέση με το 2006, που είχε 5.5% αύξηση σε σχέση με το 2005, που είχε επίσης 5.5% αύξηση σε σχέση με το 2004 - χρονιά θεαματικής αύξησης ύψους 10% και ρεκόρ σε ποσοστό αύξησης από το 1980).

Όπως αναφέρει το UNWTO για το διεθνή τουριστικό χάρτη, το 2016 κατέδειξε ότι σε όλες τις ηπείρους κατεγράφησαν θετικά αποτελέσματα. Η Ευρώπη, παρά την εύθραυστη οικονομία της, με 2% αύξηση στις αφίξεις της (615 εκατομμύρια) ξεπέρασε τις προβλέψεις και παρέμεινε σταθερά στην πρώτη θέση, η Ασία και ο Ειρηνικός με 8.6% αύξηση (308.6 εκατομμύρια) ήταν στη δεύτερη θέση, η Αμερική με 3.9% αύξηση (200.2 εκατομμύρια) στην τρίτη θέση, η Αφρική με 8.2% αύξηση (57.8 εκατομμύρια) στην τέταρτη θέση, ακολουθούμενη από τη Μέση Ανατολή με μείωση 4% (53.6 εκατομμύρια) στην πέμπτη θέση.

Από τα επιπρόσθετα 47 εκατομμύρια τουρίστες που ταξίδεψαν το 2016 ανά τον κόσμο, τη μερίδα του λέοντος επωφελήθηκε η Ασία και ο Ειρηνικός που υποδέχθηκε περίπου 24 εκατομμύρια, η Ευρώπη τα 12 εκατομμύρια, ενώ ακολούθησε η Αμερική με 7.5 εκατομμύρια τουρίστες και η Αφρική με 4 εκατομμύρια τουρίστες.

Όπως αναφέρει το UNWTO, ανάμεσα στις σημαντικότερες αγορές προέλευσης τουριστών παγκόσμια, η χώρα που πρωτοστάτησε και το 2016 ήταν η Κίνα, η οποία από το 2012 παραμένει η πρώτη αγορά εξερχόμενου τουρισμού (το 2016 ο εξερχόμενος τουρισμός της είχε 6% αύξηση σε σχέση με το 2015 και ανήλθε στα 135 εκατομμύρια τουρίστες), ακολουθούμενη από τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία.

Σημειώνεται επίσης ότι η Κίνα πρωτοστατεί, από το 2004 και στις διεθνείς τουριστικές δαπάνες, ενώ το 2016 είχε, εκ νέου, 12% αύξηση στις δαπάνες της (US\$261 δις) σε σχέση με το 2015.

Ο εξερχόμενος τουρισμός από τις χώρες αυτές έχει ωθηθεί σημαντικά από τη συγκριτική δύναμη του δολλαρίου ΗΠΑ, του κινεζικού γουάν και της αγγλικής λίρας σε σχέση με άλλα νομίσματα περιλαμβανομένου και του ευρώ.

Σε αντίθεση, οι άλλοτε δυναμικές αναδυόμενες αγορές όπως η Ρωσία και η Βραζιλία κατέγραψαν ουσιαστική μείωση και το 2016, ως αντίκτυπο των αδύναμων οικονομιών και νομισμάτων τους, καταστρώντας έτσι τα ταξίδια στο εξωτερικό ακριβότερα.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του UNWTO (του 2016 δεν έχουν ανακοινωθεί μέχρι σήμερα), τα έσοδα του παγκόσμιου τουρισμού το 2015 έχουν επιτύχει νέο ρεκόρ αφού αυξήθηκαν κατά 4.4% φθάνοντας στα €1.076 τρισεκατομμύρια σε σχέση με το 2014 (€941 τρις).

Ευρώπη

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Ευρώπη - ο μεγαλύτερος τουριστικός προορισμός ανά το παγκόσμιο, με μερίδιο 51% στις διεθνείς τουριστικές αφίξεις - το 2016 (με 615 εκατομμύρια αφίξεις) κατέγραψε αύξηση της τάξης του 2% στις αφίξεις της, ακολουθώντας έξι συνεχόμενες χρονιές ανάπτυξης (+4.5 το 2015, +2.4% το 2014, +5% το 2013, +4% το 2012, +6.4% το 2011 και +3% το 2010). Η μετριοπαθής ανάπτυξη του 2016 οφείλετο κυρίως σε θέματα ασφάλειας σε αριθμό προορισμών της, αλλά και λόγω της μείωσης τουριστών από τη Ρωσία. Εντούτοις, παρά τις πολλές προκλήσεις που αντιμετώπισε η Ευρώπη, ο τουρισμός παρουσίασε εξαιρετική αντοχή και ανθεκτικότητα, ενισχύοντας τη συμβολή του στην οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την κοινωνική ευημερία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην επικράτεια της Ευρώπης και με βάση στοιχεία του UNWTO για το 2016, οι προορισμοί που κατέδειξαν τα καλύτερα αποτελέσματα ήταν η Βόρεια Ευρώπη και η Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη που είχαν αύξηση της τάξης του 6% και 4% στις αφίξεις τους αντίστοιχα, ακολουθούμενες από τη Νότια και Μεσογειακή Ευρώπη που είχε αύξηση της τάξης του 1% μόνο, ενώ η Δυτική Ευρώπη κατέδειξε οριακή μείωση 0.3% στις αφίξεις της.

Από τους κυριότερους προορισμούς της Νότιας και Μεσογειακής Ευρώπης, εξαιρετες επιδόσεις πέτυχαν η Πορτογαλία (+13%), η Μάλτα (+10%), η Κροατία (+9%), η Ελλάδα (+5%) και η Ιταλία (+4%).

Η Ισπανία, που είναι ο μεγαλύτερος τουριστικός προορισμός της ζώνης αυτής, ο δεύτερος μεγαλύτερος στην Ευρώπη και ο τρίτος μεγαλύτερος παγκόσμια, κατέγραψε 10% αύξηση - με επιπρόσθετα 7 εκατ. αφίξεις - φθάνοντας τα 75.6 εκατ. τουρίστες. Προς τούτο συνέβαλε η δυναμική ζήτηση από Ευρωπαϊκές πηγές αγορών λόγω της αντίληψης για υψηλότερη ασφάλεια και σταθερότητα σε σύγκριση με άλλες χώρες.

Σε αντίθεση, ο τέταρτος μεγαλύτερος προορισμός της Ευρώπης, η Τουρκία, κατέγραψε σημαντική μείωση στις αφίξεις της τάξης του 29%, ένεκα της τρομοκρατίας, του ανεπιτυχούς πραξικοπήματος και της μείωσης των Ρώσων τουριστών.

Το UNWTO, αναφερόμενο στην Κύπρο, επεσήμανε ότι με την εκ +20% αύξηση στις αφίξεις της το 2016, κατέγραψε ισχυρά αποτελέσματα ένεκα της φήμης της ως ασφαλούς προορισμού, υποστηριζόμενη από τις ενισχυμένες αεροπορικές της συνδέσεις.

Οι κυριότεροι προορισμοί της Βόρειας Ευρώπης με θετικό πρόσημο ήταν η Ισλανδία (+39%) λόγω κυρίως των αυξημένων αεροπορικών της συνδέσεων και κλινών, καθώς και των συνεχών προσπαθειών προβολής της, η Νορβηγία (+12%), η Ιρλανδία (+11%), η Σουηδία (+7%) και η Δανία (+4%), ενώ η Φινλανδία ανέκαμψε με 6% αύξηση στις αφίξεις της (-4% το 2015) λόγω κυρίως των επενδύσεων που έγιναν στον τουριστικό τομέα και την αύξηση επισκέψεων από την Κινεζική αγορά.

Το Ηνωμένο Βασίλειο, που είναι ο σημαντικότερος προορισμός της περιοχής, κατέγραψε συγκριτικά μετριοπαθή ανάπτυξη (+3%), αν ληφθεί υπόψη ότι λόγω της υποτίμησης της Αγγλικής λίρας, είχε καταστεί φθηνότερος προορισμός.

Από τους κυριότερους προορισμούς της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τις καλύτερες επιδόσεις πέτυχαν η Σλοβακία (+17%), η Βουλγαρία (+14%), η Ρουμανία (+11%), η Λιθουανία (+9%), καθώς και η Ουγγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία και η Λετονία με +7% έκαστη. Η Ρωσία που είναι ο μεγαλύτερος προορισμός της περιοχής, κατέγραψε μείωση τουριστών της τάξης του 9%, λόγω μείωσης των αφίξεων από χώρες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών και της Ευρώπης.

Στους κυριότερους προορισμούς της Δυτικής Ευρώπης (-0.3%), τις καλύτερες επιδόσεις είχαν η Ολλανδία (+6%) και η Αυστρία (+5%), ενώ η Γερμανία είχε αύξηση μόλις +2%. Σημαντική μείωση στις αφίξεις του είχε το Βέλγιο (-13%) λόγω των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες, καθώς και η Ελβετία (-1%).

Η Γαλλία, ο πρώτος τουριστικός προορισμός παγκόσμια, κατέγραψε μείωση της τάξης του 4%, λόγω των τρομοκρατικών επιθέσεων, των απεργιών στα αεροδρόμια αλλά και των πλημμυρών στο Παρίσι.

Ασία και Ειρηνικός Ωκεανός

"Οι προορισμοί του μέλλοντος" ή "αναδυόμενοι", όπως θεωρούνται η Ασία και ο Ειρηνικός, κατέγραψαν 8.6% αύξηση στις αφίξεις τους το 2016 (308.6 εκατομμύρια αφίξεις). Αξιοσημείωτο είναι ότι πολλοί προορισμοί της Ηπείρου αυτής επωφελήθηκαν αυξημένου τουριστικού ρεύματος από την Κίνα, ιδιαίτερα λόγω εξαίρεσης στην απαίτηση θεώρησης διαβατηρίων (βίζα) ή εξασφάλιση της κατά την άφιξη των Κινέζων τουριστών.

Ο προορισμός με τα καλύτερα αποτελέσματα σε αφίξεις ήταν η Ωκεανία που είχε αύξηση 10% στις αφίξεις της και με κυριότερες χώρες τη Νέα Ζηλανδία (+12%) και την Αυστραλία (+11%). Ακολούθησε η Βορειο-Ανατολική Ασία κατέγραψε 9% αύξηση και με κυριότερους προορισμούς τη Δημοκρατία της Κορέας (+30% και της Ιαπωνίας (+22%), ενώ η Κίνα - ο μεγαλύτερος προορισμός της περιοχής - είχε 4% αύξηση στις αφίξεις της.

Η Νότια Ασία κατέγραψε 9% αύξηση με κυριότερους προορισμούς τη Σρι-Λάνκα (+14%), την Ινδία (+11%) και τις Μαλδίβες (+4%).

Η Νοτιο-Ανατολική Ασία με 8% αύξηση και με κυριότερους προορισμούς το Βιετνάμ (+26%), την Ινδονησία (+16%), τις Φιλιππίνες (+11%), την Ταϊλάνδη (+9%) και τη Σιγκαπούρη (+7%).

Αμερική

Η Αμερική κατέγραψε αύξηση της τάξης του 4% στις αφίξεις της το 2016 (200.2 εκατομμύρια αφίξεις), ενώ από τους προορισμούς της, η Βόρεια Αμερική που θεωρείται ο πιο δυνατός "παίκτης" της ηπείρου κατέγραψε μόνο 3%

αύξηση στις αφίξεις της και με κυριότερους προορισμούς της τον Καναδά (+11%) και το Μεξικό (+9%). Ο μεγαλύτερος προορισμός της περιοχής, οι ΗΠΑ (που απορροφούν το 40% των αφίξεων όλης της ηπείρου) κατέγραψε μείωση της τάξης του 2% (στοιχεία για τους οκτώ πρώτους μήνες). Σημειώνεται ότι οι ΗΠΑ, λόγω του ισχυρού δολλαρίου έχει καταστεί ακριβός προορισμός για εισερχόμενο τουρισμό, ενώ η οικονομική ευρωστία της έχει συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του εξερχόμενου τουρισμού και ένεκα τούτου, έχουν επωφεληθεί πολλοί τουριστικοί προορισμοί ανά το παγκόσμιο.

Η Κεντρική Αμερική είχε 6% αύξηση στις αφίξεις της και με κυριότερους προορισμούς της το Μπελίζ (+13%), την Κόστα Ρίκα (+10%) και η Γουατεμάλα (+8%).

Η Νότια Αμερική είχε επίσης 6% αύξηση στις αφίξεις της, ενώ οι προορισμοί της που ξεχώρισαν ήταν η Χιλή (+26%), η Βραζιλία (+5%) λόγω των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων του Ρίο, η Κολομβία (+11%) και η Ουραγουάη (+10%).

Η Καραϊβική κατέγραψε 5% αύξηση στις αφίξεις της και με κυριότερους προορισμούς της την Κούβα (+13%), τη Δομηνικανή Δημοκρατία (+6%) και το Πουέρτο Ρίκο (+5%).

Αφρική

Η Αφρική κατέγραψε αύξηση της τάξης του 8% στις αφίξεις της (58 εκατομμύρια αφίξεις). Από τους κυριότερους προορισμούς της, η Βόρεια Αφρική, κατέγραψε αύξηση της τάξης του 3%, λόγω της ανάκαμψης της Τυνησίας (+7%) – μετά τη μείωση της τάξης του 25% το 2015. Το Μαρόκκο είχε επίσης αύξηση (+2%) στις αφίξεις του.

Αυξήσεις είχαν επίσης η Νότια Αφρική (+13%) και η Υποσαχάρια Αφρική (+11%).

Μέση Ανατολή

Η Μέση Ανατολή, μετά την οπισθοδρόμηση του 2011 (-7%), την περαιτέρω μείωση της τάξης του 5% του 2012, την οριακή αύξηση (0.3%) του 2013, την +7% του 2014 και του +3% το 2015, κατέγραψε εκ νέου μείωση στις αφίξεις το 2016 της τάξης του 4% (54 εκατομμύρια αφίξεις).

Οι κυριότεροι προορισμοί στην περιοχή ήταν ο Λίβανος και το Ομάν (+11% έκαστος), το Ντουμπάϊ (+5%) και η Ιορδανία (+2%).

Σε αντίθεση, η Αίγυπτος παρουσίασε εκ νέου δραστική μείωση της τάξης του 42%, μετά τη μείωση (-6%) το 2015, την αύξηση 5% του 2014, τη μείωση του 2013 (-18%), την αύξηση του 2012 (+18%) και τη μείωση του 2011 (-32%). Η μείωση ήταν απότοκη των νέων τρομοκρατικών επιθέσεων και των αρνητικών ταξιδιωτικών οδηγιών που εξέδωσαν σημαντικές πηγές αγορών της.

3.3.2. Δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού και Εκτιμήσεις για την Πορεία του Τουρισμού το 2017

Ο Γενικός Γραμματέας του UNWTO, κ. T. Rifai, σε μήνυμα του ανέφερε: "Ο παγκόσμιος τουρισμός παρέμεινε εύρωστος το 2016 και επέδειξε εξαιρετική δύναμη και ανθεκτικότητα τα τελευταία χρόνια, παρά τις πολλές προκλήσεις, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με την ασφάλεια. Ωστόσο, τα διεθνή ταξίδια συνεχίζουν να αυξάνονται έντονα συμβάλλοντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ευημερία των λαών σε όλο τον κόσμο.

Συνεχίζοντας ανέφερε: "Ζούμε τους χειρότερους καιρούς και τους καλύτερους καιρούς. Οι καιροί που ξυπνούμε κάθε δεύτερη μέρα με την απειλή της τρομοκρατίας στο κατώφλι μας, τους τεράστιους αριθμούς ανεργίας, τις απαγορεύσεις ταξιδιών, που δεν οδηγούν σε αυξημένη ασφάλεια, αλλά μόνο σε αυξανόμενη ένταση. Παρόλες αυτές τις πολύπλοκες και αλληλένδετες προκλήσεις, παρά τις πράξεις κατά της ελευθερίας του ταξιδιού, η δύναμη του τουρισμού συνεχίζει να λάμπει μέσα από το σκοτάδι".

Διανύοντας την τελευταία χρονιά της θητείας του, ο κ. Rifai ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια της θητείας του έχει δει τον τουρισμό να γίνεται ένας από τους πιο σημαντικούς κοινωνικο-οικονομικούς τομείς της εποχής μας, ενώ πολλές χώρες συνειδητοποιούν τη δυναμική του τουρισμού ως ένα πυλώνα της ανάπτυξης τους.

"Παρά τις πολλές προκλήσεις που παραμένουν στον τομέα μας, το 2017 είναι μια μοναδική ευκαιρία για να προωθήσουμε τη συμβολή του τουρισμού στην επίτευξη

του μέλλοντος που θέλουμε και να καθορίσουμε από κοινού τον ακριβή ρόλο που θα διαδραματίσει ο τουρισμός στην αειφόρο ανάπτυξη μέχρι και το 2030", κατέληξε ο κ. Rifai.

Με βάση τις προβλέψεις του UNWTO, ο παγκόσμιος τουρισμός αναμένεται να αυξηθεί μεταξύ 3-4% κατά το 2017, ενώ οι ανά ήπειρο προβλέψεις είναι αυξημένες για την Ασία και τον Ειρηνικό (+5-6%) και την Αφρική (+5-6%), την Αμερική (+4-5%), ακολουθούμενες από τη μάλλον μέτρια ανάπτυξη της Ευρώπης (+2-3%). Οι προβλέψεις για και τη Μέση Ανατολή (+2-5%) είναι μεν θετικές, αλλά με μεγαλύτερο βαθμό αβεβαιότητας και μεταβλητότητας.

Οι προβλέψεις για το 2017 βασίζονται σε ένα σενάριο συγκρατημένης παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, με βελτιωμένες προοπτικές για τις προηγμένες οικονομίες, συνεχιζόμενη ανάπτυξη στις περισσότερες αναπτυσσόμενες οικονομίες, ενώ άλλες οικονομίες σταδιακά εξέρχονται της κρίσης λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου.

Η Κίνα θα συνεχίσει να ηγείται ως παγκόσμιος εξερχόμενος τουρισμός, ενώ αναμένεται ισχυρή ανάπτυξη των ΗΠΑ ένεκα της ισχυροποίησης του δολλαρίου. Ταυτόχρονα όμως οι γεωπολιτικές εντάσεις, οι συγκρούσεις και οι κίνδυνοι στην ασφάλεια εξακολουθούν να αποτελούν κίνδυνο για τα τουριστικά αποτελέσματα σε αρκετές χώρες παγκόσμια.

3.4. ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

3.4.1. Πορεία του Τουρισμού στην Κύπρο κατά την 16-ετία 2001-2016

Έχοντας υπόψη τα προαναφερόμενα επίσημα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), αλλά και της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυβέρνησης μας, εξάγονται πολύ ενδιαφέροντα συμπεράσματα που επιβεβαιώνουν ότι τα έτη 2016 και 2015 καταμαρτυρούν την έναρξη της ανοδικής πορείας της Κυπριακής τουριστικής βιομηχανίας, μετά τη φθίνουσα πορεία που ακολούθησε τη 14-ετία (2001-2014). Σημειώνεται όμως εδώ ότι δεν πρέπει να παραγνωρίσουμε ότι στην ανάκαμψη της Κύπρου συνέβαλαν και οι επιπτώσεις στους κύριους ανταγωνιστικούς μας προορισμούς από τις τρομοκρατικές επιθέσεις. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι χώρες όπως η

Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία, είχαν συνολικές απώλειες περίπου 22 εκατομμυρίων επισκεπτών, τους οποίους επωφελήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό άλλοι μεσογειακοί προορισμοί, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας κατά τα τελευταία 16 χρόνια (2001-2016), οι τουριστικές αφίξεις έχουν ανακάμψει σημαντικά με αποτέλεσμα τα 3.186.531 τουρίστες που είχαμε το 2016, να ξεπεράσουν τη χρονιά ρεκόρ του 2001 (2.696 εκατομμύρια τουρίστες). Σε ποσοστό η αύξηση του 2016 έναντι του 2001 είναι της τάξης του 18%.

Για δεκαπέντε περίπου χρόνια η τουριστική μας βιομηχανία προσπαθούσε - ανεπιτυχώς - να ξεπεράσει ή έστω να προσεγγίσει τις επιδόσεις του 2001. Στο λεξιλόγιο των φορέων του κλάδου, το 2001 αποτελούσε τη "χρονιά ρεκόρ" ή "την τελευταία καλή χρονιά" του Κυπριακού τουρισμού. Το 2016, με τις εντυπωσιακές επιδόσεις του, διαγράφει αυτό το προηγούμενο "ρεκόρ" και καθίσταται ένα νέο και αρκετά απαιτητικό μέτρο σύγκρισης για την τουριστική μας βιομηχανία αφού ξεπέρασε τα 3 εκατομμύρια αφίξεις. Η επιτυχία αυτή καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη, αν αναλογιστούμε ότι καταγράφηκε τρία μόλις χρόνια μετά την κατάρρευση της Κυπριακής οικονομίας.

Η αξιοσημείωτη αύξηση στις αφίξεις το 2016 κατά 20% έναντι της αύξησης του 2015 κατά 9% έναντι της αύξησης το 2014 κατά 1.5% έναντι της μείωσης το 2013 κατά 2.5% έναντι της αύξησης το 2012 κατά 3% έναντι της σημαντικής αύξησης το 2011 κατά 11% έναντι του 2010, δεν διαγράφει την επίδοση του 2009 που χαρακτηρίστηκε ως μια από τις χειρότερες χρονιές κατρακύλας του τουρισμού μας με 11% μείωση στις αφίξεις έναντι του 2008, αφού καταδεικνύεται από το γεγονός ότι συγκρίνεται με τη μείωση της τάξης του επίσης 11% που καταγράφηκε το 2002 που επηρεάστηκε από τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 και με τη μείωση του 11.3% που καταγράφηκε το 1991 εξαιτίας των επιπτώσεων του Πολέμου στον Κόλπο.

Ανοδικά, αλλά με ελαφρώς πιο χαμηλή τάση από τις αφίξεις κινήθηκαν και τα έσοδα μας από τον τουρισμό κατά τα τελευταία 16 χρόνια (2001-2016). Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα €2.363.400 δις του 2016 κατάφεραν να ξεπεράσουν τη χρονιά ρεκόρ του 2001 (2.172.600 δις). Σε ποσοστό η αύξηση του 2016 έναντι του 2001 είναι της τάξης του 9%.

Ενδεικτικό της όλης πορείας του Κυπριακού τουρισμού από το 1973-2016 σε σχέση με τις αφίξεις και τα έσοδα είναι το γράφημα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ**.

3.4.2. Στοιχεία Τουριστικών Αφίξεων (Ιαν.-Φεβρ.-Μαρτ.-Απρ. 2017) και Εσόδων (Ιαν.-Φεβρ. 2017) και Εκτιμήσεις για όλο το 2017

Με βάση τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι πρώτοι μήνες του 2017, δηλαδή ο Ιανουάριος, ο Φεβρουάριος, ο Μάρτιος και ο Απρίλιος κατέδειξαν αύξηση στις τουριστικές αφίξεις. Συγκεκριμένα ο Ιανουάριος είχε αύξηση 29%, ο Φεβρουάριος αύξηση 24%, ο Μάρτιος αύξηση 3% και ο Απρίλιος αύξηση 27% έναντι των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2016. Σε απόλυτους αριθμούς το σύνολο αφίξεων των τεσσάρων αυτών μηνών (Ιαν., Φεβρ., Μαρτ., Απρ.) του 2017 ήταν 572.024 έναντι 477.183 των αντίστοιχων τεσσάρων ίδιων μηνών του 2016 με συνολική αύξηση της τάξης του 20%.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, τα έσοδα των δύο πρώτων μηνών του 2017, δηλαδή του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου, ήταν αισθητά βελτιωμένα. Με βάση τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Ιανουάριος είχε αύξηση 22% και ο Φεβρουάριος είχε επίσης αύξηση 24% έναντι των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2016. Σε απόλυτους αριθμούς το σύνολο εσόδων των δύο αυτών μηνών (Ιαν., Φεβρ.) του 2017 ήταν €82.000 εκατ. έναντι €66.700 εκατ. των αντίστοιχων δύο ίδιων μηνών του 2016 με συνολική αύξηση της τάξης του 23%.

Αναφορικά με τις πρώτες εκτιμήσεις για το 2017 για τον Κυπριακό τουρισμό, διαφαίνεται ότι θα είναι μια ακόμη εξαιρετικά πετυχημένη χρονιά, έχοντας υπόψη τις αυξήσεις από τις κυριότερες αγορές μας - της Ρωσίας (+48%), του Ηνωμένου Βασιλείου (+10%), της Γερμανίας (+38%), του Ισραήλ (+71%), αλλά και από άλλες σημαντικές αγορές όπως της Δανίας (+69%), της Αυστρίας (+60%), της Ολλανδίας (+53.5%), της Ελβετίας (+31%), της Γαλλίας (+13%), της Σουηδίας (+11%) και της Ελλάδας (+9%), κατά το πρώτο τετράμηνο 2017 και που ευελπιστούμε ότι θα συνεχιστούν καθ' όλο το έτος - και με βάση τις μέχρι τώρα ενδείξεις και προγραμματισμό των πτήσεων για την Κύπρο κατά το τρέχον έτος, δημιουργούνται βάσιμες ελπίδες και συγκρατημένη αισιοδοξία για επιδόσεις εκ νέου ρεκόρ τόσο στις τουριστικές αφίξεις, όσο και στα έσοδα από τον τουρισμό.

Η αισιοδοξία αυτή προκύπτει κυρίως από την κάθοδο νέων Αεροπορικών Εταιρειών και ενίσχυση υφιστάμενων, από την εφαρμογή της πολιτικής ανοικτών αιθέρων και την κατάρτιση, από τον ΚΟΤ τριετούς Σχεδίου για τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδιών, στοχεύοντας στην επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου από Μάρτιο-Νοέμβριο, αλλά και στη σταδιακή αύξηση του χειμερινού τουρισμού, γεγονός που διεφάνηκε κατά τις δύο τελευταίες χειμερινές περιόδους 2016/15 και 2017/16.

Οι αγορές οι οποίες δίνουν αισιόδοξα, υπό προϋποθέσεις, μηνύματα που σχετίζονται και με την αύξηση πτήσεων τους προς την Κύπρο κατά την τρέχουσα χρονιά, είναι του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ρωσίας, της Γερμανίας, του Ισραήλ, των Σκανδιναυικών χωρών, της Αυστρίας, της Πολωνίας, της Γαλλίας, της Ολλανδίας και του Λιβάνου.

Ενθαρρυντικά είναι τα μηνύματα για σημαντική αύξηση των Ρώσων τουριστών για την τρέχουσα χρονιά, η οποία υπενθυμίζεται ότι - με εξαίρεση το 2015 - τα προηγούμενα χρόνια σημείωσε τις πιο θεαματικές αυξήσεις και έχει καταστεί η δεύτερη σε μέγεθος αγορά προέλευσης τουριστών στο νησί μας. Η ανάπτυξη της Ρωσικής αγοράς, οφείλεται κυρίως στη σταθεροποίηση του νομίσματος της μετά τη σημαντική υποτίμηση που υπέστη το ρούβλι έναντι του ευρώ, στη στήριξη των Διοργανωτών Ταξιδιών, αλλά και το σημαντικότερο, στα προβλήματα που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν ανταγωνιστικοί μας προορισμοί όπως η Τουρκία και η Αίγυπτος λόγω των τρομοκρατικών επιθέσεων.

Οι ενδείξεις από τη μεγαλύτερη σε μέγεθος αγορά μας του Ηνωμένου Βασιλείου, δημιουργούν βάσιμη αισιοδοξία για αναστροφή της καθοδικής πορείας των προηγούμενων χρόνων λόγω τόσο της αύξησης που σημειώθηκε το 2016 (+11%) που ακολούθησε τη σημαντική αύξηση του 2015 (+19.5%), όσο και της αναμενόμενης συνέχειας της ανοδικής πορείας και κατά το τρέχον έτος. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι από αυτή την αγορά και μόνο, σταδιακά, έχουμε απωλέσει πέραν των 340.000 τουριστών (από το 1.5 εκ. το 2001 συρρικνωθήκαμε στις 1,158.000 τουρίστες το 2016).

Ιδιαίτερα θετικές ενδείξεις παρουσιάζει επίσης η αγορά του Ισραήλ η οποία αναπτύχθηκε ραγδαία και το 2016 καταγράφοντας θεαματική αύξηση της τάξης 51% (148.739 τουρίστες) που ακολούθησε την επίσης

σημαντική αύξηση του 2015 (+43%) στις αφίξεις τουριστών σε σχέση με το 2014. Επίσης το πρώτο τετράμηνο του 2017, οι τουριστικές αφίξεις από το Ισραήλ παρουσίασαν θεαματική αύξηση 71.4% σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2016, αφήνοντας μια αισιοδοξία για περαιτέρω ανάπτυξη. Η πολιτική 'ανοικτών αιθέρων' έχει ευνοήσει σημαντικά την ώθηση της αγοράς του Ισραήλ τα τελευταία χρόνια, η οποία με πληθώρα πτήσεων εκτιμάται να σημειώσει και για το 2017 περαιτέρω αύξηση. Ταυτόχρονα γίνονται προσπάθειες για περαιτέρω αξιοποίηση των προοπτικών για ανάπτυξη του τουρισμού μεταξύ των δύο χωρών πάνω σε ολόχρονη βάση, με την αξιοποίηση της γειννίαςης των δύο χωρών με ανάλογα προσπα ναύλα, αναπτύσσοντας επιπρόσθετα και την προοπτική προώθησης των δύο χωρών ως συνδυασμένοι προορισμοί για τις Ευρωπαϊκές και την Αμερικανική αγορά, αλλά και για τις πολλά υποσχόμενες Ασιατικές αγορές όπως της Κίνας και της Ινδίας.

Συνεχίζει να αποτελεί πρόκληση για την Κύπρο και όραμα του Συνδέσμου μας, το γεγονός ότι, με βάση τη μηνιαία κατανομή των τουριστικών μας αφίξεων την τελευταία 16-ετία (2001-2016) και χωρίς την ανάγκη δραστηκής αύξησης των τουριστικών κλινών, είναι εφικτή η εξυπηρέτηση μέχρι και 3.5 εκατομμυρίων τουριστών κατ' έτος, νοουμένου ότι η επικέντρωση της προσπάθειας μας θα είναι στην προσέλκυση πρόσθετου τουριστικού ρεύματος εκτός των κατεξοχήν μηνών αιχμής του Ιουλίου και Αυγούστου, θέτοντας συγκεκριμένους στόχους ανά αγορά προτεραιότητας (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ**).

3.5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Το 2016, με τις εντυπωσιακές επιδόσεις του, καθίσταται ο νέος πηχης για την τουριστική μας βιομηχανία, αφού ξεπέρασε αισθητά την προηγούμενη χρονιά ρεκόρ, που ήταν το 2001, κατόπιν των θετικών αποτελεσμάτων που κατέγραψαν, όχι μόνο οι κυριότερες αγορές πηγές τουρισμού μας, αλλά και άλλες αγορές. Η εκτίμηση του Συνδέσμου είναι ότι οι θετικές επιδόσεις των τελευταίων χρόνων, με αποκορύφωμα αυτές του 2016, είναι το

αποτέλεσμα της άμεσης και δυναμικής κινητοποίησης κράτους και ιδιωτικού τομέα, στα πλαίσια και της αξιοποίησης των ευνοϊκών συγκυριών που επικράτησαν στη γύρω περιοχή μας.

Επιπρόσθετα όμως οι θετικές μας επιδόσεις υποβοηθήθηκαν και από εξωγενείς παράγοντες με τα γνωστά τραγικά συμβάντα που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια σε κύριους ανταγωνιστικούς προορισμούς, όπως στην Τουρκία, την Αίγυπτο και την Τυνησία, οι οποίες, σημειώνεται, είχαν το 2016 συνολικές απώλειες περίπου 22 εκατομμυρίων επισκεπτών, τους οποίους επωφελήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό άλλοι μεσογειακοί προορισμοί, περιλαμβανομένης και της Κύπρου.

Στη θετικότερη εικόνα του τουρισμού μας συνέβαλαν και οι έντονες παραστάσεις του Συνδέσμου μας προς την Κυβέρνηση για την ανάγκη επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και κατ' επέκταση την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, με αποτέλεσμα ο ΚΟΤ να καταρτίσει τριετές Σχέδιο για τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδίων. Αρκετοί Διοργανωτές Ταξιδίων έχουν αξιοποιήσει το Σχέδιο και έχει επιτευχθεί σημαντικά η επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου, από Μάρτιο-Νοέμβριο, ειδικά κατά τις χειμερινές περιόδους 2015/16 και 2016/17, θέτοντας έτσι τα θεμέλια για περαιτέρω επιμήκυνση, με απώτερο στόχο τη δραστική αύξηση του χειμερινού τουρισμού. Αντίστοιχες συμφωνίες τροχιοδρομούνται και με άλλους Διοργανωτές Ταξιδίων τόσο από το Ηνωμένο Βασίλειο, όσο και από άλλες σημαντικές αγορές μας όπως η Γερμανία, η Ρωσία και οι Σκανδιναυικές χώρες.

Επιπρόσθετα, ο ΚΟΤ σε συνεργασία με τον ΠΑΣΥΞΕ, το ΣΤΕΚ, τον ACTA και την HERMES AIRPORTS, βρίσκονται σε συνεχή συνεργασία για παρακολούθηση, τόσο της Ρωσικής αγοράς, όσο και όλων των μεγάλων αγορών, κάνοντας ανασκόπηση των εξελίξεων στις αγορές, για μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ των αγορών ώστε μια πιθανή αρνητική εξέλιξη σε μια αγορά, να μπορεί να αντισταθμιστεί με ενέργειες σε κάποια άλλη ή να παρθούν έγκαιρα μέτρα για συγκράτηση τέτοιων αρνητικών εξελίξεων.

Σημειώνεται ότι εκτός από τις τρεις κυριώτερες αγορές πηγές τουρισμού της Κύπρου (Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία, Γερμανία), το 2016, η αγορά του Ισραήλ αναπτύχθηκε ραγδαία αφού κατέγραψε θεαματική αύξηση της τάξης του 51% (148.739 τουρίστες) στις αφίξεις τουριστών σε σχέση

με το 2015 (98.597 τουρίστες). Επίσης το πρώτο τετράμηνο του 2017, οι τουριστικές αφίξεις από το Ισραήλ παρουσίασαν αύξηση 71% σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2016, αφήνοντας μια αισιοδοξία για περαιτέρω ανάπτυξη.

Το ευρύτερο περιβάλλον εξακολουθεί να είναι θετικό αλλά οι προκλήσεις παραμένουν και είναι αρκούντως σοβαρές. Τόσο λόγω των αρνητικών επιπτώσεων από την απόφαση της Βρετανίας για έξοδο από την Ε.Ε. και της συνακόλουθης εξασθένησης της ισοτιμίας της στερλίνας έναντι του Ευρώ, όσο και λόγω της δυναμικής επανεισδοχής σημαντικών μεσογειακών τουριστικών προορισμών όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία.

3.5.1. Εκτιμήσεις/Διαπιστώσεις από την Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου

Στα πλαίσια της συμμετοχής του στην Έκθεση World Travel Market που έγινε στο Λονδίνο το Νοέμβριο 2016, ο ΠΑΣΥΞΕ που εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο του, πραγματοποίησε, κατόπιν πρωτοβουλίας του, κατ'ίδιαν συναντήσεις με τους κυριότερους Διοργανωτές Ταξιδίων του Ηνωμένου Βασιλείου - THOMSON-TUI (UK), THOMAS COOK και το Σύνδεσμο AGTA (UK), με στόχο την ενημέρωση σε σχέση με την πορεία της αγγλικής αγοράς για Κύπρο, η οποία είναι η σημαντικότερη και μεγαλύτερη σε μέγεθος αγορά πηγή τουρισμού για το νησί μας. Στην Έκθεση συμμετείχε αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Ενέργειας, Βιομηχανίας & Τουρισμού και τον Πρόεδρο του ΚΟΤ.

Η Βρετανική αγορά εξακολουθεί να παραμένει παραδοσιακά η πρώτη αγορά πηγή τουρισμού για την Κύπρο και διαφαίνεται ότι επανήλθε δριμύτερη προσβλέποντας σε περαιτέρω αύξηση το 2017, ως συνεκτιμήθηκε και από τον ΚΟΤ κατά τη συνάντηση του με τους Συνδέσμους κατά τη διάρκεια του WTM. Στη θετική επίδοση της Βρετανικής αγοράς συνέβαλε η αισθητά αυξημένη αεροπορική σύνδεση της Κύπρου με το Ηνωμένο Βασίλειο αφού υφιστάμενες Αεροπορικές Εταιρείες αύξησαν τη δυναμικότητα των θέσεων τους, ενώ έχουν προστεθεί και νέες.

Στις υπό αναφορά συναντήσεις, οι Διοργανωτές Ταξιδίων δεν ανέφεραν τυχόν επίπτωση από το Brexit/μείωση στερλίνας για το 2017, αλλά τόνισαν ότι τους απασχολεί

για το 2018, ενώ κάποιοι έκαναν έκκληση προς τους Κύπριους ξενοδόχους όπως κρατήσουν σταθερές τις τιμές για τη χειμερινή περίοδο 2017-18 και να μην επιβληθούν αυξήσεις.

Στη βελτίωση συνέβαλε επίσης και η κατάρτιση από τον ΚΟΤ, τριετούς Σχεδίου για τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδίων, με στόχο την επιμήκυνση της περιόδου, ώστε η τουριστική Κύπρος να βελτιώσει το μερίδιο της στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Υπενθυμίζεται ότι ο ΚΟΤ έχει υπογράψει την πρώτη του τριετή συμφωνία με το μεγαλύτερο Διοργανωτή Ταξιδίων του Ηνωμένου Βασιλείου, τον ΤUI, που προνοεί όπως τα επόμενα τρία χρόνια, αυξήσει κατά 50% τις αφίξεις κατά τους χειμερινούς μήνες (Νοέμβριο μέχρι Μάρτιο) και κατά 35% τους καλοκαιρινούς μήνες. Στόχος είναι να ελαχιστοποιήσουμε τη μείωση των προηγούμενων ετών, από τη σημαντικότερη αγορά μας του Ηνωμένου Βασιλείου, προσβλέποντας σε περαιτέρω ανάκαμψη το 2017.

Οι κύριοι "πρωταγωνιστές" της Βρετανικής αγοράς για το 2016, ήταν και πάλι η Ισπανία και η Ελλάδα (από τους Μεσογειακούς προορισμούς), προορισμοί της Βόρειας ακτογραμμής της Αφρικανικής Ηπείρου (Μαρόκκο) και οι long-haul προορισμοί (Καραϊβική), οι οποίοι μάλιστα προσφέρουν ικανοποιητική επικερδότητα στους Διοργανωτές Ταξιδίων, μια και σχεδόν το 100% του προγράμματος τους πωλείται χωρίς την ανάγκη ειδικών προσφορών (at brochure prices) on all inclusive packages, καθιερώνοντας τους έτσι ως κατά πολύ "better value for money" προορισμούς τόσο για τον τουρίστα, όσο και για την επικερδότητα του Διοργανωτή Ταξιδίων.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και του ΚΟΤ, οι τουριστικές αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά το 2016 αυξήθηκαν κατά 11% (1.157.978 τουρίστες) σε σχέση με το 2015 (1.041.208 τουρίστες), που είχε επίσης αύξηση κατά 19.5% σε σχέση με το 2014 (871.523 τουρίστες), που είχε μείωση 2% έναντι του 2013 (891.233 τουρίστες) που επίσης είχε 7% μείωση σε σχέση με το 2012 (959.463 τουρίστες), που επίσης είχε 6% μείωση σε σχέση με το 2011 (1.020.709 τουρίστες), ενώ συγκρινόμενο το 2016 με την χρονιά ρεκόρ του 2001 (1.500.000) καταγράφεται η μείωση της τάξης του 22.8%!

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2017, οι τουριστικές αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν αύξηση 10% σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2016.

3.5.2. Εκτιμήσεις/Διαπιστώσεις από τις Αγορές της Ρωσίας και των Δημοκρατιών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών

Στα πλαίσια της συμμετοχής του στην Έκθεση MITT που έγινε στη Μόσχα το Μάρτιο 2017, ο ΠΑΣΥΞΕ που εκπροσωπήθηκε από το Γενικό Διευθυντή του, πραγματοποίησε πολύ χρήσιμες συναντήσεις με τους κυριότερους Ρώσους Διοργανωτές Ταξιδίων.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ρωσία η οποία σημείωσε τις πιο θεαματικές αυξήσεις κατά την πενταετία 2010-2014, έχει, παρά τη σημαντική μείωση που κατέγραψε στις αφίξεις του 2015, καταστεί και το 2016 η δεύτερη σημαντικότερη αγορά για τον Κυπριακό τουρισμό, ξεπερνώντας σε αφίξεις άλλες σημαντικές αγορές όπως η Γερμανική, η Ελληνική και η Σουηδική και σύμφωνα και με τη Στρατηγική Τουρισμού του ΚΟΤ, αποτελεί αγορά υψηλής προτεραιότητας. Σημαντικό είναι επίσης το ρεύμα καθόδου μεγάλου αριθμού Ρώσων τουριστών κατά την περίοδο του Πάσχα που ενισχύεται ένεκα και της ομοθρησκείας μας που είναι και κυρίαρχο στοιχείο.

Υπενθυμίζεται ότι οι θεαματικές αυξήσεις του τουριστικού ρεύματος από τη Ρωσία, οφείλονταν στην πραγματοποίηση απευθείας πτήσεων προς την Κύπρο από μεγάλο αριθμό πόλεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Μεγάλο ρόλο επίσης συνέβαλε και η πολύ πετυχημένη εφαρμογή του νέου συστήματος έκδοσης θεώρησης διαβατηρίων από την Κυπριακή Δημοκρατία σε Ρώσους πολίτες (ηλεκτρονική αίτηση, προέγκριση και έκδοση τελικής θεώρησης διαβατηρίων κατά την άφιξη τους στα Κυπριακά Αεροδρόμια).

Το 2014 είχε μειωμένη αύξηση στις αφίξεις στην Κύπρο, μετά από σειρά γεγονότων που προκάλεσαν σοβαρό αντίκτυπο στον εξερχόμενο τουρισμό από τη Ρωσία της τάξης του -40%, όπως οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ΗΠΑ, η σημαντική υποτίμηση που υπέστη το ρούβλι έναντι του ευρώ λόγω της πολιτικής και οικονομικής κατάστασης στη Ρωσία και της μείωσης στις τιμές των καυσίμων, που είχε ως

συνεπακόλουθο αριθμό πτωχεύσεων Ρώσων Διοργανωτών Ταξιδίων που κλόνισαν την εμπιστοσύνη των Ρώσων πελατών, οι εξαγγελίες του Προέδρου Πούτιν για αύξηση της φορολογίας στα πακέτα εξωτερικού και η μετακίνηση της τουριστικής αγοράς της Ρωσίας προς την Κριμαία όπου τα αεροπορικά εισιτήρια είχαν μηδενικό φόρο.

Σε σχέση με την υποτίμηση του νομίσματος, οι Ρώσοι Διοργανωτές Ταξιδίων διεκδικούσαν από τους ξενοδόχους σημαντικές εκπτώσεις στις τιμές των υφιστάμενων συμβολαίων τους, οι οποίοι και αναγκάζονταν να τις παραχωρήσουν ώστε να διατηρηθούν τα προγράμματα των πτήσεων τους προς την Κύπρο.

Η χρονιά 2015 σημαδεύτηκε από την αναστολή λειτουργίας τον Οκτώβριο 2015, της Αεροπορικής Εταιρείας TRANSAERO, της δεύτερης μεγαλύτερης στη Ρωσία μετά την AEROFLOT, η οποία, μέσω του Διοργανωτή Ταξιδίων Biblio-Globus, μετέφερε στην Κύπρο πέραν του 70% των Ρώσων τουριστών προς την Κύπρο. Με την άμεση ενεργοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων - του Υπουργού Τουρισμού, του ΚΟΤ, του ΠΑΣΥΞΕ, του ΣΤΕΚ, του ACTA και της Hermes Airports - το πρόβλημα έχει ξεπεραστεί, αφού οι τουρίστες που θα κατέφθαναν στο νησί μας, αφίχθηκαν μέσω άλλων Αεροπορικών Εταιρειών. Προς τούτο έχει συμβάλει η κάθοδος νέων Αεροπορικών Εταιρειών από τη Ρωσία και η διενέργεια ναυλωμένων πτήσεων, χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς, βάση της πολιτικής ανοικτών αιθέρων που προωθεί το Υπουργείο Μεταφορών της χώρας μας.

Αξιοσημείωτη είναι η κάθοδος και νέων Ρώσων Διοργανωτών Ταξιδίων το 2016, όπως οι CORAL, ANEXTOUR και MOUZENIDIS, οι οποίοι ξεκίνησαν προγράμματα, διακινώντας τουρίστες από διάφορες Ρωσικές πόλεις.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και του ΚΟΤ, οι τουριστικές αφίξεις από τη Ρωσία κατά το 2016 έχουν αυξηθεί κατά 50% (781.634 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2015 που είχαν μειωθεί κατά 17.6% (524.853 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2014 που είχαν αυξηθεί μόνο κατά 4.6% (636.766 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2013 (608.581 τουρίστες) που είχαν 28% αύξηση σε σύγκριση με το 2012 (474.426 τουρίστες), που επίσης είχαν 42% αύξηση σε σχέση με το 2011 (334.083), που είχαν επίσης αύξηση 49% σε σχέση με το 2010 που είχαν και πάλι

αύξηση 50.5% (223.861 τουρίστες) σε σχέση με το 2009 (148.740 τουρίστες), δηλαδή σε μια 8-ετία, συγκρινόμενο το 2016 με το 2009, πενταπλασιάστηκαν καταγράφοντας τη θεαματική αύξηση της τάξης του 425.5%.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2017, οι τουριστικές αφίξεις από τη Ρωσία είχαν σημαντική αύξηση 48% σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2016. Ο ΚΟΤ, ο ΠΑΣΥΞΕ και άλλοι τουριστικοί φορείς είναι πολύ ικανοποιημένοι για την ανάκαμψη της Ρωσικής αγοράς το 2016, αν λάβουμε υπόψη ότι ο συνολικός εξερχόμενος τουρισμός από τη Ρωσία παρουσίασε πέρυσι κάμψη.

Κατόπιν της επέκτασης κατά το 2013 του πετυχημένου συστήματος έκδοσης θεώρησης διαβατηρίων που εφαρμόστηκε στη Ρωσία και προς την Ουκρανία, διεφάνη η ανοδική πορεία και από την υποσχόμενη αυτή νέα αγορά για την Κύπρο. Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και του ΚΟΤ, οι τουριστικές αφίξεις από την Ουκρανία κατά το 2016 αυξήθηκαν κατά 23% (62.292 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2015 (50.644 τουρίστες).

3.5.3. Εκτιμήσεις/Διαπιστώσεις από την Αγορά της Γερμανίας

Στα πλαίσια της συμμετοχής του στην Έκθεση ITB που έγινε στο Βερολίνο το Μάρτιο 2017, ο ΠΑΣΥΞΕ που εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο του, πραγματοποίησε χρήσιμες συναντήσεις με τους κυριότερους Γερμανούς Διοργανωτές Ταξιδίων. Στην Έκθεση συμμετείχε αντιπροσωπεία με επικεφαλή τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και τον Πρόεδρο του ΚΟΤ.

Το 2016, η Γερμανία ήταν στην τέταρτη θέση ως αγορά πηγή τουρισμού για την Κύπρο, γεγονός που αναπτερώνει τις ελπίδες να επανακάμψει η σημαντική αυτή αγορά. Σ' αυτό συνέβαλε και το γεγονός ότι ο ΚΟΤ προέβη σε καλές συμφωνίες με τους κυριότερους Διοργανωτές Ταξιδίων, με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας από τη Γερμανία προς την Κύπρο, που είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των πτήσεων και κατά 75% των αεροπορικών θέσεων από τη Γερμανία προς την Κύπρο κατά το 2017 σε σύγκριση με το 2016.

Η αγορά της Γερμανίας σταθμίζεται τόσο από τον ΠΑΣΥΞΕ, όσο και από όλους τους τουριστικούς φορείς, ως αγορά προτεραιότητας επισημαίνοντας την ανάγκη να της δοθεί σωστό προϊόν στη σωστή τιμή με στόχο την ανάκαμψη της. Επίσης επισημάνθηκε η ανάγκη για από κοινού στήριξη των προσπαθειών των Αεροπορικών Εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε αυτή την αγορά, ώστε να αυξήσουν αισίως τις πληρότητές τους και να εδραιώσουν με επιχειρηματική επιτυχία τα πτητικά τους προγράμματα.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και του ΚΟΤ, οι τουριστικές αφίξεις από τη Γερμανία κατά το 2016 αυξήθηκαν κατά 10.5% (124.030 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2015 που επίσης αυξήθηκαν κατά 30% (112.219 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2014 που μειώθηκαν κατά 13% (86,397 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2013 (98,933 τουρίστες) που επίσης είχε μείωση κατά 31.5% σε σύγκριση με το 2012 (144.407 τουρίστες), ενώ συγκρινόμενο το 2016 με την χρονιά ρεκόρ του 1997 (250.000) καταγράφεται η θεαματική μείωση της τάξης του 50.4%!

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2017, οι τουριστικές αφίξεις από τη Γερμανία παρουσίασαν αύξηση 38.6% σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2016, αφήνοντας μια αισιοδοξία για περαιτέρω ανάκαμψη.

**3.6. • ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
• ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
• ΠΟΛΙΤΙΚΗ 'ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ'
• ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
• ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΕ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
• ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ (ΒΙΖΑΣ)**

Από τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο ήταν η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και κατ' επέκταση η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, η εφαρμογή της πολιτικής 'ανοικτών αιθέρων' (open skies policy) και η φιλελευθεροποίηση των αερομεταφορών πάνω σε ολόχρονη βάση, η παροχή κινήτρων στις Αεροπορικές Εταιρείες και η επέκταση της εφαρμογής του νέου συστήματος θεώρησης διαβατηρίων για την ταχεία έκδοσή της.

Τα προαναφερόμενα ζωτικά θέματα προβλήθηκαν επί συστηματικής βάσης τόσο στις διάφορες συσκέψεις με τους Αρχηγούς των Κομμάτων, τους αρμόδιους Υπουργούς και Επιτροπές της Βουλής, όσο και με δηλώσεις και συνεντεύξεις των Αξιωματούχων του ΠΑΣΥΞΕ στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

3.6.1. Επιμήκυνση της Τουριστικής Περιόδου και Ανάπτυξη του Χειμερινού Τουρισμού

Ένα από τα κυριότερα θέματα που απασχολεί το Σύνδεσμο τα τελευταία χρόνια και το οποίο άπτετο της μεγαλύτερης πρόκλησης του Κυπριακού τουρισμού με στόχο την απάμβλυνση της εποχικότητας, είναι η ανάγκη για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού.

Επί τούτου, ο Σύνδεσμος χαιρέτησε τις προσπάθειες του ΚΟΤ, σε συνεργασία με τον αρμόδιο Υπουργό Τουρισμού και την Hermes Airports, τις ενέργειες και τα προγράμματα συνεργασίας και πτήσεων που εξαγγέλθηκαν και στόχευαν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με τριετή ορίζοντα, κάτι που έλειπε τα προηγούμενα χρόνια.

Ο Σύνδεσμος είχε δραστηριοποιηθεί έντονα για την εξαγγελία και υλοποίηση των υπό αναφορά συνεργασιών και προς τούτο συνέβαλαν οι ευνοϊκές συγκυρίες που δημιουργήθηκαν για την τουριστική Κύπρο, λόγω των γεγονότων σε γειτονικές μας χώρες, σε αντιπαράβολή των συνθηκών πολιτικής σταθερότητας και ασφάλειας που προσφέρει η Κύπρος και η δελεαστική προοπτική για επανατοποθέτηση της Κύπρου ως ενός ελκυστικού χειμερινού τουριστικού προορισμού στην Ανατολική Μεσόγειο. Καταλυτικός παράγοντας που θα συνέβαλλε καθοριστικά στην επιτυχία αυτού του εγχειρήματος δεν ήταν άλλος από τη δυνατότητα προσφοράς μιας ανταγωνιστικής πρότασης για επιλογή της Κύπρου ως εναλλακτικός προορισμός, τόσο προς τις Αεροπορικές Εταιρείες, όσο και προς τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδιών.

Συναφώς, οι καλά στοχευμένες συνεργασίες τριετούς διάρκειας με τις Αεροπορικές Εταιρείες και τους Διοργανωτές Ταξιδιών, συνέβαλαν στη συλλογική προσπάθεια για επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου και απάμβλυνση του χρόνιου προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με στοιχεία του ΚΟΤ, οι τουριστικές αφίξεις του τελευταίου χειμώνα (Νοέμβριος 2016-Μάρτιος 2017) έχουν αυξηθεί κατά 13.5% (498.000 αφίξεις) σε σύγκριση με την αντίστοιχη επίσης πετυχημένη χειμερινή περίοδο 2016/15 που κατέγραψε αύξηση κατά 35% (438.000 αφίξεις) σε σύγκριση με την αντίστοιχη χειμερινή περίοδο 2015/14, δημιουργώντας βάσιμες ελπίδες για το μέλλον. Σημειώνεται εντούτοις ότι οι χειμερινές αφίξεις παραμένουν πιο κάτω από το χειμώνα ρεκόρ 2000/01 (Νοέμβριος-Μάρτιος) που είχαμε 512.600 επισκέπτες.

Με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί το πρώτο σημαντικό και καθοριστικό βήμα προς την επίτευξη του από κοινά τεθέντος στόχου, για επανατοποθέτηση της Κύπρου ως ενός ελκυστικού και ανταγωνιστικού τουριστικού προορισμού κατά την χειμερινή περίοδο και για προσέλκυση ετήσια μέχρι και 3.5 εκατομμύρια τουρίστες (από τα 3.2 εκ. που είχαμε το 2016).

3.6.2. Πολιτική 'Ανοικτών Αιθέρων' (Open Skies Policy) και Φιλελευθεροποίηση Αερομεταφορών

Η εφαρμογή της πολιτικής 'ανοικτών αιθέρων' (open skies policy), η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση των πτήσεων γενικά προς και από την Κύπρο και η ανάγκη προσέλκυσης περισσότερων αερογραμμών χαμηλού κόστους ώστε να διασφαλιστούν τα ευρύτερα συμφέροντα του τουρισμού μας αλλά και της οικονομίας του τόπου, αποτελούσαν διαχρονικά την πάγια θέση του Συνδέσμου.

Ιδιαίτερα μετά την τραπεζική κρίση, ο ΠΑΣΥΞΕ πρότεινε στην Κυβέρνηση την υλοποίηση Έκτακτου Σχεδίου Δράσης που, μεταξύ άλλων, περιλάμβανε πρόταση για άμεση φιλελευθεροποίηση πτήσεων ειδικότερα σε αγορές προτεραιότητας οι οποίες μπορούσαν άμεσα να φέρουν πρόσθετο τουριστικό ρεύμα πάνω σε ολόχρονη βάση, αξιοποιώντας το ήδη εκδηλωθέν προς την Hermes Airports ενδιαφέρον από συγκεκριμένες Αεροπορικές Εταιρείες.

Αποτέλεσμα της δραστηκής βελτίωσης της συνδεσιμότητας προς/από την Κύπρο και της εφαρμογής της πολιτικής 'ανοικτών αιθέρων' ήταν η μεγάλη αύξηση πτήσεων στα αεροδρόμια μας το 2015 και 2016. Ιδιαίτερα για τις επιδόσεις ρεκόρ του 2016, πολύ σημαντικό βήμα αποτέλεσε η φιλελευθεροποίηση των πτήσεων τόσο από υφιστάμενες όσο και από νέες αγορές, η οποία δημιούργησε μια νέα δυναμική και διέυρυνε τις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης

τους, όπως η Ρωσία και το Ισραήλ. Η Ρωσία αποτελεί πλέον τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά και ακολουθούν η Ελλάδα, το Ισραήλ, η Γερμανία, οι Σκανδιναβικές χώρες, η Ουκρανία και άλλες. Αξίζει να σημειωθεί, ότι στο πλαίσιο της προσπάθειας για αντιμετώπιση του προβλήματος της εποχικότητας, γίνονται από το κράτος και τον CIPA σημαντικές προσπάθειες προσέλκυσης τουριστών και από εναλλακτικές αγορές, όπως η Κίνα, καθώς και προσπάθειες για ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, όπως υγείας και ευεξίας, αλλά και αθλητικού, γαμήλιου, συνεδριακού και θρησκευτικού τουρισμού.

Την ικανοποίηση του για τη φιλευθεροποίηση των πτήσεων, που αποτελούσε πάγιο αίτημα του, εξέφρασε δημόσια ο ΠΑΣΥΞΕ και χαιρέτησε τόσο κατά το 2013 μετά την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας για φιλευθεροποίηση των πτήσεων κατά τη χειμερινή περίοδο, όσο και τον Οκτώβριο 2016 για την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Αιγύπτου, αφού αποτελούν σημαντικό και ουσιαστικό βήμα προς την επιθυμητή κατεύθυνση για προσέλκυση επιπρόσθετου τουριστικού ρεύματος προς το νησί μας. Τα οφέλη από τη φιλευθεροποίηση των πτήσεων με γειτονικές μας χώρες, έχουν ήδη αποδειχθεί περίτρανα με το αισθητά αυξημένο ρεύμα επισκεπτών που επωφελείται η Κύπρος από τις σημαντικές αγορές του Ισραήλ και του Λιβάνου.

Σημειώνεται εδώ ότι, βάση στοιχείων του ΚΟΤ, η πολιτική 'ανοικτών αιθέρων' έχει ευνοήσει σημαντικά την ώθηση της αγοράς του Ισραήλ, η οποία με πληθώρα πτήσεων εκτιμάται να σημειώσει και για το 2017 περαιτέρω αύξηση, αφού το 2016 σημείωσε αύξηση στις αφίξεις της τάξης του 51% σε σχέση με το 2015.

3.6.3. Σχέδια Κινήτρων σε Αεροπορικές Εταιρείες και Κάθοδος Νέων Αεροπορικών Εταιρειών

Μέσα στα πλαίσια των μέτρων στήριξης κατά την έναρξη της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο (έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2010) ήταν και η στήριξη μεγάλων Διοργανωτών Ταξιδίων κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίοι ανέφεραν ότι τα μέτρα αυτά είχαν βοηθήσει σημαντικά στο μετριασμό των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στο τουρισμό, σε συνάρτηση πάντοτε και με τις γενναιόδωρες εκπτώσεις ή/και ειδικές προσφορές που παραχωρήθηκαν από τους Ξενοδόχους προς τους Διοργανωτές Ταξιδίων.

Συναφώς ο Σύνδεσμος μας, ιδιαίτερα με την έναρξη της τραπεζικής κρίσης το Μάρτιο 2013, έκρινε ως επιτακτική την ανάγκη παροχής νέων σχεδίων κινήτρων προς τις Αεροπορικές Εταιρείες, τόσο σε υφιστάμενες, όσο και σε νέες για κάθοδο τους στην Κύπρο. Επί τούτου υπενθυμίζεται ότι η Hermes Airports ανακοίνωσε εκ νέου το Μάρτιο 2015, τρία νέα Σχέδια Κινήτρων τα οποία λήγουν τα τέλη του 2017, προσβλέποντας ταυτόχρονα στην εκ νέου ανανέωση τους.

Κατόπιν έντονων παραστάσεων του Συνδέσμου μας για την ανάγκη επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και κατ' επέκταση την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, ο ΚΟΤ, για πρώτη φορά, κατάρτισε τριετές Σχέδιο για τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδίων, οι οποίοι εξεδήλωσαν την πρόθεση τους για επιμήκυνση της περιόδου από Μάρτιο-Νοέμβριο. Η επιτυχία του Σχεδίου καταγράφηκε με τα θετικά αποτελέσματα που είχαν οι δύο τελευταίες χειμερινές περιόδους 2016/17 και 2015/16 πετυχαίνοντας έτσι την περαιτέρω επιμήκυνση.

Επί τούτου ο Σύνδεσμος μας έχει εκφράσει την ικανοποίηση του για την πρώτη συμφωνία που έχει υπογραφεί μεταξύ του ΚΟΤ και του μεγαλύτερου Διοργανωτή Ταξιδίων του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ αντίστοιχες συμφωνίες τροχιοδρομήθηκαν και με άλλους Διοργανωτές Ταξιδίων τόσο από το Ηνωμένο Βασίλειο, όσο και από άλλες σημαντικές αγορές μας όπως η Γερμανία, η Ρωσία και οι Σκανδιναυικές χώρες.

Με την φιλελευθεροποίηση των πτήσεων έχουν αναδειχθεί ως πολύ σημαντικές αγορές οι χώρες της Μέσης Ανατολής, μετά την κάθοδο στην Κύπρο σημαντικών Αεροπορικών Εταιρειών όπως η Emirates και η Qatar Airways, καθώς και η αγορά του Ισραήλ. Επιπρόσθετα, με την έλευση αυτών των Εταιρειών, δημιουργούνται πολύ σημαντικές προοπτικές για ανοίγματα στις νέες, δύσκολα προσβάσιμες μέχρι σήμερα, τεράστιες αγορές της Ασίας.

Ο Σύνδεσμος μας εξέφρασε επίσης την ικανοποίηση του προς τούτο ενώ αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλες σημαντικές αγορές, επενεργώντας έτσι καταλυτικά στη βελτίωση και ενίσχυση της προσβασιμότητας προς το νησί μας πάνω σε ολόχρονη βάση, με όλα τα συνεπακόλουθα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που η επιτυχία αυτής της πολιτικής θα αποφέρει για τον τόπο μας.

3.6.4. Διαδικασία Ταχείας Έκδοσης Θεωρήσεων Διαβατηρίων (Βίζα)

Σε συνάρτηση με τα προαναφερόμενα, ο ΠΑΣΥΞΕ έθεσε εκ νέου κατά τις συναντήσεις του με τους Αρχηγούς των Κομμάτων και τους αρμόδιους Υπουργούς, το θέμα της επέκτασης του επιτυχημένου μηχανισμού για ταχεία θεώρηση των διαβατηρίων (ηλεκτρονική αίτηση, προέγκριση και έκδοση τελικής θεώρησης διαβατηρίων κατά την άφιξη τους στα Κυπριακά Αεροδρόμια) στο πρότυπο της Ρωσίας και σε άλλες, πολλά υποσχόμενες αγορές, ως οι προαναφερθείσες αγορές προτεραιότητας.

Αξιοσημείωτη είναι η αγορά της Ρωσίας, η οποία επανέκαμψε το 2016 αφού κατέγραψε αύξηση της τάξης του 49% σε σχέση με το 2015 που οι αφίξεις της ήταν μειωμένες κατά 17% σε σχέση με το 2014, λόγω καθόλικής μείωσης του εξερχόμενου τουρισμού της.

Η επιτυχία του νέου αυτού συστήματος έκδοσης θεώρησης διαβατηρίων διεφάνη και μετά την εφαρμογή του από το 2013 και προς την υποσχόμενη νέα αγορά της Ουκρανίας, καταδεικνύοντας αύξηση τουριστικών αφίξεων της τάξης του 75%, έναντι των αντίστοιχων του 2012, +21% το 2014 έναντι του 2013, +23% το 2015 έναντι του 2014 και επιπρόσθετη αύξηση 25% το 2016 έναντι του 2015.

Πάγιο αίτημα του ΠΑΣΥΞΕ το οποίο έθεσε και στον Υπουργό Εξωτερικών είναι η επέκταση του νέου συστήματος θεώρησης διαβατηρίων και σε άλλες Δημοκρατίες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, καθώς και από άλλες τρίτες χώρες, ιδιαίτερα δε μετά το θέμα που προέκυψε για Ρώσους και Ουκρανούς υπηκόους που ζουν κυρίως στην Ευρώπη και για τους οποίους εφαρμόζονται οι χρονοβόρες προγενέστερες διαδικασίες. Επί τούτου ο Σύνδεσμος ζήτησε απλούς, πρακτικούς και αποτελεσματικούς τρόπους παραχώρησης βίζας τόσο για τους Ρωσόφωνους που ζουν εκτός Ρωσίας και Ουκρανίας, όσο και για τους πολίτες Αραβικών Κρατών και του Λιβάνου, οι επιδόσεις των οποίων κατά το 2016 κατέγραψαν σημαντική αύξηση των αφίξεων τους.

Με διάφορα διαβήματα του ο Σύνδεσμος ζήτησε επίσης όπως η Κυβέρνηση προχωρήσει με την επέκταση της εφαρμογής του προαναφερθέντος επιτυχημένου μηχανισμού και σε άλλες χώρες όπως άλλες Δημοκρατίες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (CIS), της Μέσης

Ανατολής και Αραβικού Κόλπου, καθώς και στις πολλά υποσχόμενες αγορές της Κίνας, της Ινδίας και της Ιαπωνίας, αντί των όποιων σκέψεων για ένταξη της Κύπρου στο μηχανισμό Schengen.

Με προγενέστερη επιστολή του στις 10 Δεκεμβρίου 2014, ο Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι παρόλο που η ένταξη της Κύπρου στη Ζώνη Schengen αποτελεί υποχρέωση με βάση το Κοινοτικό Κεκτημένο, εντούτοις η ένταξη δεν προβλέπεται να γίνει στο άμεσο μέλλον και έχει μετατεθεί για το 2018 εάν και εφόσον καταστεί εφικτό. Επίσης ενημέρωσε ότι το Υπουργείο Εξωτερικών, αντιλαμβανόμενο τα πολλαπλά οφέλη της αύξησης του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο και ιδιαίτερα για την Κυπριακή οικονομία, έχουν δοθεί οδηγίες στις Διπλωματικές Αποστολές όπως χορηγούν θεωρήσεις εντός τριών ημερών από την ημέρα υποβολής των αιτήσεων και σε αρκετές περιπτώσεις χορηγούνται και αυθημερόν.

Σημειώνεται εδώ ότι σύμφωνα με έκθεση του ΚΟΤ, η απόφαση για αποδοχή των θεωρήσεων Schengen διευκολύνει τη ροή τουριστικού ρεύματος από τις χώρες που απαιτείται θεώρηση εισόδου. Συγκεκριμένα, υπήκοοι τρίτων χωρών κάτοχοι θεωρήσεων Schengen με ισχύ (double or multiple entry και long stay) ή κάτοχοι άδειας παραμονής (residence permit) που εκδόθηκε από χώρα Schengen, μπορούν να εισέλθουν στην Κύπρο χωρίς εθνική θεώρηση.

Αξιοσημείωτο να αναφερθεί εδώ ότι σε έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), επισημάνθηκε ότι η απλούστευση της διαδικασίας έκδοσης θεωρήσεων διαβατηρίων (βίζα), ιδιαίτερα κατά την άφιξη, έχει παρουσιάσει σημαντική πρόοδο τα τελευταία τέσσερα χρόνια, γεγονός που συμβάλλει στην αυξημένη ευαισθητοποίηση των κέντρων λήψης αποφάσεων για τις θετικές επιπτώσεις που αυτό έχει στον τουρισμό, την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω του τουριστικού τομέα.

Βάση προβλέψεων του UNWTO, οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις αναμένονται να φθάσουν το 1.8 δις μέχρι το 2030 και η βελτίωση στη διαδικασία έκδοσης βίζας θα είναι ζωτικής σημασίας για την προσέλκυση περισσότερων τουριστών κυρίως από αναδυόμενες πηγές αγορών όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία και η Βραζιλία.

**3.7. ▪ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 2017-2030
▪ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
▪ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ**

**3.7.1. Εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού
2017-2030**

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, σε συνεργασία με την Προεδρία-Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης, στοχεύει στη δημιουργία ενός σύγχρονου τουριστικού προϊόντος, το οποίο θα εδράζεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας. Η στρατηγική επιδιώκει επίσης την επιμήκυνση της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών, τη βελτίωση των υποδομών και τη στοχευμένη και ανταγωνιστική ανάπτυξη των υφιστάμενων και σύγχρονων μορφών τουρισμού. Τη μελέτη για την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού έχει αναλάβει η Ισπανική Εταιρεία "THR Asesores en Turismo, Hoteleria y Recreacion S.A." και έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και την αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό και θα καλύπτει όλα τα υπουργεία, όλες τις υπηρεσίες και όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην τουριστική βιομηχανία του τόπου.

Επί τούτου ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κλήθηκε σε συνέντευξη με τον Project Manager της THR, στις 13 Απριλίου 2016, όπου και έθεσε τις απόψεις και εισηγήσεις του ΠΑΣΥΞΕ. Επίσης δια του Γενικού του Διευθυντή, ο Σύνδεσμος συμμετείχε την ίδια μέρα στην ομάδα εστίασης/εργαστήριο με θέμα "Ξενοδοχεία 5* & 4*".

Η μελέτη της Ισπανικής Εταιρείας έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί στην Κυβέρνηση στις 25 Ιανουαρίου 2017 και αναμένεται να υποβληθεί πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για υιοθέτηση σχεδίου δράσης για υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού για την περίοδο 2017-2030.

Τα κύρια σημεία των προτάσεων των Ισπανών Εμπειρογνομώνων έχουν ως ακολούθως:

- Προοπτικές: Ολόχρονος, αειφόρος, τουριστικός προορισμός.
- Προσέλκυση ετησίως πέραν των 6 εκατ. επισκεπτών.

- Προσέλκυση premium επισκεπτών με υψηλότερα εισοδήματα.
- Αύξηση μέχρι το 2030 στις αφίξεις των διεθνών επισκεπτών κατά 82%
- Αύξηση εσόδων του τουρισμού κατά 185%.
- Δημιουργία 47.000 νέων θέσεων εργασίας.
- Προσέλκυση 40% των τουριστών κατά την περίοδο Νοεμβρίου-Απριλίου.
- Προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων.

Για την επιτυχή εφαρμογή της Στρατηγικής, τα κλειδιά είναι:

- Δημιουργία σύγχρονου πλαισίου διακυβέρνησης-Υφυπουργείο Τουρισμού.
- Απλοποίηση νομοθετικού πλαισίου.
- Αξιοποίηση σύγχρονων μέσων προώθησης & προβολής 360 degree branding.
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας για παρακολούθηση της υλοποίησης.
- Ενίσχυση συνεργασίας όλων των εμπλεκομένων φορέων.

Η παρουσίαση της μελέτης των Εμπειρογνομώνων αναμένεται να γίνει στους τουριστικούς εταίρους για διαβούλευση εντός του τρέχοντος έτους.

3.7.2. Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό 2016-2020

Μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης ποιοτικής αναβάθμισης και εμπλουτισμού του τουριστικού μας προϊόντος, ο Σύνδεσμος στις εκάστοτε συναντήσεις του τόσο με τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, όσο και με τον ΚΟΤ και άλλους αρμόδιους φορείς, αλλά και με δημόσιες δηλώσεις στα ΜΜΕ, τόνιζε την ανάγκη για συντονισμένη προσπάθεια από όλους τους αρμόδιους φορείς και αρχές, για επίσπευση της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου για Ανάπτυξη του Τουρισμού, ώστε να προσδοθεί η πρόσθετη αξία στο τουριστικό μας προϊόν, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην απάμβλυνση του προβλήματος της ανταγωνιστικότητας της τουριστικής Κύπρου.

Ως μεταβατικό στάδιο μέχρι την ολοκλήρωση της νέας Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού, ο ΚΟΤ, άρχισε να εκπονεί το νέο Στρατηγικό Σχέδιο για την τουριστική ανάπτυξη του τόπου μας για την περίοδο 2016-2020, που αναμένεται να ολοκληρωθεί αφού προηγηθεί ο διάλογος με όλους τους τουριστικούς εταίρους τόσο του δημόσιου, όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Αξιζει εδώ να αναφερθεί ότι, στις εκάστοτε δηλώσεις του στα ΜΜΕ, ο ΠΑΣΥΞΕ επισημαίνει με λύπη του ότι η "αχίλλειος πτέρνα" του κυπριακού τουρισμού δεν είναι άλλη από τη γραφειοκρατία και τις δαιδαλώδεις διαδικασίες μεταξύ των διαφόρων κρατικών υπηρεσιών που αποτελούν τροχοπέδη στην υλοποίηση των διαφόρων έργων που διαλαμβάνονται στα σχέδια δράσης του Στρατηγικού Σχεδίου για την παραπέρα τουριστική ανάπτυξη στον τόπο μας. Η διαπίστωση αυτή θα πρέπει να αποτελέσει το επίκεντρο του μηχανισμού παρακολούθησης του ελέγχου προόδου του νέου Στρατηγικού Σχεδίου ώστε να έχει πιθανότητες επιτυχίας στο βαθμό υλοποίησής του.

3.7.3. ▪ Εκσυγχρονισμός του Νομοθετικού Πλαισίου που Διέπει την Ίδρυση και Λειτουργία του ΚΟΤ
▪ Δημιουργία Υφυπουργείου Τουρισμού
▪ Νέος Τρόπος Αδειοδότησης και Κατάταξης Ξενοδοχείων

Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας που καταβάλλεται από την Προεδρία και τη Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας, ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω ζήτησε από τον ΠΑΣΥΞΕ, όπως υποβάλει απόψεις και εισηγήσεις για τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα θέματα τουρισμού.

Η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας προβλέπεται και στο Μνημόνιο Συναντίληψης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής), καθώς και ο σχεδιασμός και η λήψη συγκεκριμένων δράσεων που θα συμβάλουν στην επανάκαμψη της οικονομίας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού κλίματος, ενθάρρυνση των επενδύσεων και εκσυγχρονισμό του Κράτους.

Αποφασιστικό βήμα προς την κατεύθυνση της εξαγγελθείσας μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού του δημοσίου, την υλοποίηση του οποίου έχει αναλάβει ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω, είναι και η δημιουργία Υφυπουργείου Τουρισμού ή η μετεξέλιξη και αναβάθμιση του ΚΟΤ σε Υφυπουργείο Τουρισμού.

Το βασικό μοντέλο που προτείνεται για λειτουργία του Υφυπουργείου Τουρισμού υπαγορεύει συγκέντρωση εξουσιών και αρμοδιοτήτων για θέματα ελέγχου, διασφάλισης ποιότητας και αδειοδότησης τουριστικών

καταλυμάτων και χώρων εστίασης. Παράλληλα, η υπό σχεδιασμό Στρατηγική Τουρισμού για την Κύπρο αποτελεί άλλο ένα μεγάλο κομμάτι το οποίο θα χειρίζεται το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Ο ΠΑΣΥΞΕ χαιρέτησε και δημόσια την απόφαση της Κυβέρνησης για δημιουργία Υφυπουργείου Τουρισμού ως μια θετική εξέλιξη, αφού μέσω του θα μπορεί να προωθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τον τουρισμό σχεδιάζοντας, προωθώντας, υλοποιώντας και, όπου χρειαστεί, επιβάλλοντας οριζόντιες πολιτικές.

Μέρος της όλης μεταρρύθμισης και αναδιάρθρωσης αποτελεί και ο νέος τρόπος αδειοδότησης και κατάταξης ξενοδοχείων, θέμα το οποίο κρίθηκε από τον ΠΑΣΥΞΕ ως πολύ σοβαρό. Επί τούτου ο Σύνδεσμος είχε συναντήσεις τόσο με τους Εκπροσώπους της Προεδρίας, του Υπουργείου Τουρισμού και του Συμβουλευτικού Οίκου KPMG, όπου έγινε μια πρώτη παρουσίαση των διαπιστώσεων και προκαταρκτικών εισηγήσεων τους για τη μελέτη απλοποίησης της Νομοθεσίας και των διαδικασιών, με στόχο την υιοθέτηση νέου τρόπου αδειοδότησης και κατάταξης των ξενοδοχείων.

Συνοπτικά οι προτάσεις της Προεδρίας για την αδειοδότηση και κατάταξη ξενοδοχειακών μονάδων, οι οποίες μελετήθηκαν από τον ΠΑΣΥΞΕ και το ΣΤΕΚ, στοχεύουν στην παροχή περισσότερης ευελιξίας στους επιχειρηματίες ώστε να τους παρέχεται (μέσα πάντοτε σε κάποιο συγκεκριμένο πλαίσιο) η ευχέρεια επιλογής στο πως θα δημιουργήσουν την επιχείρησή τους. Εισηγούνται τη δημιουργία ενός πλαισίου κατάταξης που θα βασίζεται στους πιο κάτω άξονες, ώστε η κατάταξη να γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια:

- (i) Καθορισμός συγκεκριμένων κριτηρίων για την κατάταξη των τουριστικών καταλυμάτων,
- (ii) Καθορισμός πολύ μικρού αριθμού υποχρεωτικών κριτηρίων ώστε να διασφαλίζεται η ευελιξία,
- (iii) Καθορισμός βαθμολογίας για κάθε προαιρετικό κριτήριο, με βάση τη φύση και τη σημαντικότητά του, και
- (iv) Κατάταξη του τουριστικού καταλύματος με βάση τη βαθμολογία που θα συγκεντρώσει.

Με σκοπό την ενδεδειγμένη μελέτη των Κανονισμών που διέπουν την αδειοδότηση και κατάταξη ξενοδοχειακών μονάδων που πρότεινε η Προεδρία, ο ΠΑΣΥΞΕ συνέστησε Τεχνική Επιτροπή, η οποία σε συνεργασία με την αντίστοιχη του ΣΤΕΚ, συνήλθε σε πολυάριθμες συναντήσεις για να διεξέλθει την όλη προτεινόμενη διαδικασία.

Ενόψει του ότι δεν κατέστη δυνατό οι δύο Συνδέσμοι να καταλήξουν σε ταυτόσημες απόψεις/εισηγήσεις, ο ΠΑΣΥΞΕ, με επιστολή του ημερ. 26 Οκτωβρίου 2016, υπέβαλε στην Προεδρία τις σχετικές εισηγήσεις του για:

- » τις αναγκαίες διαφοροποιήσεις στα προσχέδια τόσο του Νόμου όσο και των Κανονισμών της Περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων,
- » τον Πίνακα Κριτηρίων Κατάταξης, και
- » τις εισηγήσεις/προσθήκες στο αναθεωρημένο Νομοσχέδιο για τη δημιουργία Υφυπουργείου Τουρισμού.

Το όλο θέμα βρίσκεται υπό εξέλιξη.

3.7.4. Παροχή Πολεοδομικών Κινήτρων για Εμπλουτισμό και Αναβάθμιση του Τουριστικού Προϊόντος

Από τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο και κατά το 2016, ενόψει αναγκών της ξενοδοχειακής βιομηχανίας να προβεί σε αναβαθμίσεις και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων, ήταν η ανάγκη παράτασης των πολεοδομικών κινήτρων .

Υπενθυμίζεται ότι, μετά από έντονη κινητοποίηση του ΠΑΣΥΞΕ και του ΣΤΕΚ, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε και εξήγγειλε για πρώτη φορά στις 27 Ιουλίου 2010 τα πολεοδομικά κίνητρα για την αναβάθμιση/εμπλουτισμό των υφιστάμενων μονάδων.

Η εισαγωγή των Πολεοδομικών Κινήτρων για την Τουριστική Βιομηχανία, εντάσσεται μέσα στα ευρύτερα πλαίσια της αναθεώρησης των Τοπικών Σχεδίων Ανάπτυξης, όπου επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός μοντέλου αιεφόρου τουριστικής ανάπτυξης που να διαλαμβάνει την αναβάθμιση, τον εμπλουτισμό και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος. Τα κίνητρα προβλέπουν την αύξηση κατά 5% στο δομήσιμο εμβαδόν των υφιστάμενων τουριστικών μονάδων νοουμένου ότι πρόκειται για εμπλουτιστικά έργα όπως πχ επιπρόσθετα εξειδικευμένα/ θεματικά εστιατόρια και επέκταση δωματίων για δημιουργία family rooms ή σουϊτων, έχοντας ως στόχο όπως το ξενοδοχειακό μας προϊόν καταστεί πιο ανταγωνιστικό.

Ακολούθησε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 29 Μαΐου 2013, για Σχέδιο παροχής πρόσθετων Πολεοδομικών Κινήτρων ή/και ενίσχυση υφιστάμενων, για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο, που διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αυξήσεις του συντελεστή δόμησης μέχρι και 30%.

Επίσης κατόπιν έντονων διαβημάτων του ΠΑΣΥΞΕ προς το Υπουργείο Εσωτερικών, έχει επιτευχθεί η παράταση για ακόμη δύο χρόνια της ισχύος του Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων ή/και ενίσχυση υφιστάμενων, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 3 Μαρτίου 2015. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε επίσης στις 29 Ιουλίου 2015, όπως εισάγει νέες ρυθμίσεις σε σχέση με το Σχέδιο Πολεοδομικών Κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο και αφορούν κυρίως την παροχή κινήτρων πάνω σε μόνιμη βάση για μεγάλης κλίμακας ή και στρατηγικής σημασίας αναπτύξεις. Επίσης αποφάσισε να εγκρίνει ειδικά μέτρα για τη νομιμοποίηση/αδειοδότηση υφιστάμενων αυθαίρετων ή/και νέων κατασκευών σε εγκριμένες αναπτύξεις, που παρέχουν στην Πολεοδομική Αρχή, τη δυνατότητα να εγκρίνει υφιστάμενες αυθαίρετες ή/και προτεινόμενες νέες κατασκευές, με προϋποθέσεις και για καθορισμένη χρονική περίοδο.

Με επιστολή του ημερ. 5 Ιουλίου 2016 προς τον Υπουργό Εσωτερικών, ο ΠΑΣΥΞΕ ζήτησε έγκαιρα την παράταση του Σχεδίου Πολεοδομικών Κινήτρων για περαιτέρω χρονική περίοδο. Επί τούτου ο ΠΑΣΥΞΕ χαιρέτησε και δημόσια στις 27 Δεκεμβρίου 2016, την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 21 Δεκεμβρίου 2016, να εγκρίνει την εκ νέου παράταση του Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων.

Η παροχή των πολεοδομικών κινήτρων έχει συμβάλει στην προώθηση έργων εμπλουτισμού και αναβάθμισης του ξενοδοχειακού μας προϊόντος, δίνοντας έτσι την αναγκαία ώθηση στη βιομηχανία η οποία είχε ως αποτέλεσμα, την τριετία της ύφεσης, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις πέραν των €450 εκατ. για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μας βιομηχανίας. Η απόφαση για παράταση των κινήτρων δίνει συνέχεια στην αναπτυξιακή πορεία περαιτέρω αναβάθμισης και εμπλουτισμού του ξενοδοχειακού μας προϊόντος, με αρκετά ήδη υφιστάμενα ξενοδοχεία να τα αξιοποιούν.

Επί τούτου επιμέτρησε και η νομοθετική ρύθμιση αυξημένων κεφαλαιουχικών εκπώσεων, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/1/2012 και παρατάθηκε μέχρι και το έτος 2016. Ο ΠΑΣΥΞΕ με επιστολή του ημερ. 29 Δεκεμβρίου 2016 στον Υπουργό Οικονομικών, διαβίβασε έκκληση όπως οι κεφαλαιουχικές εκπώσεις παραταθούν μέχρι και το 2018, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ξενοδοχειακών μονάδων με την παραχώρηση του εν λόγω φορολογικού κινήτρου.

Με επιστολή του ημερ. 3 Μαρτίου 2017, ο Υπουργός Οικονομικών ενημέρωσε ότι το Υπουργείο του έχει προωθήσει τη νομοθετική ρύθμιση της επέκτασης της ισχύς της επιταχυνόμενης απόσβεσης για βιομηχανικά και ξενοδοχειακά κτίρια, για μηχανήματα και εγκαταστάσεις, για ακόμη ένα χρόνο με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2017. Η ολοκλήρωση της νομοτεχνικής επεξεργασίας του Νομοσχεδίου από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα θα προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή για έγκριση και ψήφιση αντίστοιχα.

3.7.5. Δημιουργία Γηπέδων Γκολφ και Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας

Ο ΠΑΣΥΞΕ, ως θέμα αρχής, τάσσεται υπέρ της δημιουργίας γηπέδων γκολφ ως απαραίτητο εργαλείο για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος κατά ένα γεωγραφικά ισορροπημένο τρόπο. Ακόμη, αναμένεται ότι η δημιουργία γηπέδων γκολφ θα προσφέρει πρόσβαση στους ξένους που διαμένουν στα ξενοδοχεία και άλλα αδειούχα τουριστικά καταλύματα συμβάλλοντας έτσι στην απάβλυνση της ζημιογόνου εποχικής λειτουργίας τους, θέτοντας έτσι γερά θεμέλια για μια νέα ελπιδοφόρα και ανοδική πορεία της τουριστικής βιομηχανίας προς το γενικότερο όφελος της Εθνικής μας Οικονομίας.

3.7.6. Προοπτική Νέων Επενδύσεων στην Κυπριακή Τουριστική Βιομηχανία

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι η θετική προσέγγιση και ενθάρρυνση της προοπτικής να υπάρξουν ξένες επενδύσεις στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία της Κύπρου λόγω και του ενδιαφέροντος που επέδειξαν επενδυτές από τη Ρωσία, Ισραήλ, Ελλάδα και Αμερική και πιο πρόσφατα από το Κατάρ, την Κίνα και τον Καναδά, για αναπτύξεις που καλύπτουν όλο το φάσμα της τουριστικής βιομηχανίας

του τόπου, υπερτονίζοντας ταυτόχρονα τη διασφάλιση της αρχής της ίσης μεταχείρισης έναντι των υφιστάμενων ντόπιων τουριστικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

Προς αυτή την κατεύθυνση ο Σύνδεσμος έχει εγκαθιδρύσει μια στενή και εποικοδομητική συνεργασία τόσο με το ΚΕΒΕ, όσο και με τον CIPA.

3.8. ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

3.8.1. Εσωτερικός Τουρισμός

Μέσα στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής του ΠΑΣΥΞΕ για προώθηση του εσωτερικού τουρισμού, ως η πρακτική των τελευταίων 23 χρόνων και αναγνωρίζοντας τη μεγάλη ανταπόκριση που έχει το υπό αναφορά πρόγραμμα, ο Σύνδεσμος συνέχισε την έκδοση του καταλόγου ξενοδοχειακών μονάδων, μελών του Συνδέσμου που συμμετέχουν στο πρόγραμμα παρέχοντας ειδικές προσφορές στους συμπατριώτες μας.

Οι καταλόγοι του ΠΑΣΥΞΕ υποστηρίζονται από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και τις Κάρτες της Τράπεζας Κύπρου, μέσα στα πλαίσια της κοινής στρατηγικής για την ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού, συντελώντας ώστε ο θεσμός του εσωτερικού τουρισμού να στεφθεί από επιτυχία.

Οι καταλόγοι για εσωτερικό τουρισμό προσφέρονται πλέον προς άμεση αξιοποίηση, στο διαδίκτυο για αμεσότερη και ευκολότερη πρόσβαση, στις ιστοσελίδες του ΠΑΣΥΞΕ (www.cyprushotelassociation.org), του ΚΟΤ (www.visitcyprus.com και www.visitcyprus.biz), της Τράπεζας Κύπρου (www.bankofcyprus.com.cy), καθώς και μέσω των Social Media της CYTA.

Ο ΠΑΣΥΞΕ δηλώνει συνεπής στην πολιτική που χάραξε για αρκετά χρόνια τώρα για την ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού και σκοπός του είναι όπως οι συμπατριώτες μας να μπορούν και να τη ζουν, αλλά και να την χαίρονται την Κύπρο 12 μήνες το χρόνο, σε τιμές ελκυστικές και προσιτές για όσο το δυνατόν περισσότερους.

Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί είκοσι επτά καταλόγοι, επί συστηματικής βάσης, ένας για την καλοκαιρινή και ένας για την χειμερινή περίοδο του κάθε 12μήνου.

Αναβαθμισμένος είναι και ο τελευταίος καλοκαιρινός κατάλογος της επταμηνίας Απριλίου-Οκτωβρίου 2017 που εξέδωσε ο ΠΑΣΥΞΕ, με τον οποίο τα μέλη του ΠΑΣΥΞΕ προσφέρουν ελκυστικότερες επιλογές για όλα τα γούστα και όλα τα πορτοφόλια, αφού ο Κύπριος τουρίστας μπορεί να διαλέξει από ένα μακρύ κατάλογο που περιλαμβάνει 106 ξενοδοχεία, συγκροτήματα οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών χωριών σ' ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο και να προγραμματίσει έγκαιρα τις διακοπές του καλοκαιριού, τόσο για τις 2ήμερες, 3ήμερες, όσο και για τις εβδομαδιαίες αποδράσεις του.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η τεράστια και συνεχής προσπάθεια του ΠΑΣΥΞΕ στα πλαίσια της στρατηγικής για ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού, κορυφώθηκε με την επίδοση ρεκόρ που παρουσίασαν οι διανυκτερεύσεις των Κυπρίων στα ξενοδοχεία μας, φθάνοντας τις 1,352.000 το 2010. Βάση όμως των τελευταίων στοιχείων της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το 2015, οι διανυκτερεύσεις των Κυπρίων έχουν μειωθεί κατά 39% σε σύγκριση με τη χρονιά ρεκόρ του 2010, περιοριζόμενες στις 824.000 διανυκτερεύσεις.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω λειτουργεί και το Σχέδιο που εξαγγέλθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, υπό τον τίτλο "Κύπρος: Μικρές Αποδράσεις, Μεγάλες Εμπειρίες" και το οποίο απευθύνεται σε κατοίκους Κύπρου (κύπριους και ξένους) για διαμονή σε ξενοδοχεία με ημιδιατροφή και μια εκδρομή.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας ενίσχυσης της δημόσιας εικόνας του ΠΑΣΥΞΕ και της συνεχιζόμενης προσπάθειας ενθάρρυνσης του εσωτερικού τουρισμού, ο Σύνδεσμος εξέδωσε ένα σύντομο και καλαίσθητο ευχαριστήριο σημείωμα προς τον Κύπριο καταναλωτή με το οποίο του εκφράζεται η εκτίμηση των ξενοδόχων για την επιλογή του.

3.8.2. Χειμερινός Τουρισμός

Όπως είναι γνωστό, ο ΠΑΣΥΞΕ για χρόνια τώρα τόνιζε την επιβαλλόμενη αναγκαιότητα για συλλογική αντιμετώπιση της πρόκλησης για απάμβλυνση του προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού, με τη δραστική αύξηση του τουριστικού ρεύματος κατά τις χειμερινές περιόδους.

Οι καλά στοχευμένες συνεργασίες τριετούς διάρκειας με τις Αεροπορικές Εταιρείες και τους Διοργανωτές Ταξιδίων, συνέβαλαν στη συλλογική προσπάθεια για επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου και απόσβεση του χρόνιου προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού. Συγκεκριμένα, την χειμερινή περίοδο 2015-16 σημειώθηκε σημαντική αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς το νησί μας της τάξης του 30%. Κατά τους χειμερινούς μήνες του 2016 (τρίμηνο Ιανουαρίου-Μαρτίου και διμηνία Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2016), επισκέφθηκαν την Κύπρο 464 χιλιάδες τουρίστες, αριθμός που αντιστοιχεί σε αύξηση 23% σε σύγκριση με το 2015 και 54% σε σχέση με το 2014. Η βελτίωση της εποχικότητας καταγράφεται και στο μερίδιο των χειμερινών μηνών επί των συνολικών ετήσιων αφίξεων, αφού αυτό αυξήθηκε από 12% το 2014 σε 15% το 2016.

Υποβοηθούμενο από την πρόωρη έναρξη αρκετών ναυλωμένων πτήσεων από το Μάρτιο 2017, καθώς και από τις εξωγενείς συγκυρίες που έπληξαν δραματικά τον τουρισμό τόσο της Αιγύπτου, όσο και της Τουρκίας, το πρώτο τρίμηνο του 2017 (Ιανουάριος-Μάρτιος) επισκέφθηκαν την Κύπρο 285 χιλιάδες τουρίστες, αριθμός που αντιστοιχεί σε αύξηση 13.5% σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2016, καταγράφοντας έτσι το φετινό χειμώνα ως τον δεύτερο καλύτερο όλων των εποχών.

Αξιοσημείωτη ήταν η σταδιακή κάθοδος στην Κύπρο, για πρώτη φορά, πέραν των 7.000 Αυστριακών συνταξιούχων, Μελών της Ομοσπονδίας Συνταξιούχων Αυστρίας, κατά την περίοδο Μαρτίου-Απριλίου 2017, οι οποίοι φιλοξενήθηκαν σε ξενοδοχεία της Αγίας Νάπας και Πρωταρά. Ταυτόχρονα δόθηκε η ευκαιρία στους Αυστριακούς τουρίστες να πραγματοποιήσουν επισκέψεις σε διάφορες περιοχές της Κύπρου. Τα ταξίδια αυτά τα οποία συνέβαλαν στη δημιουργία τουριστικής κίνησης σε μια περίοδο χαμηλής πληρότητας, προβλήθηκαν από τα μεγαλύτερα μέσα της Αυστρίας λόγω του ότι τις ομάδες συνόδευαν δημοσιογράφοι από έντυπα, ραδιοφωνικούς σταθμούς και από την κρατική τηλεόραση. Ανάλογος αριθμός Αυστριακών συνταξιούχων τουριστών θα επισκεφθεί την Κύπρο και την Άνοιξη του 2018.

Σε κύκλο συναντήσεων που είχε ο ΠΑΣΥΞΕ με αρμόδιους Υπουργούς, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, καθώς και τον ΚΟΤ, έθεσε εκ νέου επιτακτικά την ανάγκη πιο δυναμικής

επαναποθέτησης της Κύπρου ως ενός ελκυστικού χειμερινού τουριστικού προορισμού στην Ανατολική Μεσόγειο, κτίζοντας πάνω στην πετυχημένη πορεία των δύο τελευταίων χειμερινών περιόδων 2015/16 και 2016/17 και θέτοντας ως στόχο να απομακρυνθούμε ακόμη περισσότερο από του να καταστεί η Κύπρος ως καλοκαιρινός προορισμός μόνο όπως τα Ελληνικά νησιά. Επί τούτου ζήτησε όπως ενταθούν τα κίνητρα για την απάμβλυνση της εποχικότητας του τουρισμού, ως ακολούθως:

- Περαιτέρω προώθηση της πολιτικής "ανοιχτών αιθέρων" (open skies policy) για αξιοποίηση των πολλά υποσχόμενων νέων αγορών - γειτονικών προς την Κύπρο και άλλων πέραν της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως της Ρωσίας, της Ουκρανίας, του Ισραήλ, του Λιβάνου, των Η.Α.Ε., κ.α - καθιστώντας την Κύπρο πιο προσβάσιμη και με πιο ανταγωνιστικά ναύλα, πάνω σε ολόχρονη βάση, αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά και το πρόβλημα της εποχικότητας του τουρισμού, αλλά και της ανεργίας.
- Επέκταση του μηχανισμού ηλεκτρονικής προέγκρισης βίζας για ταχεία έκδοση της, ως και το επιτυχημένο εγχείρημα με τη Ρωσία και πιο πρόσφατα, της Ουκρανίας, με τα γνωστά θεαματικά αποτελέσματα.
- Στήριξη Αεροπορικών Εταιρειών και Διοργανωτών Ταξιδιών.
- Μη επιβολή τελών διανυκτέρευσης κατά τη χειμερινή περίοδο από όλες τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Εγκαθίδρυση ευέλικτου μηχανισμού αναφορικά με τη λειτουργία των ξενοδοχείων κατά τη χειμερινή περίοδο, ώστε ο ξενοδόχος να δικαιούται να απασχολεί μόνο το προσωπικό που χρειάζεται - ανάλογα με τη διακύμανση της ζήτησης - είτε λειτουργεί με συνθήκες μερικής είτε ολικής αναστολής.
- Δημιουργία καζίνων, ένα σε κάθε μια από τις κύριες παραθαλάσσιες τουριστικές μας περιοχές, ένα στη Λευκωσία και ένα στα Ορεινά Θέρετρα.

3.8.3. Επιχορηγημένες Άδειες

Το Σχέδιο Επιχορήγησης των Αδειών των Εργοδοτούμενων, λειτούργησε και το 2016 και σ' αυτό συμμετείχαν μόνο ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και της περιοχής Πύργου Τυλληρίας, ενώ αποκλείστηκαν οι παραλιακές περιοχές. Για τη λειτουργία του Σχεδίου το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε για τις διακοπές των δικαιούχων σε ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και του Πύργου Τυλληρίας, τη διάθεση ποσού ύψους €800.000 (που εξακολουθεί να είναι κατά πολύ μειωμένο σε σχέση με το €1.430.000 μόνο για τα Ορεινά Θέρετρα από το σύνολο (ορεινά και παραλιακά ξενοδοχεία) των €2.200,000 του 2010). Το Σχέδιο λειτούργησε και για το 2016 πάνω σε πενθήμερη βάση από Κυριακή σε Παρασκευή για πέντε διανυκτερεύσεις.

Δικαίωμα συμμετοχής είχαν οι εργοδοτούμενοι που δικαιούνταν σε απολαβές άδειας από το Κεντρικό Ταμείο Αδειών και νοουμένου ότι το κατά κεφαλή εισόδημα της οικογένειάς τους δεν υπερέβαινε τα €270 τη βδομάδα ή τα €1.170 το μήνα.

Το ποσό της επιχορήγησης ήταν 90% ή 100% ανάλογα με το κατά κεφαλή εισόδημα της οικογένειάς των δικαιούχων, με ανώτατο ποσό επιχορήγησης κατ'άτομο, για διαμονή με πλήρη διατροφή, στην μεν πρώτη περίπτωση €40.50 την ημέρα και στη δεύτερη περίπτωση €45.00.

Για την περίοδο 17/7-23/9/16 φιλοξενήθηκαν σε 21 ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και του Πύργου, 3.673 άτομα (δικαιούχοι και εξαρτώμενα) και δαπανήθηκε ποσό €732.200.99 (91.53% του συνολικού εγκεκριμένου ποσού των €800.000 για τα Ορεινά Θέρετρα και τον Πύργο).

Κατόπιν έκκλησης του ΠΑΣΥΞΕ σε σχέση με τη λειτουργία του Σχεδίου Επιχορηγημένων Αδειών το 2017, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 5 Απριλίου 2017, τη διάθεση ποσού ύψους €800.000 για τα ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και του Πύργου Τυλληρίας, αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι τα ξενοδοχεία αυτά βασίζονται στη λειτουργία του Σχεδίου για την επιβίωση τους.

3.8.4. Αθλητικός Τουρισμός

Ο Σύνδεσμος στις διάφορες συσκέψεις που συμμετείχε, επανατόνιζε την ένθερμη υποστήριξη του ΠΑΣΥΞΕ για την αναγκαιότητα ανάπτυξης του Αθλητικού Τουρισμού ως μια εξειδικευμένη μορφή τουρισμού με πολλαπλά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για την πατρίδα μας, στοχεύοντας έτσι στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού. Η επίτευξη του πιο πάνω στόχου στηρίζεται στην κατάρτιση και υλοποίηση από την Κυβέρνηση της επικαιροποιημένης στρατηγικής για την περίοδο 2014-2020 για ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού στην Κύπρο, καθώς πρόκειται για ένα τομέα που αποφέρει στην οικονομία πέραν των €40 εκατ. ετήσια. Τα αθλήματα έχουν ιεραρχηθεί από τον ΚΟΤ ανάλογα με τις προοπτικές ανάπτυξης τους στην Κύπρο και ως προτεραιότητα θεωρούνται το ποδόσφαιρο, οι καταδύσεις, η ποδηλασία, η κολύμβηση, το τέννις και ο στίβος με ιδιαίτερη έμφαση στο μαραθώνιο και το τρίαθλο, καθώς και το γκολφ.

Κατά την πρώτη τετραμηνία έκαστου έτους και ένεκα των συνήθως κακών καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην Ευρώπη, η Κύπρος φιλοξενεί ομάδες από διάφορες χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης και κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρωσία, τη Γερμανία, την Ελβετία, την Ολλανδία, τη Νορβηγία, τη Γαλλία και το Βέλγιο, οι οποίες έρχονται για αγωνιστική προετοιμασία/προπόνηση ή για συμμετοχή σε αγώνες, καθώς και για ψυχαγωγικούς λόγους, μια και η χώρα μας πέραν του ότι έχει το μεγάλο πλεονέκτημα ενός ήπιου χειμώνα με αρκετή ηλιοφάνεια, διαθέτει σύγχρονη αθλητική υποδομή, εξαιρετική και ποικίλη ξενοδοχειακή υποδομή, καθώς και καλή οργάνωση της υποδομής των τηλεπικοινωνιών και άλλων υπηρεσιών.

Τη μερίδα του λέοντος του αθλητικού τουρισμού λαμβάνει κυρίως η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου και η Λάρνακα ένεκα και των αναγκαιών σύγχρονων εγκαταστάσεων και υποδομών που διαθέτουν, ενώ αυξανόμενο μερίδιο απολαμβάνουν τα τελευταία χρόνια τόσο η Πάφος, όσο και η Λεμεσός.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι τα τελευταία χρόνια, η Κύπρος έχει γίνει γνωστή και σαν χώρος φιλοξενίας σημαντικών διεθνών συναντήσεων που επιχορηγήθηκαν από τον ΚΟΤ, όπως, μεταξύ άλλων, ο διεθνούς εμβέλειας ποδηλατικός αγώνας Cyprus Sunshine Cup, το Cyprus

Marathon Λεμεσού, το VW Cyprus Cycling Tour, το ποδοσφαιρικό Cyprus Women's Cup, το Τουρνουά Ακαδημιών Αγίας Νάπας, το πρωτάθλημα ιστιοπλοΐας νέων, παγκόσμιοι αγώνες στο άθλημα του beach volley, καθώς και αγώνες σκοποβολής.

Σημαντικό αθλητικό γεγονός αποτέλεσε επίσης, με τη στήριξη του ΚΟΤ, η διοργάνωση το Φεβρουάριο 2017 στη Λάρνακα, του τουρνουά ποδοσφαίρου "Russian NFL Cup 2017", που διοργανώνεται κάθε χρόνο από τη Ρωσική Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου και σ' αυτή συμμετείχαν 16 ομάδες που απέφερε σημαντικά οφέλη στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία. Η Κύπρος φιλοξένησε το συγκεκριμένο τουρνουά για τέταρτη φορά και συνέβαλε στην αναζωογόνηση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας σε μια 'νεκρή' περίοδο από πλευράς τουριστικής κίνησης.

Σημειώνεται δε ότι στη Λάρνακα πραγματοποιήθηκε επίσης μεταξύ 27 Φεβρουαρίου-9 Μαρτίου 2017 το "Cyprus Women Cup" που πρόκειται για γυναικείο ποδοσφαιρικό τουρνουά με τη συμμετοχή 12 εθνικών ομάδων από διάφορες χώρες του κόσμου.

Άλλο σημαντικό αθλητικό γεγονός αποτέλεσε η πραγματοποίηση, με τη στήριξη του ΚΟΤ, τον Απρίλιο 2017, του τουρνουά ποδοσφαίρου για παιδιά "Ayia Napa Soccer Festival 2017" και σ' αυτό συμμετείχαν 334 ομάδες από τη Μεγάλη Βρετανία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, την Ιορδανία και το Λίβανο, καθώς επίσης και από διάφορες ακαδημίες ποδοσφαίρου της Κύπρου.

Ιδιαίτερη δυναμική απέκτησε τα τελευταία χρόνια το άθλημα του γκολφ, τοποθετώντας την Κύπρο ανάμεσα στους ανερχόμενους ευρωπαϊκούς προορισμούς γκολφ (golf destinations). Επί τούτου ήταν σημαντική η διοργάνωση το 2016, δύο διεθνών τουρνουά γκολφ, το "Cyprus Amateur Men's Open Championship" και το "Cyprus Amateur Seniors (Men's, Ladies) Open Championship" τα οποία εντάσσονται στο επίσημο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Γκολφ και προσελκύουν γκολφέρς από 16 χώρες.

Με τη στήριξη του ΚΟΤ πραγματοποιήθηκε επίσης το τουρνουά γκολφ "Cyprus Golf Classic 2016" που διοργάνωσε ο Οργανωτής Ταξιδιών Exclusive Golf Tours του Ηνωμένου Βασιλείου.

Όπως αναφέρει ο ΚΟΤ σε ανακοίνωση του, το 2016 η Κύπρος φιλοξένησε πέραν των 40 εξειδικευμένων Οργανωτών Ταξιδίων Γκολφ από οκτώ χώρες, σε μια συλλογική προσπάθεια των τεσσάρων γηπέδων γκολφ, του ΚΟΤ και των εμπλεκόμενων ξενοδοχείων για την προώθηση της Κύπρου ως Τουριστικού Προορισμού Γκολφ. Πηγές τουρισμού γκολφ για την Κύπρο είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Σουηδία, η Νορβηγία, η Αυστρία, η Γερμανία, η Ελβετία, το Βέλγιο και η Ουγγαρία.

Σημειώνεται ότι η Κύπρος έχει ήδη αρχίσει να αναγνωρίζεται ως ένας ανερχόμενος προορισμός γκολφ με ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες, ποιοτική υποδομή διαμονής και ψηλό επίπεδο υπηρεσιών, ενώ η ανάπτυξη του τουρισμού γκολφ συμβάλλει ιδιαίτερα στη βελτίωση της εποχικότητας (περίοδος αιχμής για γκολφ θεωρείται η περίοδος Σεπτεμβρίου-Μαΐου).

Εκτός από τις τέσσερις αξιόλογες εγκαταστάσεις γηπέδων γκολφ στην Πάφο, αξιοσημείωτη είναι η απόφαση για δημιουργία γηπέδου γκολφ από την Εταιρεία Agia Nara Forest Golf, στα σύνορα Αγίας Νάπας-Πρωταρά, που θα είναι διεθνών προδιαγραφών, προσβλέποντας ότι θα συμβάλει στην απάμβλυνση της εποχικότητας της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου.

Εξίσου ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει αναπτύξει και ο ποδηλατικός τουρισμός, ενώ η Κύπρος περιλαμβάνεται ήδη σε αρκετά προγράμματα μεγάλων Διοργανωτών Ταξιδίων και προβάλλεται σαν ελκυστικός και ιδανικός ποδηλατικός προορισμός. Έχουν επίσης θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια και αξιόλογες διεθνείς ποδηλατικές διοργανώσεις, με πιο γνωστή τη σειρά αγώνων Cyprus Sunshine Cup. Ο ποδηλατικός τουρισμός ενισχύει επίσης την εποχικότητα αφού η πλειοψηφία των τουριστών του επισκέπτεται την Κύπρο κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο.

Θετικές προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης έχει επίσης ο Καταδυτικός Τουρισμός αν λάβουμε υπόψη ότι υπάρχουν 3 εκατομμύρια ενεργοί δύτες στην Ευρώπη. Επί τούτου έχουν δημιουργηθεί στην Κύπρο, 54 Καταδυτικά Κέντρα, τεχνητοί υφάλοι, καθώς και αξιόλογα ναυάγια πχ το Ζηνοβία. Η πλειοψηφία των τουριστών για καταδύσεις επισκέπτεται την Κύπρο, εκτός τους καλοκαιρινούς μήνες,

και κατά τους μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο, συμβάλλοντας έτσι και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Η Ρωσία, η Μεγάλη Βρετανία, η Γερμανία, το Ισραήλ, η Αυστρία, οι Σκανδιναυικές χώρες και η Γαλλία είναι οι κύριες πηγές δυτών επισκεπτών.

Η περαιτέρω ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Κύπρο, μια και αποτελεί τονωτική ένεση για τον τουρισμό μας κατά τη χειμερινή περίοδο. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια ο ΠΑΣΥΞΕ επεσήμανε την ανάγκη παροχής ουσιαστικών κινήτρων τόσο προς την ιδιωτική πρωτοβουλία, όσο και προς τις Τοπικές Αρχές Αυτοδιοίκησης, για την περαιτέρω ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών, καθώς και της διάθεσης των αναγκαίων συναφών κονδυλίων στους ετήσιους προϋπολογισμούς του Κράτους για δημιουργία των αναγκαίων υποδομών αλλά και για την αποτελεσματική προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό ως ελκυστικού χώρου για προσέλκυση αθλητικών ομάδων για σκοπούς προετοιμασίας τους και για τη διοργάνωση περιφερειακών και διεθνών αθλητικών συναντήσεων στην Κύπρο.

3.8.5. Θρησκευτικός Τουρισμός

Η περαιτέρω ανάπτυξη του Θρησκευτικού Τουρισμού αποτελεί ακόμα μια εξειδικευμένη μορφή τουρισμού με επίσης πολλαπλά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για την πατρίδα μας. Ο Σύνδεσμος υποστηρίζει τις προσπάθειες του ΚΟΤ στην περαιτέρω ανάπτυξη του και προώθηση της Κύπρου ως προορισμού για θρησκευτικές περιηγήσεις.

Ο θρησκευτικός τουρισμός περιλαμβάνει ομάδες επισκεπτών οι οποίοι ταξιδεύουν για να επισκεφθούν, να μελετήσουν και να βιώσουν την θρησκευτική παράδοση ενός προορισμού όπως αυτή παρουσιάζεται μέσα από τα μοναστήρια, τις εκκλησίες, τα βυζαντινά μουσεία, τα σκευοφυλάκια, τις θρησκευτικές παραδόσεις, εκκλησιαστικές εορτές, θρησκευτικά κειμήλια και τα ήθη και έθιμα που σχετίζονται με την εκκλησιαστική κληρονομιά. Το συγκεκριμένο target group μπορεί να εντοπιστεί σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Αυστρία, Ιταλία) και δεν συσχετίζεται απαραίτητα με το θρήσκευμα των περιηγητών, ενώ τεράστια προοπτική προσφέρεται και από τη Ρωσική αγορά λόγω και του ομόθρησκου των Ρώσων προσκυνητών.

Επιπρόσθετα, έγιναν σχεδιασμοί έχοντας ως αναφορά τα βήματα του Αποστόλου Παύλου, μέσα στα πλαίσια της ανάπτυξης του Θρησκευτικού Τουρισμού, κυρίως για την Πάφο που έχει συνδέσει το όνομα της με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο.

Σε μια προσπάθεια περαιτέρω προώθησης του θρησκευτικού τουρισμού και με πρωτοβουλία της Εκκλησίας της Κύπρου, ιδρύθηκε Γραφείο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, υπό την εποπτεία του Θεοφιλέστατου Επισκόπου Μεσαορίας, κ. Γρηγόριου, ο οποίος και συμμετείχε ως σύνεδρος στο Ετήσιο Συνέδριο του ΠΑΣΥΞΕ που έγινε το Φεβρουάριο 2017 στη Λευκωσία, ενισχύοντας έτσι τη συνεργασία του Γραφείου με τον ΠΑΣΥΞΕ στην πτυχή του θρησκευτικού τουρισμού και των προσκυνηματικών περιηγήσεων.

Επιπρόσθετα, έχει συσταθεί από τον ΚΟΤ και Θεματική Ομάδα Θρησκευτικού και Προσκυνηματικού Τουρισμού, στην οποία συμμετέχει και ο ΠΑΣΥΞΕ δια του Γενικού του Διευθυντή, καθώς και ο ΣΤΕΚ, ο ΑCΤΑ, ο Σύνδεσμος Ξεναγών, το Συνοδικό Γραφείο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Κύπρου και το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Στόχος της Ομάδας είναι να συμβάλει στην χάραξη και στην εφαρμογή μιας συλλογικής στρατηγικής για περαιτέρω ανάπτυξη, ανάδειξη και προώθηση του Θρησκευτικού και Προσκυνηματικού Τουρισμού. Οι στοχευόμενες αγορές είναι η Ελλάδα, η Ρωσία, οι σλαβόφωνες χώρες και γενικά οι χώρες όπου υπάρχει Ορθόδοξο ή Χριστιανικό ποίμνιο.

3.8.6. Γαμήλιος Τουρισμός

Οι επενδύσεις αρκετών εκατομμυρίων από ξενοδόχους στην ανέγερση ναών εντός των γηπέδων των μονάδων τους, στη δημιουργία σουϊτών νεονύμφων, κλπ, ενέγραψαν την Κύπρο στους καταλόγους γαμήλιου τουρισμού των διεθνών Τουριστικών Πρακτορειών, καταστρώνοντας την ως ένα εκ των καλύτερων προορισμών για τέλεση γάμων.

Σύμφωνα με ανακοίνωση (Μάρτιος 2016) του Post Office UK, η Κύπρος, έχει ανακηρυχθεί ως ο πρώτος γαμήλιος προορισμός της Ευρώπης και της Μεσογείου, στις προτιμήσεις των Άγγλων για τέλεση των γάμων τους σε παραθαλάσσιο μέρος και προβλέπουν ότι αυτό θα συνεχισθεί και τον επόμενο χρόνο. Αξιοσημείωτο είναι

επίσης το γεγονός ότι την Κύπρο επιλέγει και το 80% του εξερχόμενου γαμήλιου τουρισμού από το Λίβανο. Επί τούτου έχει επίσης δημιουργηθεί από τον ΚΟΤ ειδική ιστοσελίδα για γαμήλιο τουρισμό: www.marrymecyprus.com.

Για την προώθηση της Κύπρου ως γαμήλιου προορισμού, αρκετοί ξενοδόχοι και άλλοι αρμόδιοι φορείς συμμετέχουν σε διεθνείς Εκθέσεις Γάμου και εμφανίζονται ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τις προοπτικές που διανοίγονται.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η τέλεση γάμων και κυρίως πολιτικών έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια αφού τα νεόνυμφα ζευγάρια συνοδεύουν οι συγγενείς και οι φίλοι τους, που συνδυάζουν το ευτυχές γεγονός με τις διακοπές τους, αποφέροντας έτσι ένα σημαντικό εισόδημα στον τόπο μας.

Η Κύπρος εξακολουθεί να κατέχει την πρώτη θέση ανάμεσα σε άλλους μεσογειακούς γαμήλιους προορισμούς λόγω των παραλιών της, των ιδανικών κλιματολογικών συνθηκών του νησιού και του χαμηλού κόστους διοργάνωσης ενός γάμου, με αποτέλεσμα ζευγάρια από το Ηνωμένο Βασίλειο να επιλέγουν τον τόπο μας τόσο για την τέλεση του γάμου τους, όσο και για να περάσουν το μήνα του μέλιτος. Σημειώνεται ότι κάθε χρόνο τελούνται στην Κύπρο 8.000 πολιτικοί γάμοι, αποφέροντας σημαντικά έσοδα στον τόπο μας.

Ενόψει της μεγάλης ζήτησης που έχει η Κύπρος στο γαμήλιο τουρισμό και της αδυναμίας να ανταποκριθεί πλήρως σ' αυτή, πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2017, συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΕΒ & Τουρισμού, στην οποία συμμετείχε και ο ΠΑΣΥΞΕ δια του Γενικού Διευθυντή του. Στη συνεδρία συζητήθηκαν οι τρόποι ενίσχυσης και περαιτέρω ενδυνάμωσης του πακέτου που προσφέρει η Κύπρος ως γαμήλιος προορισμός, ενώ ζητήθηκε από τον ΚΟΤ η ετοιμασία σχεδίου δράσης για επίλυση των προβλημάτων, ώστε η Κύπρος να μπορέσει να ανταποκριθεί στη μεγάλη ζήτηση και να ενισχύσει τα έσοδα από αυτό τον σημαντικό τομέα της τουριστικής μας βιομηχανίας.

3.8.7. Τουρισμός Υγείας (Ιατρικός και Ευεξίας)

Άλλη εξειδικευμένη μορφή τουρισμού είναι ο Τουρισμός Υγείας που περιλαμβάνει τα τμήματα του Ιατρικού Τουρισμού και του Τουρισμού Ευεξίας, με επίσης πολλαπλά

κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για την πατρίδα μας, η οποία έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει αυτού του είδους το τουριστικό προϊόν, καθώς διαθέτει πολύ καλό κλίμα, τον ήλιο και τη θάλασσα που αναζητεί κάποιος τουρίστας του είδους, ενώ σε εξίσου ψηλά επίπεδα βρίσκεται και η υποδομή με πληθώρα ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Επί τούτου ο ΠΑΣΥΞΕ μετέχει ενεργά στις συναφείς συσκέψεις και υποστηρίζει τον ΚΟΤ στις προσπάθειες του για περαιτέρω ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας, ο οποίος προωθεί επενδυτικά σχέδια για την ανάπτυξη του στη χώρα μας.

Επιπρόσθετα, κατόπιν πρωτοβουλίας του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, έχει συσταθεί Επιτροπή αποτελούμενη από τον ΚΟΤ, τον ΠΑΣΥΞΕ, το ΣΤΕΚ, τον ΑCΤΑ, το Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων και τον Παγκύπριο Οδοντιατρικό Σύλλογο, με στόχο την προώθηση του Ιατρικού Τουρισμού στα πλαίσια του προγραμματισμού για αξιοποίηση των πόρων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία για την περίοδο 2014-2020.

Επίσης ο ΠΑΣΥΞΕ, ο ΣΤΕΚ και ο ΑCΤΑ συμμετέχουν σαν *ex officio* Μέλη στο Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου του ΚΕΒΕ, για από κοινού δράση σ' ότι αφορά τη διεκδίκηση Ευρωπαϊκών κονδυλίων για προώθηση της Κύπρου σαν προορισμού Ιατρικού Τουρισμού.

Ο άλλος τομέας που αναπτύσσεται δραστικά τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας είναι και ο Τουρισμός Ευεξίας με χώρους χαλάρωσης και περιποίησης (spa). Ήδη αρκετές ξενοδοχειακές μονάδες έχουν επενδύσει σημαντικά κονδύλια στον τομέα αυτό και προβαίνουν σε διαφημιστικές εκστρατείες στο εξωτερικό για τις εξειδικευμένες αυτές υπηρεσίες spa που προσφέρουν.

Προσπάθειες για προώθηση του Τουρισμού Υγείας γίνονται κυρίως στην Αγγλία, τη Ρωσία, την Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών, την Ουκρανία, τη Σκανδιναβία, τις Βαλτικές, Αραβικές, καθώς και τις Γερμανόφωνες χώρες (για τον Τουρισμό Ευεξίας), ενώ ένας από τους κλάδους ιατρικής στους οποίους η Κύπρος δύναται ιδιαίτερα να προσελκύσει τουρίστες είναι ο κλάδος της πλαστικής χειρουργικής, κυρίως λόγω του ότι το κόστος στην Κύπρο είναι αισθητά χαμηλότερο σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρώπης, πηγές παραδοσιακού τουριστικού ρεύματος προς το νησί μας.

3.8.8. Συνεδριακός Τουρισμός

Ο Σύνδεσμος στις διάφορες συσκέψεις που συμμετείχε, επανατόνιζε την ένθερμη υποστήριξη του ΠΑΣΥΞΕ για την αναγκαιότητα περαιτέρω ανάπτυξης του Συνεδριακού Τουρισμού, η ανάπτυξη του οποίου είναι σε προτεραιότητα βάση και της Στρατηγικής Τουρισμού του ΚΟΤ.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και Ταξιδίων Κινήτρων έχει συσταθεί Συμβουλευτική Επιτροπή από τον ΚΟΤ, το Cyprus Convention Bureau, όπου συμμετέχουν και εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ, του ΣΤΕΚ, του ACTA, του ΠΑΣΥΔΙΞΕ και του ΚΕΒΕ. Σημειώνεται επίσης ότι ο ΚΟΤ έχει αναλάβει τη διαχείριση του Συνεδριακού Κέντρου Φιλοξενία στη Λευκωσία.

Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης του ΚΟΤ περιλαμβάνεται και σχέδιο υποστήριξης της διεκδίκησης διεθνών συνεδρίων που αποσκοπεί στο να βοηθηθούν οι Κύπριοι φορείς να προσελκύσουν περισσότερα διεθνή συνέδρια στη χώρα μας. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΚΟΤ υλοποιεί αριθμό σχεδίων δράσης/προγράμματα για παροχή φιλοξενίας για διοργάνωση συνεδρίων στην Κύπρο, για την οργάνωση εταιρικών συνεδρίων και ταξιδίων κινήτρων, για αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων για συνεδριακό τουρισμό και ταξίδια κινήτρων και για τη διεκπεραίωση ταξιδίων εξοικείωσης συνεδριακού τουρισμού. Ταυτόχρονα συνεχίζεται από τον Οργανισμό το πρόγραμμα Ambassadors in Tourism.

3.8.9. Ενίσχυση του Γαστρονομικού Τουρισμού

Η επέκταση του θεσμού "Κυπριακό Πρόγευμα" σε όλα τα ξενοδοχεία της Κύπρου ενισχύει τον Γαστρονομικό μας Τουρισμό, αφού δοκιμάστηκε με επιτυχία τα τελευταία δύο χρόνια σε ξενοδοχεία της Πάφου, ενώ υπάρχει θετική ανταπόκριση από ξενοδοχεία παγκύπρια. Στόχος είναι η προβολή των αυθεντικών προϊόντων και γεύσεων της Κύπρου, αφού η γαστρονομία έχει μεγάλη ιστορική και πολιτιστική αξία για την Κύπρο.

Το πρόγραμμα με την ονομασία "Κυπριακό Πρόγευμα για τα Ξενοδοχεία της Κύπρου" αποτελεί πρωτοβουλία της στρατηγικής σύμπραξης του Cyprus Destination Partnership, όπου μετέχουν ο ΚΟΤ, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Αειφόρου Τουρισμού (CSTI) και το Travel

Foundation του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ ένθερμος υποστηρικτής προώθησης του στα ξενοδοχεία μας είναι ο ΠΑΣΥΞΕ, προβάλλοντας το και κατά το τελευταίο Ετήσιο Ξενοδοχειακό του Συνέδριο (Φεβρουάριος 2017).

3.8.10. Άλλες Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Εκτός τις προαναφερόμενες Ειδικές Μορφές Τουρισμού, υπάρχει και ένα άλλο ευρύ φάσμα εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως είναι ο Πολιτιστικός Τουρισμός, ο Τουρισμός Εκμάθησης και Εκπαίδευσης, ο Τουρισμός Υπαίθρου και ο Τουρισμός Κρουαζιέρας, που προβάλλονται σαν περαιτέρω εμπλουτιστικά προϊόντα και συμβάλλουν στην κάθοδο εξειδικευμένων ομάδων τουριστών.

Ο Πολιτιστικός Τουρισμός αποτελείται από επισκέπτες που ταξιδεύουν αποκλειστικά για επίσκεψη σε χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, παρόλο που ακόμη δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο τμήμα αγοράς για την Κύπρο.

Ο Τουρισμός Εκμάθησης και Εκπαίδευσης είναι μια μορφή εναλλακτικού τουρισμού με σκοπό την απόκτηση ειδικών γνώσεων ή την επιμόρφωση σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος (όπως πχ εκπαιδευτικά προγράμματα για την εκμάθηση της ελληνικής, αγγλικής και άλλων ξένων γλωσσών, καθώς και σε εργαστήρια ειδικών ενδιαφερόντων όπως οι χειροτεχνίες και οι παραδοσιακές τέχνες), παράλληλα και σε συνδυασμό με την ψυχαγωγία και την αναψυχή.

Ο Τουρισμός Υπαίθρου είναι σημαντικός για την απάμβλυνση της εποχικότητας αλλά και ολόχρονα. Περιλαμβάνει την ενασχόληση των επισκεπτών με το πολιτιστικό και φυσικό περιβάλλον, όπως περπατήματα, οινογαστρονομία, birdwatching, ορειβασία, τοπική και ιστορική παράδοση, τοπικά προϊόντα και Κυπριακή κουζίνα, οι Δρόμοι του Κρασιού, κ.α.

Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας ενώ αναπτύσσεται ραγδαία παγκόσμια και αποτελεί εναλλακτική μορφή διακοπών για τουρίστες κυρίως από την Ευρώπη, στην Κύπρο ακολουθεί πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια, άμεσα επηρεασμένος από τις αναταραχές και πολεμικές συρράξεις που επικρατούν σε γειτονικές μας χώρες.

3.9. ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ - ΤΕΛΗ

Τα θέματα της φορολογικής πολιτικής του Κράτους επί της ξενοδοχειακής και τουριστικής βιομηχανίας, απασχόλησαν επισταμένα και σε βάθος το Διοικητικό Συμβούλιο, ενώ εκτεταμένης μελέτης και έρευνας έτυχε το θέμα του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι και η Τρόικα, στο Μνημόνιο, στο κεφάλαιο του τουρισμού, έκαμε ειδική αναφορά, μεταξύ άλλων, στην ανάγκη να γίνει μελέτη των κόστων ηλεκτρισμού, νερού, αποχετευτικών, που χρεώνονται οι ξενοδοχειακές μονάδες με σκοπό την ευθυγράμμιση τους με τις χρεώσεις προς τα νοικοκυριά.

Επίσης, ο Γενικός Γραμματέας του UNWTO, κ. T. Rifai, στα μηνύματα του, χαρακτηρίζει τον τουρισμό ως ένα από τους λίγους τομείς που δημιουργούν θετικά αποτελέσματα σε πολλές εθνικές οικονομίες και πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα παραμείνει ανταγωνιστικός. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια το UNWTO κάλεσε τις εθνικές κυβερνήσεις να συστήσουν εθνικές στρατηγικές που να υποστηρίζουν τον τομέα τηρώντας τη δέσμευση τους για σταθερή και βιώσιμη ανάπτυξη, τονίζοντας χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων, και την ανάγκη για μια πιο ισορροπημένη φορολογική πολιτική στον τουρισμό.

Σημειώνεται ότι η HOTREC (Hotels, Restaurants & Cafés in Europe) συνέταξε έκθεση για τα οφέλη που επιφέρει η χαμηλή φορολόγηση των τουριστικών υπηρεσιών στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ανταγωνιστικότητα στην ΕΕ. Η μακροχρόνια εφαρμογή χαμηλών συντελεστών φορολογίας στις υπηρεσίες φιλοξενίας, την οποία εφαρμόζουν σχεδόν όλες οι χώρες-μέλη στα καταλύματα και τα 2/3 στις υπηρεσίες εστίασης, σύμφωνα με την έκθεση της HOTREC, είναι κλειδί στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης ως τουριστικού προορισμού. Όπως επισημαίνει η έκθεση της HOTREC, οι πέντε λόγοι για τους οποίους πρέπει να κρατηθεί χαμηλά ο ΦΠΑ στον τουρισμό και τη φιλοξενία, είναι οι εξής:

1. Για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης: Σε επίπεδο τιμών αλλά και ποιότητας χάρη στις καινοτόμες επενδύσεις.
2. Απασχόληση: Η ξενοδοχειακή βιομηχανία απασχολεί το 80% του εργατικού δυναμικού στον ευρωπαϊκό τουρισμό. Οι άμεσες θέσεις εργασίας που δημιουργεί η

βιομηχανία είναι σχεδόν μια στις 20. Η ελαστικότητα τιμών και η απασχόληση στον κλάδο έχουν σημαντικό θετικό ή αρνητικό αντίκτυπο στο σύνολο της απασχόλησης ανάλογα με τον ΦΠΑ που εφαρμόζεται.

3. Επενδύσεις: Οι χαμηλοί συντελεστές ΦΠΑ επιτρέπουν την υλοποίηση σοβαρών επενδύσεων στον κλάδο, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.
4. Αναβάθμιση του πεδίου δραστηριότητας της οικονομίας διαμοιρασμού: Οι δραστηριότητες στην οικονομία διαμοιρασμού, ειδικά στον κλάδο της φιλοξενίας, ανταγωνίζονται ευθέως τους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών χωρίς να συμμορφώνονται με τους ίδιους κανόνες. Έτσι, ο χαμηλός ΦΠΑ βοηθά στη εξισορρόπηση των αρνητικών συνεπειών στα καταλύματα από την οικονομία διαμοιρασμού.
5. Επίπτωση στις τιμές: Οι πόροι που εξοικονομούνται από τη μείωση του ΦΠΑ μπορούν να αξιοποιηθούν με άλλους τρόπους, ενώ και οι τιμές του τελικού προϊόντος δεν θα είναι επιβαρυνμένες.

Σημειώνεται επίσης η επίσημη θέση του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδοχείων & Εστιατορίων (IH&RA) πάνω στο θέμα της επιβολής φορολογιών στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία. Συγκεκριμένα πιστεύει ότι η εξαιρετικά ψηλή φορολογία εμποδίζει την ανάπτυξη της βιομηχανίας και την απασχόληση και συστήνει την επιβολή της χαμηλότερης δυνατής φορολογίας στα ξενοδοχεία και εστιατόρια σε μια προσπάθεια βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας τους και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Βάση στατιστικών του Διεθνούς Συνδέσμου διαφαίνεται ότι η επιβολή πολύ ψηλών φορολογιών στην τουριστική βιομηχανία μειώνει στην ουσία το σύνολο των εσόδων μιας χώρας, ανατρέποντας έτσι το σκοπό της φορολογίας, ενώ η επιβολή χαμηλών συντελεστών θα επιφέρει αυξανόμενη επικερδότητα και απασχόληση.

Ενόψει της ανάγκης βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, ο Σύνδεσμος έθετε στις συναντήσεις του με τους Αρχηγούς των Κομμάτων και τους αρμόδιους Υπουργούς, τα ακόλουθα θέματα γενικής/φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

3.9.1. Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας

Το θέμα του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας ήταν από τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Σύνδεσμο τα προηγούμενα χρόνια, ενώ συζήτησε το όλο θέμα σε συναντήσεις του με Αρχηγούς Κομμάτων, τους Υπουργούς Οικονομικών και Εσωτερικών.

Τελικά ο συγκεκριμένος τρόπος φορολόγησης των ακινήτων ως έγινε τα έτη 2013, 2014 και 2015, επαναλήφθηκε και για το 2016, με τη διαφοροποίηση για παροχή μείωσης μέχρι και 75% σε όσους θα κατέβαλλαν έγκαιρα το ΦΑΙ.

Με ικανοποίηση σημειώθηκε από το Σύνδεσμο, η ψήφιση από τη Βουλή, στις 14 Ιουλίου 2016, της πλήρους κατάργησης του συγκεκριμένου φόρου, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2017, για το φορολογικό έτος 2017 και για κάθε έτος που ακολουθεί.

3.9.2. Κόστος της Τιμής του Ηλεκτρικού Ρεύματος, του Νερού και των Αποχετεύσεων στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία / Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Παρόλο που το κόστος ηλεκτρισμού έχει μειωθεί από τα τέλη 2015, εντούτοις ο Σύνδεσμος επεσήμανε εκ νέου την ανάγκη υιοθέτησης ειδικών μειωμένων τελών ηλεκτρισμού, νερού και αποχετεύσεων για τις ξενοδοχειακές μονάδες.

Το όλο θέμα της ενεργειακής πολιτικής, δηλαδή:

- » η μείωση ηλεκτρικού ρεύματος,
- » η ίση μεταχείριση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας με τις άλλες βιομηχανίες του τόπου, σε σχέση με τα τέλη που της επιβάλλονται για ηλεκτρισμό,
- » η παροχή κινήτρων για αξιοποίηση των ΑΠΕ (πχ Φωτοβολταϊκών),
- » η υιοθέτηση των μεθόδων αυτοπαραγωγής και net-metering,

τέθηκαν εκ νέου από το Σύνδεσμο μέσω των διαφόρων συναντήσεων που είχε με την Κυβέρνηση και άλλους αρμόδιους φορείς.

Επιπρόσθετα, τον ΠΑΣΥΞΕ απασχόλησαν και τα υπέρμετρα τέλη υδατοπρομήθειας που επιβαρύνουν την ξενοδοχειακή βιομηχανία, θέτοντας ταυτόχρονα και θέμα διάκρισης σε

βάρος της. Στις διάφορες συναντήσεις επί του θέματος, ο ΠΑΣΥΞΕ, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης και θωράκισης της ανταγωνιστικότητας της ξενοδοχειακής και τουριστικής μας βιομηχανίας, κατέθετε τις ακόλουθες θέσεις του:

- (α) Διασφάλιση μιας πιο δίκαιης τιμολόγησης των διαφόρων τελών υδατοπρομήθειας και αποχετευτικού προς τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σε σχέση με τις αντίστοιχες χρεώσεις και τέλη προς τους άλλους χρήστες, αναγνωρίζοντας την παραγωγική και ουσιαστική συμβολή του τουριστικού τομέα στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη του τόπου, και
- (β) Εφαρμογή της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ίση κατανομή βαρών με βάση και την ολοκληρωμένη μελέτη των κόστων και της χρηστής διοίκησης των διαφόρων αρμοδίων Αρχών ως των εξουσιοδοτημένων παροχών των υδάτινων μας πόρων.

3.9.3. Φορολογική Μεταρρύθμιση σε Σχέση με το ΦΠΑ

Πάγια επίσης θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι η μετατροπή του εκ 9% ΦΠΑ σε μηδενικό συντελεστή για τις ξενοδοχειακές τιμές που δίδονται στους ξένους Οργανωτές Εκδρομών για την ετοιμασία του τουριστικού πακέττου για την Κύπρο, ώστε να τύχει ίσης μεταχείρισης έναντι των άλλων εξαγωγικών βιομηχανιών του τόπου, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην έστω και μερικώς ανάκτηση της διαβρωμένης ανταγωνιστικότητας της τουριστικής Κύπρου.

3.9.4. Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης για το Πετρέλαιο Θέρμανσης

Πάγιο αίτημα του Συνδέσμου εξακολουθεί να είναι η μόνιμη εφαρμογή από την Κυβέρνηση του ελάχιστου επιτρεπτού από την Ευρωπαϊκή Ένωση συντελεστή του ενός (1) σεντ ανά λίτρο για το φόρο κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης που χρησιμοποιείται από τις ξενοδοχειακές μονάδες, ενόψει της καθολικής εκτίμησης του προβλήματος ανταγωνιστικότητας που αντιμετωπίζει η τουριστική Κύπρος και της ανάγκης ανάκτησης της μέσα στα περιοριστικά πλαίσια που μας επιτρέπεται από το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

Συνεπώς κρίνεται επωφελές όπως αξιοποιηθεί κατάλληλα από την Κυβέρνηση, η μείωση τουλάχιστο του δεύτερου υψηλότερου, μετά το εργατικό, συντελεστή κόστους των μονάδων μας που άπτεται του ενεργειακού κόστους.

3.9.5. Τέλη Διανυκτέρευσης προς τους Δήμους και τα Συμβούλια Βελτιώσεως

Πάγια θέση του Συνδέσμου είναι η μη επιβολή τελών διανυκτέρευσης από όλες τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, μέσα στα πλαίσια της καθολικής προσπάθειας που καταβάλλεται για ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού και απάμβλυνσης του προβλήματος της εποχικότητας.

Δυστυχώς μόνο οι Δήμοι Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου δεν χρεώνουν τέλη διανυκτέρευσης το χειμώνα, ενώ οι υπόλοιποι Δήμοι αντιτίθενται έντονα στην πρόταση του Συνδέσμου, λόγω του ότι τα εισοδήματά τους έχουν πληγεί καιρία την τελευταία τετραετία, τόσο από τις περικοπές της κρατικής χορηγίας, όσο και από τη μείωση των εισοδημάτων τους από μικρομεσαίες επιχειρήσεις που τερμάτισαν τη λειτουργία τους ή από δημότες που λόγω οικονομικών προβλημάτων δεν μπορούν να καταβάλουν φόρους και τέλη.

3.10. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

Συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια της υπό επισκόπηση περιόδου, το έντονο ενδιαφέρον και η δραστηριοποίηση του Συνδέσμου αναφορικά με τις διάφορες νομοθεσίες που αφορούν άμεσα ή έμμεσα ή είναι δυνατό να επηρεάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την τουριστική βιομηχανία του τόπου μας.

Επί τούτου, τόσο ο Πρόεδρος και άλλοι Αξιωματούχοι του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και των Επαρχιακών Επιτροπών του Συνδέσμου, όσο και ο Γενικός Διευθυντής, συμμετείχαν σε συνεδρίες Κοινοβουλευτικών Επιτροπών προς συζήτηση αριθμού σοβαρών θεμάτων.

3.10.1. Ο Περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος και Κανονισμοί του 2016

Σε κοινό υπόμνημα τους οι Σύνδεσμοι ΠΑΣΥΞΕ, ΣΤΕΚ και ΑΣΤΑ, υπέβαλαν υπόμνημα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας στις 4 Οκτωβρίου 2016, επί των υπό συζήτηση Νομοσχεδίου και Κανονισμών, παραθέτοντας τις απόψεις και εισηγήσεις τους. Ο Νόμος και οι Κανονισμοί για τον Έλεγχο του Καπνίσματος ψηφίστηκαν από τη Βουλή και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 13 Μαρτίου 2017.

3.10.2. Ο Περί Αλλοδαπών & Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2016

Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε, δια του Γενικού του Διευθυντή, στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών με θέμα το εναρμονιστικό Νομοσχέδιο σε σχέση με τις ενδοεταιρικές μεταθέσεις από τρίτες χώρες, ώστε να παρέχεται άδεια να εργάζονται στην Κύπρο και να δίνονται διευκολύνσεις για παροχή υπηρεσιών, με όρους εργοδότησης και απολαβές όπως των Κυπρίων.

4. ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ

Η περαιτέρω εντατικοποίηση και ενδυνάμωση των εκστρατειών μάρκετινγκ και προβολής του τουριστικού μας προϊόντος, ήταν από τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, για το οποίο και υπέβαλλε κατά καιρούς τις θέσεις του προς τους αρμόδιους Υπουργούς και τον ΚΟΤ.

Πάγια θέση του Συνδέσμου είναι η συνεχής διεύρυνση των παραδοσιακών μας αγορών αλλά ταυτόχρονα και η ανάπτυξη νέων αγορών που παρουσιάζουν τεράστιες προοπτικές, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος προσέλκυσης τέτοιου αριθμού τουριστών που να εξασφαλίζεται ικανοποιητική πληρότητα των ξενοδοχειακών μας μονάδων, απολαμβάνοντας έτσι η Κύπρος το μερίδιό που δικαιούται από την παγκόσμια αγορά του τουρισμού.

Συγκεκριμένα, ο Σύνδεσμος επανατόνισε την ανάγκη για αυξημένη και πιο επιθετική διαφήμιση και προβολή τόσο στις υφιστάμενες, όσο και στις νέες αγορές, εκφράζοντας την αντίθεση του στην τακτική που ακολουθείτο τα τελευταία χρόνια από την Κυβέρνηση να περικόπτει τα σχετικά κονδύλια του ΚΟΤ, ενώ υπερτόνισε και την ανάγκη για διασφάλιση περισσότερων αεροπορικών πτήσεων/θέσεων, καθώς και την υλοποίηση της πολιτικής "ανοιχτών αιθέρων" σε νέες υποσχόμενες αγορές, πάνω σε ολόχρονη βάση.

4.1. ΑΝΑΓΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΟΤ

Σε αριθμό συσκέψεων τόσο με Αρχηγούς Κομμάτων, όσο και με τους Υπουργούς Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και Οικονομικών και με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου & Βιομηχανίας και τον ΚΟΤ, αλλά και

με δηλώσεις και συνεντεύξεις στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ο ΠΑΣΥΞΕ τόνισε επανειλημμένα ότι το ύψος της δαπάνης της Κύπρου για διαφήμιση είναι κατά πολύ χαμηλότερο των διεθνών προτύπων, βάση και των οποίων μόνο για τις δαπάνες του Οργανισμού Τουρισμού της κάθε χώρας για διαφήμιση προνοείται μέχρι και το 3% των αντίστοιχων εσόδων της από τον τουρισμό, ενώ αυτό φθάνει και ξεπερνά ακόμη το 5% των εσόδων σε περιόδους τουριστικών κρίσεων.

Ο Σύνδεσμος επεσήμανε εκ νέου την επιβεβλημένη ενίσχυση των κονδυλίων του ΚΟΤ για αποτελεσματικό μάρκετινγκ και όχι την αποκοπή τους από τον Οργανισμό και διοχέτευσης τους σε άλλους Οργανισμούς.

Το 2015 ο Οργανισμός διεξήγαγε σε περιορισμένης έκτασης, ενισχυτικές διαφημιστικές εκστρατείες εξωτερικής διαφήμισης σε πόλεις της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της προσπάθειας για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, έγιναν έντυπες διαφημιστικές εκστρατείες στο Ηνωμένο Βασίλειο, Πολωνία και Σουηδία. Επιπρόσθετα, τέλος του 2015 αρχές του 2016 διενεργήθηκαν on-line διαφημιστικές εκστρατείες στις ακόλουθες χώρες: Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Σουηδία, Νορβηγία, Δανία, Φινλανδία, Αραβικές Χώρες (Κατάρ, Μπαχρέϊν, Κουβέϊτ, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα), Γαλλία, Ολλανδία, Πολωνία, Αυστρία, Ισραήλ, Ρωσία και Ιταλία.

Το 2016 διενεργήθηκαν διαφημιστικές εκστρατείες σε έντυπα στην Νορβηγία, Γαλλία, Πολωνία και Ισραήλ. Επίσης στη Σουηδία έγινε τηλεοπτική διαφημιστική εκστρατεία.

Σε συνάντηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΑΣΥΞΕ με τον Πρόεδρο και τον Αν. Γενικό Διευθυντή του ΚΟΤ, που έγινε στις 25 Ιουλίου 2016, στα Γραφεία του Συνδέσμου, μεταξύ άλλων σοβαρών θεμάτων, συζητήθηκε και το θέμα του προϋπολογισμού του ΚΟΤ. Ο Σύνδεσμος τόνισε την ανάγκη επαρκούς υποστήριξης μέσω των απαραίτητων κονδυλίων προς τον ΚΟΤ για στοχευμένες εκστρατείες διαφήμισης και προβολής, ώστε έγκαιρα να λαμβάνονται τυχόν αναγκαίες αναπροσαρμογές για μεγιστοποίηση της επιτυχίας τους.

Επίσης ο ΠΑΣΥΞΕ και ο ACTA, με κοινή επιστολή τους ημερ. 2 Νοεμβρίου 2016 προς τους Υπουργούς Οικονομικών, ΕΕΒ & Τουρισμού και τον Πρόεδρο του ΚΟΤ,

επεσήμαναν την ανάγκη έγκρισης του αιτούμενου επιπρόσθετου προϋπολογισμού μάρκετινγκ του Οργανισμού της τάξης των €10 εκατομμυρίων, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα την κατανομή των κονδυλίων που εισηγείτο ο ΚΟΤ στις σημαντικότερες αγορές τροφοδότες του τουρισμού μας. Και τούτο λόγω της ήδη προγραμματισμένης δυναμικής επανατοποθέτησης σημαντικών τουριστικών προορισμών της Μεσογείου που έχουν υποστεί σοβαρές απώλειες τόσο κατά το 2016, όσο και κατά τα προηγούμενα χρόνια, όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία. Συναφώς, ενόψει των χρονοβόρων γραφειοκρατικών διαδικασιών στις οποίες υπάγεται ο ΚΟΤ, ο ΠΑΣΥΞΕ και ο ΑCΤΑ τόνισαν ότι επιβάλλεται η προ-έγκριση του αιτούμενου πρόσθετου προϋπολογισμού μάρκετινγκ, τουλάχιστον σε δύο φάσεις και ανάλογα με την αξιοποίηση/ανάγκες της πρώτης φάσης, ώστε ο ΚΟΤ άμεσα και ευέλικτα να ενεργοποιείται ανάλογα με τις εξελίξεις, τουλάχιστον στις κύριες αγορές – τροφοδότες του Κυπριακού τουρισμού, λόγω και της αποδεδειγμένης ζωτικής και καθοριστικής σημασίας του, για το νησί μας.

Ο ΠΑΣΥΞΕ πιστεύει ότι το υφιστάμενο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ υπό την ηγεσία του Προέδρου του έχει επιδείξει ένα πιο παραγωγικό έργο. Ειδικά για το θέμα της διαχείρισης της διαφημιστικής του εκστρατείας ο Οργανισμός προώθησε δομικές αλλαγές και πέτυχε όπως η συνεργασία του με τους μεγάλους Διοργανωτές Ταξιδίων του εξωτερικού, έχουν τριετή διάρκεια αντί ετήσια. Επίσης έχουν δρομολογηθεί νέες διαδικασίες για στοχευμένη διαφήμιση σε συνεργασία με τους κατά τουριστική αγορά Διοργανωτές Ταξιδίων, με επικέντρωση τις μεγάλες αγορές απ' όπου αντλεί τουρισμό η Κύπρος, όπως η Βρετανία, η Ρωσία, η Γερμανία και οι Σκανδιναυικές χώρες, χωρίς να αποκλείονται όμως και άλλες αγορές απ' όπου θα εκδηλωθεί ενδιαφέρον. Ταυτόχρονα στράφηκε δυναμικά στην ηλεκτρονική διαφήμιση αντί της γενικευμένης και αστόχευτης τηλεοπτικής προβολής.

4.2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΠΡΟΒΟΛΗ

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχαν ενεργά σε διάφορες Επιτροπές Κυβερνητικών Τμημάτων και του ΚΟΤ, καθώς και στις κύριες τουριστικές Εκθέσεις τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα με διάφορα

άρθρα τόσο του Προέδρου όσο και του Γενικού Διευθυντή και με τη συχνή συμμετοχή τους σε συζητήσεις από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση, αλλά και μέσω συνεντεύξεων, προβάλλονταν οι θέσεις και απόψεις του ΠΑΣΥΞΕ από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

4.2.1. Τουριστικές Εκθέσεις - Προβολή Τουριστικής Κύπρου World Travel Market (Λονδίνο) - ITB (Βερολίνο) - ΜΙΤΤ (Μόσχα)

Αθρόα υπήρξε και κατά το 2016 η συμμετοχή των ξενοδόχων που εκπροσωπούσαν πέραν των 100 ξενοδοχειακών μονάδων στη διεθνή Τουριστική Έκθεση "World Travel Market" (WTM) στο Λονδίνο. Στη σημαντική αυτή Έκθεση στην οποία μετέχουν μεγάλος αριθμός κρατικών και άλλων τουριστικών φορέων και επαγγελματίες του τουρισμού απ' όλο το κόσμο, συμμετείχε και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου, καθώς και άλλοι τουριστικοί επαγγελματίες του τόπου.

Της Κυπριακής αντιπροσωπείας ηγείτο ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και ο Πρόεδρος του ΚΟΤ, ενώ τον ΠΑΣΥΞΕ εκπροσώπησε στην Έκθεση ο Πρόεδρος του.

Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης πραγματοποιήθηκε κύκλος κατ' ιδίαν συναντήσεων του ΠΑΣΥΞΕ με τους μεγαλύτερους Διοργανωτές Ταξιδίων του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και κοινή συνάντηση με τους Cyprus Specialists, μελών του AGTA (UK), με στόχο την ενημέρωση σε σχέση με την πορεία της αγγλικής αγοράς για Κύπρο.

Πολύ επιτυχής ήταν επίσης η παρουσία στη Διεθνή Έκθεση "ITB" Βερολίνου, στην οποία μεγάλος αριθμός μελών του Συνδέσμου έκαναν αισθητή την παρουσία της Κύπρου. Της Κυπριακής αντιπροσωπείας ηγείτο ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και ο Πρόεδρος του ΚΟΤ και εκ μέρους του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε ο Πρόεδρος του, οι οποίοι είχαν χρήσιμες επαφές με Γερμανούς Διοργανωτές Ταξιδίων.

Με επιτυχία στέφθηκε και η συμμετοχή της Κύπρου στην Τουριστική Έκθεση "ΜΙΤΤ" της Μόσχας στην αγορά της οποίας καταβάλλονται τεράστιες προσπάθειες τόσο από τον ΚΟΤ, όσο και από τους ίδιους τους τουριστικούς

επαγγελματίες, για προσέλκυση τουριστών, ενόψει και της καθολικά αποδεκτής πολιτικής για διεύρυνση και ανάπτυξη νέων αγορών που παρουσιάζουν τεράστιες προοπτικές, με αποτέλεσμα η Ρωσία, παρά τη μείωση στον εξερχόμενο τουρισμό της, να αναδειχθεί και κατά το 2016 η δεύτερη σημαντικότερη αγορά για τον Κυπριακό τουρισμό. Εκ μέρους του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε ο Γενικός Διευθυντής του, ενώ αρκετοί ξενοδόχοι συμμετείχαν και στη δεύτερη μεγάλη Τουριστική Έκθεση "ITM" της Μόσχας.

Μεγάλος αριθμός Κύπριων ξενοδόχων πήραν επίσης μέρος σε Τουριστικές Εκθέσεις στην Τσεχία, Πολωνία, Γαλλία, Ελβετία, Βέλγιο, Ολλανδία, Αυστρία, Ιταλία, Ισραήλ και Αραβικές χώρες, καθώς και σε roadshows σ' αυτές και άλλες αγορές-πηγές τουρισμού για την Κύπρο.

4.3. ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων εξακολούθησε να έχει στις προτεραιότητες του τη συνεχή ενημέρωση και επιμόρφωση των μελών του, γι αυτό και η πολιτική του για διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων, είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς, καθώς και η ενημέρωση των μελών του για διάφορα σεμινάρια που οργανώνονται στην Κύπρο ή και στο εξωτερικό, συνεχίστηκε και κατά το χρόνο που πέρασε.

Επιπρόσθετα εκπρόσωποι του Συνδέσμου προσκλήθηκαν και έλαβαν μέρος ή/και απεύθυναν χαιρετισμούς και ομιλίες σε διάφορες εκδηλώσεις και σεμινάρια που είχαν σαν θέμα τον τουρισμό.

4.3.1. 39^ο Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο 25^η Έκθεση Προϊόντων και Υπηρεσιών ΠΑΣΥΞΕ

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων διοργάνωσε στις 14 Φεβρουαρίου 2017 στη Λευκωσία, το καθιερωμένο του Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο - το 39^ο στη σειρά - το οποίο σημείωσε τεράστια επιτυχία. Στις εργασίες του Συνεδρίου συμμετείχαν πάνω από 240 Ιδιοκτήτες, Γενικοί Διευθυντές και Διευθυντικά Στελέχη Ξενοδοχειακών Μονάδων, Εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και άλλων επαγγελματικών φορέων από τον ευρύτερο οικονομικό και εμπορικό τομέα του τόπου, καθώς και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το τελετουργικό μέρος των εργασιών του Συνεδρίου τήμησαν επίσης με την παρουσία τους, εκτός από τους συνέδρους, αρκετοί επίσημοι προσκεκλημένοι, τόσο από την Κυβέρνηση, τη Βουλή και Ημικρατικούς Οργανισμούς, όσο και από φορείς οργανωμένων συνόλων του ιδιωτικού τομέα.

Τους επίσημους προσκεκλημένους και συνέδρους καλωσόρισε με εισαγωγική ομιλία του ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ και ακολούθησαν χαιρετισμοί από τον Ανώτερο Εκτελεστικό Σύμβουλο του Οίκου PwC Cyprus και από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.

Οι ευοίωνες προοπτικές στον τομέα του τουρισμού παγκόσμια, αλλά και η αυξανόμενη αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει τη γύρω περιοχή μας ειδικότερα, οι νέες προοπτικές που διανοίγονται για την τουριστική μας βιομηχανία, μετά και από τις θεαματικές επιδόσεις της περσινής χρονιάς και του ολοένα και πιο έντονου ανταγωνιστικού πεδίου που έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε, αποτέλεσαν σημείο αναφοράς του Συνεδρίου του οποίου το γενικό θέμα ήταν:

"CYPRUS TOURISM IN THE NEW ERA-PATH OF STEADY AND SUSTAINABLE GROWTH"

και υποδιαιρείτο στις ακόλουθες έξι παρουσιάσεις:

1. THE PROSPECTS OF CYPRUS TOURISM
2. THE OUTLOOK OF AIR COMMUNICATIONS TO/FROM CYPRUS IN 2017
3. SMART HOTELS - THE CASE OF CRETE
4. THE NEW CHA PLATFORM FOR A HOLISTIC GUEST EXPERIENCE
5. WE MAKE THINGS HAPPEN
6. CYPRUS TOURISM IN THE NEW ERA.

Key-note Εισηγητής του Συνεδρίου ήταν ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω, κ. Κ. Πετρίδης.

Εξίσου σημαντικές παρουσιάσεις έκαναν οι Εισηγητές, κ. Ph. Iveson, Purchasing Director, TUI GROUP-EASTERN MEDITERRANEAN, κα Μ. Κουρούπη, Senior Manager Marketing & Communications, HERMES AIRPORTS, Δρ Αλ. Αποστολάκης, Επίκουρος Καθηγητής Σχολής Διοίκησης και

Οικονομίας, ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ, κ. Π. Γιαννούδης, Γενικός Διευθυντής, UBS UNITED BUSINESS SOLUTIONS LTD και κ. M. Sukkar και κα ΕΙ. Christopher, Director και Head of Consultancy & Business Development αντίστοιχα, WORLD TRADE CENTER CYPRUS. Συντονιστής της συζήτησης/debate με τη συμμετοχή όλων των Ομιλητών ήταν ο κ. Π. Πετράκης, Συνέταιρος-Υπεύθυνος Υπηρεσιών Τουριστικών Επιχειρήσεων της PwC Cyprus.

Η εισαγωγική ομιλία του Προέδρου του ΠΑΣΥΞΕ και οι παρουσιάσεις των Εισηγητών, βρίσκονται στην ιστοσελίδα του ΠΑΣΥΞΕ www.cyprushotelassociation.org στο link EVENTS (άνω δεξιά της οθόνης).

Μέσα στα πλαίσια του Συνεδρίου διοργανώθηκε επίσης με μεγάλη επιτυχία από το Σύνδεσμο, σε διπλανή αίθουσα, για 25^η συνεχή χρονιά, η καθιερωμένη Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών για Ξενοδοχεία, με τη συμμετοχή εκλεκτών εκθετών. Τα εγκαίνια της Έκθεσης τέλεσε επίσης ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού. Μέσα στα πλαίσια του Συνεδρίου και της Έκθεσης, ο Σύνδεσμος έχει εκδώσει επίσης "Οδηγό Προϊόντων & Υπηρεσιών" με προϊόντα και υπηρεσίες που ενδιαφέρουν τους ξενοδόχους και γενικά όλους τους τουριστικούς φορείς.

Η μεγάλη επιτυχία που σημειώνουν τα Ετήσια Συνέδρια και Εκθέσεις του Συνδέσμου έχουν καταστήσει ως θεσμό τη στήριξη τους από Επίσημους Χορηγούς που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, διεθνείς Οίκους και Ημικρατικούς Οργανισμούς και άλλες πρωτοπόρες Εταιρείες του τόπου, επιδεικνύοντας κατ' αυτό τον έμπρακτο τρόπο τη στενή και εποικοδομητική συνεργασία τους με τον ΠΑΣΥΞΕ και κατεπέκταση με την ξενοδοχειακή μας βιομηχανία.

Συναφώς, οι Επίσημοι/Θεσμικοί Χορηγοί του ΠΑΣΥΞΕ ήταν ο Οίκος PwC Cyprus ως ο Θεσμικός Επίσημος Χορηγός των Ετήσιων Συνεδρίων, η WORLD TRADE CENTER CYPRUS ως ο Χρυσός Χορηγός του Συνεδρίου, η RCB BANK LTD ως ο Αργυρός Χορηγός του Συνεδρίου και Χορηγός των Folders των Συνέδρων, η AEGEAN AIRLINES για την Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών, ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ για τον Οδηγό Προϊόντων & Υπηρεσιών, η HERMES AIRPORTS LTD για το γεύμα, η CYTA ως Επίσημος Χορηγός και Τηλεπικοινωνιακός Παροχέας, η THEOVA UHS

ENTERPRISE SOLUTIONS LTD για τα Διαλείμματα του Καφέ, η LOUIS HOTELS για την προσφορά του Κυπριακού Προγεύματος, η TRAVEL TRADE CYPRUS για το Πρόγραμμα του Συνεδρίου, η CYPRINTERS LTD για τα εκτυπωτικά του Συνεδρίου και της Έκθεσης και το Ξενοδοχείο HILTON PARK για τις υπηρεσίες και φιλοξενία που προσφέρουν.

Χορηγοί του Συνεδρίου ήταν επίσης οι Εταιρείες (με αλφαβητική σειρά) A & P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES LTD, Α/ΦΟΙ ΛΑΝΙΤΗ ΛΤΔ, COFFEE CARE LTD, ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΤΤΕΜΕΡΙΔΗ ΛΤΔ, ΕΤΚΟ LTD - OLYMPUS WINERIES LTD, ΚΕΟ PLC, SKYNEXUS ENTERPRISES LTD, ΣΟΔΑΠ ΛΤΔ και ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΛΤΔ.

4.3.2. Ημερίδα FLIGHT SAFETY FOUNDATION

Ο ΠΑΣΥΞΕ προσκλήθηκε από το Flight Safety Foundation (Μεσογειακό Ίδρυμα Ασφάλειας Πτήσεων) και συμμετείχε δια του Γενικού του Διευθυντή, ο οποίος ήταν και μεταξύ των Ομιλητών, στην Ημερίδα που διοργάνωσε στις 4 Μαΐου 2017 στη Λευκωσία, με γενικό θέμα "Ο τομέας των Αερομεταφορών στην Κύπρο και η σημασία του για τον τουρισμό". Η Ημερίδα πραγματοποιήθηκε από το Flight Safety Foundation, σε συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων, την Hermes Airports και ACTA.

4.3.3. Εκδήλωση του Οίκου PwC CYPRUS

Ο ΠΑΣΥΞΕ προσκλήθηκε από τον Οίκο PwC Cyprus και συμμετείχε δια του Γενικού του Διευθυντή, στην ομαδική συζήτηση (panel discussion) σε εκδήλωση που διοργανώθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2016 στη Λεμεσό, με γενικό θέμα "Ο ρόλος και η χρήση των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης από τα Ξενοδοχεία της Κύπρου".

4.3.4. Παγκύπριο Συνέδριο του Συνδέσμου CYHA (CYPRUS HOUSEKEEPERS ASSOCIATION)

Ο ΠΑΣΥΞΕ προσκλήθηκε από το Σύνδεσμο Cyprus Housekeepers Association και συμμετείχε δια του Γενικού του Διευθυντή, ο οποίος και προσφώνησε το 3^ο Παγκύπριο Συνέδριο του CYHA, που διοργανώθηκε στις 8 Μαρτίου 2017 στη Λάρνακα.

5. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

5.1. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Το θέμα των πνευματικών (συνθέτες, στιχουργούς, παραγωγούς) και συγγενικών (τραγουδιστές, μουσικούς, οργανοπαίχτες) δικαιωμάτων για την χρήση μουσικής στα ξενοδοχεία, απασχόλησε επισταμένα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, στην παρουσία και των Νομικών του Συμβούλων. Υπενθυμίζεται ότι σε προγενέστερη Συνέλευση λήφθηκε απόφαση όπως ο ΠΑΣΥΞΕ, ως Σύνδεσμος δεν μπορεί να προδεσμεύσει τα Μέλη του μέσω μιας οποιασδήποτε συλλογικής συμφωνίας για πνευματικά/συγγενικά δικαιώματα.

Κατόπιν γνωμάτευσης των Νομικών Συμβούλων του Συνδέσμου, υπάρχει υποχρέωση για καταβολή πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων σε μια εταιρεία για τα αντίστοιχα δικαιώματα. Ενόψει όμως της ύπαρξης πολλών εταιρειών που αποτείνονται στα ξενοδοχεία για καταβολή πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων και οι οποίες διατείνονται ότι έχουν το δικαίωμα είσπραξης των εν λόγω δικαιωμάτων χωρίς όμως ταυτόχρονα να υπάρχει διαδικασία επιβεβαίωσης του δικαιώματος τους, έχει προκληθεί δικαιολογημένη σύγχυση ως προς το πού οφείλονται να καταβάλλονται τα δικαιώματα. Ως αποτέλεσμα τούτου, αρκετά ξενοδοχεία να βρίσκονται σε διαδικασία αγωγών από το Δικαστήριο, με την εμπλοκή και της Αστυνομίας. Για το θέμα της εμπλοκής της Αστυνομίας, ο ΠΑΣΥΞΕ είχε συνάντηση με τον Υπουργό Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης στις 20 Απριλίου 2017. Σημειώνεται επίσης ότι εκκρεμούν ενώπιον Δικαστηρίου και αγωγές μεταξύ των Εταιρειών αυτών, για μεταξύ τους οφειλές/παραβάσεις.

Επιπρόσθετα, ο Έφορος Εταιρειών ως η αρμόδια Αρχή και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού βρίσκονται σε διαδικασία τροποποίησης των σχετικών Νόμων Περί Διαχείρισης των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, καθώς και για τη Χορήγηση Αδειών για τη Χρήση Μουσικών Έργων στην εσωτερική αγορά. Προβλέπεται ότι με τα εναρμονιστικά αυτά Νομοσχέδια, θα δοθεί η λύση στο σοβαρό αυτό πρόβλημα, αφού θα θεσπιστούν κανόνες οι οποίοι θα καθορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Εταιρειών οι οποίες διαχειρίζονται συλλογικά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των

χρηστών και των δικαιούχων τους. Επίσης θα ιδρυθεί Ανεξάρτητη Αρχή Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, η οποία θα τηρεί Μητρώο Εγγραφής των Εταιρειών αυτών, θα ασκεί έλεγχο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του νόμου και θα έχει εξουσία να επιβάλλει και διοικητικές κυρώσεις.

Ο ΠΑΣΥΞΕ είχε συναντήσεις με τον Έφορο Εταρειών στον οποίο και υπέβαλε τις θέσεις του επί των υπό αναφορά εναρμονιστικών Νομοσχεδίων με επιστολή του ημερ. 26 Οκτωβρίου 2016. Επίσης συμμετείχε σε τρεις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΕΒ & Τουρισμού που έγιναν στις 25 Απριλίου (υποβλήθηκε και κοινό υπόμνημα από τον ΠΑΣΥΞΕ, το ΚΕΒΕ και τον ΠΑΣΙΚΑ), τις 2 και 9 Μαΐου 2017.

Επίσης ο Σύνδεσμος απέστειλε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές ΕΕΒ & Τουρισμού και Νομικών, καθώς και στο Έφορο Εταρειών, αντίγραφο Απόφασης Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, σε σχέση με τη μετάδοση οπτικοακουστικού υλικού μέσω τηλεόρασης στα δωμάτια των ξενοδοχείων, για ενημέρωση και μελέτη ενόψει του ότι φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, να δημιουργεί νέα δεδομένα στο συγκεκριμένο τομέα.

Το όλο θέμα των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, έθεσε εκ νέου ο Σύνδεσμος ενώπιον της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μελών του στις 20 Δεκεμβρίου 2016, η οποία και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ, να συναντηθεί με τις διάφορες Εταιρείες, ξεχωριστά, για μια ανταλλαγή απόψεων για σκοπούς διαπραγμάτευσης των τελών, με την προϋπόθεση ότι θα αποσυρθούν πρώτα όλες οι αγωγές εναντίον των Μελών του Συνδέσμου, καθώς και με την εταιρεία που διαχέεται τα τηλεοπτικά δικαιώματα των ηθοποιών. Η επιδιωκόμενη προκαταρκτική συμφωνία που θα βασίζεται ανάλογα με την κατηγορία της μονάδας, θα καταβάλλεται αυστηρά, μόνο μια φορά σε μια εταιρεία, η οποία θα αναλαμβάνει να διαμοιράζει το καταβληθέν τέλος στις υπόλοιπες εταιρείες, ώστε ο ξενοδόχος να συνεργάζεται με μόνο μια εταιρεία.

Έχουν πραγματοποιηθεί οι πρώτες συναντήσεις με τις διάφορες Εταιρείες τον Απρίλιο 2017 και θα ακολουθήσουν νέες για σκοπούς διαπραγμάτευσης τελών.

Το όλο θέμα βρίσκεται υπό εξέλιξη.

5.2. ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Το σοβαρό αυτό θέμα απασχόλησε πολύ σοβαρά το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου ενόψει και της αυξητικής τάσης των εικονικών απαιτήσεων από Άγγλους τουρίστες, οι οποίοι διέμειναν κυρίως σε all inclusive ξενοδοχεία, επικαλούμενοι ασθένεια λόγω φαγητού. Οι εικονικές απαιτήσεις για αποζημιώσεις ήταν επίσης το κυρίαρχο θέμα συζήτησης κατά την Έκθεση World Travel Market και ηγέρθει κατά τη συνάντηση του Υπουργού Τουρισμού και του Προέδρου του ΚΟΤ με τους Διοργανωτές Ταξιδίων. Το σοβαρό αυτό θέμα προκύπτει, λόγω δικαιώματος τουριστών να προβαίνουν σε απαιτήσεις λόγω αδύνατου καθεστώτος και κενών της Νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου και της σχετικής Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα να τυγχάνουν υπερβολικής εκμετάλλευσης από Άγγλους δικηγόρους, οι οποίοι προτρέπουν τουρίστες που επισκέφτηκαν χώρες της Ευρώπης να προβαίνουν σε εικονικές απαιτήσεις μέχρι και τρία χρόνια μετά τις διακοπές τους.

Το θέμα αυτό απασχολεί αρκετές χώρες της Ευρώπης, ενώ πιο σοβαρά επηρεάστηκε η Ισπανία. Επί τούτου κλιμάκιο που ηγείτο από τον Πρόεδρο του Ισπανικού Οργανισμού Τουρισμού, σε συνεργασία με τον ABTA UK, είχε συνάντηση με τον Υπουργό Δικαιοσύνης του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώπιον του οποίου έθεσαν το σοβαρό αυτό θέμα και την ανάγκη αλλαγής της σχετικής νομοθεσίας.

Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί συλλογικά το σοβαρό αυτό πρόβλημα που ολοένα και αυξάνεται, ο Σύνδεσμος είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο του ΚΟΤ και με το Σύνδεσμο Ασφαλιστικών Εταιρειών, ενώ με πρωτοβουλία του συστάθηκε μια Επιτροπή Task Force αποτελούμενη από Εκπροσώπους των ΠΑΣΥΞΕ, ACTA και Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών, με τη συμμετοχή και του ΚΟΤ που ανέλαβε να συντονίσει συνάντηση με τον Υπατο Αρμοστή του Ηνωμένου Βασιλείου, για συζήτηση του θέματος. Η υπό αναφορά Επιτροπή θα κληθεί πιθανόν να μεταβεί και στο Ηνωμένο Βασίλειο για συναντήσεις σε συνεργασία με τον Πρέσβη της Κύπρου στη χώρα και τον ABTA.

Επιπρόσθετα, σε εγκύκλιο που έστειλε ο Σύνδεσμος στα Μέλη του και με βάση τη μέχρι στιγμής ανταπόκριση τους, οι συνολικές απαιτήσεις ξεπέρασαν τα €5 εκατ. Το όλο θέμα είναι υπό εξέλιξη.

5.3. Ο ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ

Πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαΐου 2017 στα Γραφεία του ΠΑΣΥΞΕ, συνάντηση του Πρέσβη της Ουκρανίας, ΑΕ κ. Β. Humeniuk, με τον Πρόεδρο και το Γενικό Διευθυντή του Συνδέσμου.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ καλωσόρισε τον Πρέσβη της Ουκρανίας στα Γραφεία του Συνδέσμου χαιρετίζοντας ταυτόχρονα την επίσκεψη του που σημειωτέον πραγματοποιήθηκε κατόπιν πρωτοβουλίας του ίδιου του Πρέσβη. Σκοπός της συνάντησης ήταν η ενημέρωση του Πρέσβη για τα τουριστικά πράγματα του τόπου, με ειδικές αναφορές στο Στρατηγικό Σχέδιο Τουρισμού και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Τόσο από πλευράς του Πρέσβη της Ουκρανίας, όσο και από πλευράς του ΠΑΣΥΞΕ, τονίσθηκε η ανάγκη της συνέχισης των προσπαθειών για περαιτέρω ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος και ενδυνάμωση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ σημείωσε ιδιαίτερα την ικανοποίηση της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου για την θεαματική αύξηση που σημείωσε το τουριστικό ρεύμα από την Ουκρανία που πενταπλασιάστηκε τα τελευταία 5 χρόνια, ξεπερνώντας το 2016 τις 60.000 Ουκρανούς τουρίστες.

5.4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΖΙΝΟΥ/ΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι η δημιουργία καζίνων στην Κύπρο, σε κάθε μια από τις τουριστικές μας περιοχές, καθώς επίσης στη Λευκωσία και στα Ορεινά μας Θέρετρα. Η δημιουργία καζίνων κρίνεται αναγκαία για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος, αλλά και της εναρμόνισης μας με το Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι στην πράξη, μια και από το σύνολο των χωρών Μελών της Διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνο δύο δεν έχουν καζίνο, εκ των οποίων η μια είναι η Κύπρος.

Μια άλλη σοβαρή πτυχή του θέματος είναι και το γεγονός, που και τα επίσημα στοιχεία της Κυβέρνησης καταμαρτυρούν, της σημαντικής διαρροής εκατομμυρίων

ευρώ από τη μετάβαση στα καζίνα των κατεχομένων, πολλών Ελληνοκυπρίων, που στην ουσία αιμοδοτούν το εγκάθετο καθεστώς των κατεχομένων σε βάρος της οικονομίας μας, αλλά και των γενικότερων εθνικών συμφερόντων. Ο Σύνδεσμος πιστεύει ότι η δημιουργία καζίνο/ων θα συμβάλει και στην αναχαίτιση αρκετών τουριστών οι οποίοι μεταβαίνουν στις κατεχόμενες περιοχές μας όπου υπάρχει πληθώρα καζίνων.

Συναφώς η λήψη πολιτικής απόφασης από την Κυβέρνηση στις 18 Ιουλίου 2013, για τη δημιουργία μεγάλων αναπτύξεων, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας Καζίνο/ων, χαιρετίστηκε δημόσια από το Σύνδεσμο ως ένα σημαντικό και ουσιαστικό βήμα προς την επιθυμητή κατεύθυνση ενίσχυσης και εμπλουτισμού του τουριστικού μας προϊόντος, μια και αναντίλεκτα, η δημιουργία Καζίνων θα προσελκύσει επιπρόσθετο τουριστικό ρεύμα προς το νησί μας, συμβάλλοντας και στην απάμβλυνση του χρόνιου προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού, αλλά και θα αποτελέσει ένα ουσιαστικό έναυσμα για προσέλκυση νέων μεγάλων επενδύσεων προς όφελος της οικονομίας του τόπου, με την παράλληλη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Τον Απρίλιο 2017, η κοινοπραξία Melco-Hard Rock Resorts Cyprus πήρε το πράσινο φως για τη λειτουργία του πρώτου πολυθεματικού καζίνο στην Κύπρο, το οποίο θα ανεγερθεί στη Λεμεσό, καθώς και των τεσσάρων καζίνων δορυφόρων που θα λειτουργήσουν στη Λευκωσία, στη Λάρνακα, στην Αγία Νάπα και την Πάφο. Το πρώτο πολυθεματικό καζίνο, για το οποίο η κοινοπραξία θα επενδύσει πέραν του €0.5 δις, αναμένεται να ανοίξει τις πύλες του το 2020, ενώ στο μεσοδιάστημα θα λειτουργήσουν τόσο το προσωρινό καζίνο στη Λεμεσό, όσο και τα τέσσερα καζίνο δορυφόροι στην άλλες πόλεις.

5.5. ALL INCLUSIVE ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Το σύστημα στα πακέτα "all inclusive" είναι μια πολύ δημοφιλής επιλογή διακοπών ανά το παγκόσμιο και συμπεριλαμβάνει πλήρη διατροφή (πρωινό, μεσημεριανό, δείπνο), ελεύθερα ποτά και διάφορα σνακς σε απεριόριστες ποσότητες όλη την ημέρα, καθώς επίσης και διάφορες υπηρεσίες όπως η συμμετοχή σε δραστηριότητες χωρίς χρέωση (πχ σπορτς) ανάλογα με το προσφερόμενο πακέτο.

Ο Σύνδεσμος τοποθετείται υπέρ του υπό αναφορά συστήματος που ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής ύφεσης, το απαιτούν οι Διοργανωτές Ταξιδίων και οι πελάτες τους, ενώ οι σχετικές συμφωνίες γίνονται σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς και στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού.

5.6. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Σε σχέση με τη λειτουργία γυμναστηρίων εντός των χώρων των ξενοδοχείων, θέμα για το οποίο κινήθηκαν ποινικές διώξεις εναντίον ξενοδόχων με την κατηγορία ότι λειτουργούν γυμναστήρια εντός των χώρων τους χωρίς την απαιτούμενη άδεια ή/και έγκριση από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ), ο Σύνδεσμος έθεσε ενώπιον του ΚΟΑ τα κύρια σημεία της επιχειρηματολογίας του ως πιο κάτω:

- a. Η λειτουργία Γυμναστηρίων εντός των Ξενοδοχείων αποτελεί καθαρά εμπλουτιστικό προϊόν που προσφέρεται δωρεάν στους ενοίκους τους, κατά απαίτηση και της κείμενης Περί Ξενοδοχείων Νομοθεσίας αλλά και του ΚΟΤ.
- β. Αποτελεί κοινή επιδίωξη/στόχο η διασφάλιση της αρχής της ασφάλειας των χρηστών των Γυμναστηρίων και προς τούτο η ανάγκη χρήσης εξοπλισμών και μηχανημάτων που να πληρούν τις αποδεκτές Ευρωπαϊκές προδιαγραφές και σημάνσεις.
- γ. Ταυτόχρονα όμως επιβάλλεται ο διαχωρισμός/κατηγοριοποίηση των Γυμναστηρίων των Ξενοδοχείων σε αυτά που:
 - » λειτουργούν ως δωρεάν πρόσθετη υπηρεσία προς τους ενοίκους του Ξενοδοχείου - ως και η διεθνής πρακτική που δεν απαιτεί την εργοδότηση γυμναστή - και αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των αδειούχων από τον ΚΟΤ ξενοδοχειακών μονάδων, για τα οποία γυμναστήρια δεν χρειάζεται η εξασφάλιση άδειας λειτουργίας από τον ΚΟΑ, μια και δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των "Επαγγελματικών Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής" και ούτε έχουν ως σκοπό τους την "εκμάθηση αναγνωρισμένων αθλημάτων", και

» αυτά που λειτουργούν και ως επαγγελματικά ιδιωτικά γυμναστήρια εντός των ξενοδοχείων στα οποία αποδέχονται ως μέλη τους και μη ενοίκους των ξενοδοχείων - που είναι η εξαίρεση του κανόνα μια και συνιστούν μεμονωμένες τέτοιες περιπτώσεις ξενοδοχείων ανά το παγκύπριο - για τα οποία ίσως δικαιολογημένα να απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας από τον ΚΟΑ.

Το όλο θέμα βρίσκεται υπό εξέλιξη.

5.7. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Η πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ ήταν υπέρ της επέκτασης του τουριστικού ωραρίου πάνω σε ολόχρονη βάση, ώστε οι ξένοι επισκέπτες μας που χρησιμοποιούν λιγότερο τις παραλίες, να επωφελούνται για τα ψώνια τους στα καταστήματα, υποβοηθώντας έτσι την αναζωογόνηση της αγοράς και της οικονομίας μας γενικότερα.

5.8. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ασφάλεια στην Κύπρο αποτελεί ένα από τα προτερήματα του τουρισμού μας πράγμα που διαπιστώνεται και μέσα από τις εκάστοτε έρευνες ικανοποίησης των τουριστών που πραγματοποιεί ο ΚΟΤ.

Επί τούτου ο Σύνδεσμος συμμετέχει στις διάφορες εκδηλώσεις του ΚΟΤ, ο οποίος ανέλαβε το συντονιστικό ρόλο στα θέματα που αφορούν την ασφάλεια των τουριστών, ο οποίος σε συνεργασία με την Υπάτη Αρμοστεία του Ηνωμένου Βασιλείου και τη συμμετοχή των Κοινωνικών Εταίρων, διοργάνωσε σειρά εργαστηρίων σε όλες τις Επαρχίες, με στόχο την εφαρμογή συγκεκριμένων σχεδίων δράσης για ενίσχυση των ήδη υψηλών επιπέδων ασφάλειας στη χώρα. Τα εργαστήρια ασχολήθηκαν με τα θέματα της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ και της πρόσβασης σ' αυτό, του θαλάσσιου τουρισμού και της ασφάλειας των λουομένων, των κλοπών και παρενοχλήσεων τουριστών, της υγείας και νοσηλείας, των τροχαίων δυστυχημάτων και των μεταφορών.

Σημειώνεται εδώ ότι σύμφωνα με αξιολόγηση του World Economic Forum για το 2017, η Κύπρος κατατάσσεται 36^{ος} ασφαλής τουριστικός προορισμός, ανάμεσα σε 136 χώρες ανά το παγκόσμιο.

5.9. ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ / ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

Σε συσκέψεις στον ΚΟΤ και σε συνεντεύξεις Αξιωματούχων του ΠΑΣΥΞΕ στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ο Σύνδεσμος ήγειρε την πάγια θέση του όπως μη παρέχονται επιδοτήσεις στους ξένους Διοργανωτές Ταξιδίων που περιλαμβάνουν στα προγράμματα τους μη αδειούχα, παράνομα καταλύματα και όπως διώκονται από τον ΚΟΤ οι παρανομούμετες διαχειριστές τέτοιων καταλυμάτων.

Τέτοιες πρακτικές προξενούν σοβαρό πρόβλημα στα αδειούχα ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία ανταγωνίζονται αθέμιτα και αποτελούν κατάφωρη παραβίαση της Νομοθεσίας περί Τουριστικών Καταλυμάτων, μια και αυτά εμπορεύονται χωρίς να υπόκεινται σε φορολογικές και άλλες υποχρεώσεις απέναντι στο Κράτος όπως πράττει η νόμιμη ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Με νέα επιστολή του προς τον ΚΟΤ ημερ. 6 Απριλίου 2016, ο Σύνδεσμος επανέφερε ενώπιον του τον αυξανόμενο και αθέμιτο ανταγωνισμό που εξακολουθεί να υφίσταται η νόμιμη ξενοδοχειακή βιομηχανία από την ενοικίαση μη αδειούχων καταλυμάτων για σκοπούς διακοπών, λαμβάνοντας ολοένα και πιο ανησυχητικές διαστάσεις.

Επί τούτου ο Σύνδεσμος ζήτησε από τον ΚΟΤ όπως μας ενημερώσει εγγράφως με στοιχεία για τον αριθμό των μη αδειούχων καταλυμάτων, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνει για την προστασία της νόμιμης βιομηχανίας, με στόχο τον άμεσο τερματισμό του αθέμιτου αυτού ανταγωνισμού.

5.10. ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΗΧΟΡΥΠΑΝΣΗΣ ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι η πάταξη του προβλήματος της ηχορύπανσης με τη στήριξη και συνεργασία της Αστυνομίας, μέσα στα πλαίσια μιας ισορροπημένης προσέγγισης, για να παταχθεί αποτελεσματικά το καρκίνωμα της ηχορύπανσης στις τουριστικές μας περιοχές. Επίσης τα έργα υποδομής θα πρέπει απαραίτητως να υλοποιούνται κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών ώστε να μην επιφορτίζεται με ένα ακόμα πονοκέφαλο η ευαίσθητη τουριστική μας βιομηχανία.

Η ηχορύπανση στην Κύπρο αποτελεί ένα από τα προβλήματα του τουρισμού πράγμα που διαπιστώνεται και μέσα από τις εκάστοτε έρευνες ικανοποίησης των τουριστών που πραγματοποιεί ο ΚΟΤ.

5.11. Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΝΑ ΜΗΝ ΠΛΗΤΤΕΙ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, στις κατά καιρούς απεργιακές κινητοποιήσεις επαγγελματιών ομάδων που σχετίζονται ή επηρεάζουν άμεσα τον τουρισμό, επισημαίνει ότι η επίδειξη ακραίων συμπεριφορών πλήττουν τις προσπάθειες για ανάκτηση της αξιοπιστίας μας και αποκατάσταση της εικόνας μας ως ελκυστικού τουριστικού προορισμού, τερπιλλίζοντας έτσι τον μόνο ίσως τομέα του τόπου που, αποδεδειγμένα, εκπέμπει αισιοδοξία αποτελώντας την κινητήριο δύναμη που οδήγησε στην επανεκκίνηση της Κυπριακής οικονομίας. Προϋπόθεση συνέχισης της επιτυχίας αυτής αποτελεί η προβολή στο εξωτερικό θετικών εικόνων και μηνυμάτων και η διατήρηση συνθηκών ασφάλειας, ηρεμίας και σταθερότητας.

Το δικαίωμα των εργαζομένων στην απεργία είναι σεβαστό. Όμως αξίζει να θυμόμαστε και να παραδειγματιζόμαστε από το πολύ σοβαρό πλήγμα που δέχθηκε ο τουρισμός άλλων χωρών, όταν ως αποτέλεσμα των συνεχών και ακραίων κινητοποιήσεων και των σχετικών εικόνων που μεταδίδονταν στο εξωτερικό, υπήρξε πληθώρα ακυρώσεων πακέτων διακοπών από ξένους επισκέπτες, επιδεινώνοντας περαιτέρω την κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας.

5.12. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΞΕΝΟΥΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Οι πτωχεύσεις Διοργανωτών Ταξιδίων και Αεροπορικών Εταιρειών αλλά και τα προβλήματα καθυστέρησης πληρωμών από ξένους Οργανωτές Εκδρομών απασχολούν διαχρονικά το Σύνδεσμο που προσπαθεί να συντονίσει τα Μέλη του, με τη βοήθεια και του ΚΟΤ, όταν παρουσιάζονται τέτοια προβλήματα.

5.13. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 2016

Όπως είναι γνωστό, η Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 27 Σεπτεμβρίου, ημερομηνία που καθορίστηκε το 1970 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO), το εξειδικευμένο όργανο των Ηνωμένων Εθνών. Κύριος στόχος της Ημέρας είναι η ανάδειξη της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής συμβολής του τουρισμού διεθνώς. Ο UNWTO αποτελείται από 157 Κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού 2016 που είχε ως τίτλο "Τουρισμός για όλους! Προωθώντας την Παγκόσμια Προσβασιμότητα", ο ΠΑΣΥΞΕ με ανακοινωθέν του στα ΜΜΕ, απηύθυνε το ακόλουθο μήνυμα του Προέδρου του Συνδέσμου:

"Η φετινή Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού είναι αφιερωμένη στον καταλυτικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η τουριστική βιομηχανία, στην προώθηση της προσβασιμότητας στο φυσικό περιβάλλον, στα συστήματα μεταφορών, τις δημόσιες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες και στα κανάλια πληροφοριών και επικοινωνιών, για όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες. Οι φετινοί εορτασμοί, με κεντρικό σύνθημα 'Τουρισμός για όλους', στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινότητας στη μεγάλη σημασία του προσβάσιμου τουρισμού και στην ανάδειξή του στο επίκεντρο των πολιτικών και των στρατηγικών σχεδιασμών που άπτονται της τουριστικής βιομηχανίας.

Υπολογίζεται ότι περίπου το 15% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει με κάποιες μορφές αναπηρία. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 1 δισεκατομμύριο ανθρώπους, οι οποίοι δεν είναι πάντα σε θέση να απολαύσουν όσα προσφέρει η εμπειρία του τουρισμού: την ευκαιρία της επαφής με άλλους πολιτισμούς, την εμπειρία της φύσης και της εξερεύνησης νέων αξιοθέατων.

Όλοι οι πολίτες του κόσμου έχουν το δικαίωμα να ζήσουν την απίστευτη ποικιλομορφία που προσφέρει ο πλανήτης μας. Τα οφέλη από την παγκόσμια προσβασιμότητα όλων ανεξαιρέτως των πολιτών, θα είναι τεράστια σε όλα τα επίπεδα: οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά.

Στην Κύπρο, παρόλο που έχουν γίνει άλματα τα τελευταία χρόνια σε αυτόν τον τομέα, επιβάλλεται όπως συνεχιστεί η βελτίωση μέσω μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, μια και πολλή δουλειά χρειάζεται ακόμη να γίνει για την πλήρη ικανοποίηση των αναγκών της εξειδικευμένης αυτής ομάδας τουριστών.

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Τουρισμού, θα ήθελα να επισημάνω ότι ο τουρισμός αποτέλεσε διαχρονικά την ατμομηχανή της κυπριακής οικονομίας. Συνεχίζει, σήμερα, να αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη πηγή εσόδων, στηρίζοντας πολλούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας και προσφέροντας χιλιάδες θέσεις εργασίας. Η συνεισφορά του τομέα στο ΑΕΠ ανέρχεται στο 12% με τάση αυξητική.

Τίποτα όμως δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο. Αντίθετα, δημιουργούνται πρόσθετες ευθύνες για καλύτερα αποτελέσματα και για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, δεδομένων των τεράστιων προοπτικών που υπάρχουν για ακόμη μεγαλύτερες επιδόσεις".

6. ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

6.1. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Αξιοσημείωτη είναι η επίσημη θέση του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδοχείων & Εστιατορίων (IH&RA) που υπέβαλε και μέσω του παρατηρητή του στο Διεθνή Οργανισμό Εργασίας (ILO), σύμφωνα με την οποία αντιτίθεται στους περιοριστικούς όρους των εργασιακών συμβάσεων, ευνοώντας ευέλικτους όρους εργασίας στην τουριστική βιομηχανία. Ο IH&RA υποστηρίζει ότι αν αφεθεί η τουριστική βιομηχανία ν' αναπτύξει την ευελιξία και τις ελεύθερες εργασιακές σχέσεις, τότε θα συνεισφέρει τα μέγιστα στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην αύξηση της κερδοφορίας και στην ικανοποίηση του πελάτη. Ταυτόχρονα θα υποβοηθηθούν και αρκετοί υπάλληλοι που επιζητούν ευέλικτους όρους εργασίας εντός της βιομηχανίας.

Ο IH&RA πιστεύει επίσης ότι οι Κυβερνήσεις οι οποίες εφαρμόζουν διεθνείς συμβάσεις και κανονισμούς θα πρέπει παράλληλα να λαμβάνουν υπόψη τις πρακτικές συνέπειες και εξειδικευμένες απαιτήσεις της εθνικής ξενοδοχειακής και επισιτιστικής βιομηχανίας τους.

Επίσης ο IH&RA πέτυχε από το ILO, την επίσημη αναγνώριση της έλλειψης εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού στον ξενοδοχειακό, επισιτιστικό και τουριστικό τομέα και την ανάγκη αντιμετώπισης της διεθνούς κινητικότητας των εργαζομένων στον τομέα (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων θεώρησης διαβατηρίων και περιορισμών των εθνικών ποσοστώσεων). Ο IH&RA ήταν επίσης επιτυχής στην τόνωση των θεμάτων της υπεργολαβίας και της μερικής απασχόλησης, κατευθύνοντας μελλοντικές εργασίες του ILO σε τομείς όπως η κατάρτιση, η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η συλλογή δεδομένων.

Επιπρόσθετα, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός HOTREC (Hotels, Restaurants & Cafés in Europe) συμμετέχει με τον συνδικαλιστικό ομόλογό του EFFAT (European Federation of Food, Agriculture and Tourism Trade Unions), σε κοινωνικό διάλογο, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επί αριθμού θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος, μεταξύ των οποίων και η ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Διαβατηρίου Επαγγελματικών Προσόντων και Δεξιοτήτων για τον τομέα της φιλοξενίας.

6.2. ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (1/3/2016 - 31/12/2018)

Στις 21 Μαρτίου 2016 υπογράφηκε το Μνημόνιο Συμφωνίας για ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης για την περίοδο 1/3/2016-31/12/2018, από τα συμβαλλόμενα μέρη ΠΑΣΥΞΕ, ΣΤΕΚ και Συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ και με τη συνυπογραφή και της Υπουργού Εργασίας, επισημαίνοντας ότι η ευκαιρία της εργασιακής ειρήνης στη ξενοδοχία για την τριετία θα πρέπει να αξιοποιηθεί κατάλληλα ούτως ώστε να επιλυθούν τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο νευραλγικός αυτός τομέας της οικονομίας.

Το Μνημόνιο Συμφωνίας περιλάμβανε επίσης και πρόνοια για ενσωμάτωση/θεσμοθέτηση κάποιων άρθρων στους περί Εργοδοτούμενων σε Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς. Ο Σύνδεσμος αφού μελέτησε και με το Νομικό του Σύμβουλο το σχετικό προσχέδιο Νομοσχεδίου, υπέβαλε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας στις 11 Απριλίου 2016 και ψηφίσθηκε από την ολομέλεια της Βουλής κατά τη συνεδρία της στις 14 Απριλίου 2016. Αντίγραφο των

νέων Κανονισμών κυκλοφόρησε στα Μέλη του Συνδέσμου αφού δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22 Απριλίου 2016.

6.3. ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Μετά την απόφαση του Eurogroup (2013) και την εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση που διαμορφώθηκε, ο ΠΑΣΥΞΕ και ο ΣΤΕΚ διαπιστώνοντας ότι η τουριστική βιομηχανία καλείτο να αποτελέσει το βασικό στήριγμα για επανεκκίνηση της Κυπριακής Οικονομίας και συνεισφοράς στην αγορά εργασίας, απεύθηναν θερμή έκκληση και προτροπή σε όλους τους ξενοδόχους του τόπου όπως εργοδοτήσουν κατά προτεραιότητα Κύπριους άνεργους συμπατριώτες μας, ώστε να συμβάλουμε και εμείς έμπρακτα στη μείωση της ανεργίας.

Αποτέλεσμα ήταν τα τελευταία τέσσερα χρόνια, οι Κύπριοι ξενοδόχοι να συμβάλουν, από μόνοι τους, ώστε να επιτευχθεί δραστική αύξηση στην εργοδότηση Κυπρίων εργαζομένων στα ξενοδοχεία μας, με το ποσοστό τους ήδη να πλησιάζει το 70% του συνόλου των εργαζομένων τους. Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, ενώ το δεύτερο τρίμηνο του 2016 το σύνολο των εργαζομένων στην Κύπρο αυξήθηκε κατά 3% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015, οι θέσεις εργασίας στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία, αυξήθηκαν κατά 16%, δηλαδή με πενταπλάσιο ρυθμό αύξησης.

Παρά το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πελατών είναι ξένοι τουρίστες (93% του συνόλου των διανυκτερεύσεων), εντούτοις οι ξενοδόχοι θα καταβάλουν και φέτος εντονότερη προσπάθεια για περαιτέρω αύξηση του αριθμού της εργοδότησης άνεργων συμπατριωτών μας στα ξενοδοχεία μας.

Με την έναρξη όμως της νέας τουριστικής περιόδου, λόγω και της προσθήκης νέων κλινών σε ξενοδοχειακές μονάδες, διαπιστώθηκε ταυτόχρονα και η έλλειψη καταρτισμένου εγχώριου εργατικού δυναμικού στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, με αποτέλεσμα να παρατηρείται ανταγωνισμός μεταξύ των ξενοδοχείων, οδηγώντας στην αύξηση των μισθολογικών απολαβών των υφιστάμενων ξενοδοχοϋπαλλήλων.

Ο ΠΑΣΥΞΕ με νέα εγκύκλιο στα Μέλη του στις 2 Δεκεμβρίου 2016, τους προέτρεψε όπως εργοδοτούν κατά προτεραιότητα Κύπριους άνεργους συμπατριώτες μας, ώστε να συμβάλουμε και εμείς έμπρακτα στη μείωση της ανεργίας. Ταυτόχρονα όμως διαβίβασε θερμή έκκληση όπως επιδεικνύεται αλληλοσεβασμός, ώστε στην προσπάθεια μας για προσέλκυση Κυπρίων, να αποφεύγεται η "υποκλοπή" εργατικού δυναμικού που ήδη εργάζεται σε άλλες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Η κατάσταση αυτή που διαμορφώνεται στον κλάδο, απασχόλησε το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, σε αριθμό συνεδριάσεων του, ενώ επιστημάνθηκε και σε Διάσκεψη Τύπου του ΠΑΣΥΞΕ που έγινε στις 20 Δεκεμβρίου 2016.

Επιπρόσθετα, ο ΠΑΣΥΞΕ με ανακοίνωση του στον εγχώριο τύπο στις 6 Απριλίου 2017, κάλεσε τους Κύπριους καταρτισμένους ξενοδοχοϋπάλληλους οι οποίοι παραμένουν άνεργοι, όπως εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για εργασία στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, μέσω των Κεντρικών Γραφείων του Συνδέσμου στη Λευκωσία, συμβάλλοντας ταυτόχρονα και έμπρακτα στη μείωση της ανεργίας.

Οι σοβαρές ελλείψεις που παρατηρούνται είναι σε καμαριέρες, μάγειρες, σερβιτόρους και βοηθητικό προσωπικό κουζίνας. Οι αιτήσεις όμως που έφθασαν στο Σύνδεσμο ήταν περιορισμένες και προέρχονταν κυρίως από άνεργα διευθυντικά στελέχη, οι οποίες και στάληκαν σε όλα τα Μέλη.

6.4. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ως γνωστό, στις 18/11/03 υπογράφηκε το Μνημόνιο Συμφωνίας που διέπει τους όρους της προσωρινής αναστολής εργασιών της χειμερινής περιόδου (1/11-31/3) στην ξενοδοχειακή βιομηχανία (ολικώς ή μερικώς), γεγονός που ικανοποίησε ιδιαίτερα τον ΠΑΣΥΞΕ, μια και το υπό αναφορά θέμα αποτελούσε πάγια διεκδίκηση του Συνδέσμου σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού και σταδιακής επέκτασης της περιόδου απασχόλησης στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Σύμφωνα με το Μνημόνιο Συμφωνίας της 18/11/03, προβλέπετο η καταβολή από μέρους του εργοδότη, ποσοστού μόνο 2.8% επί του βασικού και τιμαρίθμου για το επηρεαζόμενο προσωπικό των ξενοδοχειακών μονάδων που θα βρίσκονταν είτε με ολική είτε με μερική αναστολή εργασιών και κατάργηση από 1/11/03 της αντίστοιχης εισφοράς του 25%.

Με στόχο να ενθαρρύνονται περισσότερα ξενοδοχεία είτε να παραμένουν σε λειτουργία, είτε να επαναλειτουργήσουν νωρίτερα αν βρίσκονται σε ολική ή/και μερική αναστολή, είτε να επαναφέρουν μεγαλύτερο αριθμό του προσωπικού τους, ο Σύνδεσμος, σε συναντήσεις του με το Υπουργείο Εργασίας, υπέβαλε εκ νέου την πάγια θέση του για εγκαθίδρυση ευέλικτου μηχανισμού αναφορικά με τη λειτουργία των ξενοδοχείων κατά τη χειμερινή περίοδο, ώστε ο ξενοδόχος να δικαιούται να απασχολεί μόνο το προσωπικό που χρειάζεται - ανάλογα με τη διακύμανση της ζήτησης - είτε λειτουργεί με συνθήκες μερικής είτε ολικής αναστολής και αυτό πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει σημαντικά επιπρόσθετο τουριστικό ρεύμα κατά τις χειμερινές περιόδους.

Επίσης επανέθεσε προγενέστερη πρόταση του όπως παρέχεται η δυνατότητα στις υπό αναφορά μονάδες να στέλλουν εκ περιτροπής το προσωπικό τους με αναστολή απασχόλησης για περίοδο μέχρι 10 εβδομάδων κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου. Το μέτρο αυτό, κατά την άποψη του Συνδέσμου, μπορεί να λειτουργήσει ως ουσιαστικό κίνητρο για να επιλέξουν τα ξενοδοχεία τη μερική αναστολή παρά την προσφυγή στη μέθοδο της ανεπιθύμητης για όλους μας, ολικής αναστολής.

Ο ΠΑΣΥΞΕ, σε συνάντηση του με το Διευθυντή του Τμήματος Κοιν. Ασφαλίσεων που έγινε στις 23 Νοεμβρίου 2016, έθεσε εκ νέου την ανάγκη εφαρμογής πολιτικών για να είναι εφικτή η 12μηνη λειτουργία των ξενοδοχείων και η μεγαλύτερη συμμετοχή των ξενοδόχων στα Σχέδια Κατάρτισης Εργαζομένων κατά τη χειμερινή περίοδο, όπως:

- » Άμεση εξαγγελία του Σχεδίου Κατάρτισης Εργαζομένων 2016/17, το οποίο θα ισχύει και το Χειμώνα 2017/18.
- » Ανάγκη πλήρους ευελιξίας στην αξιοποίηση του έμψυχου δυναμικού.
- » Άμεση καταβολή της πληρωμής των υπαλλήλων που μετέχουν στα προγράμματα απευθείας, είτε από το Υπουργείο Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων, είτε από το ΑΞΙΚ.

- » Δυνατότητα συμμετοχής στα επιμορφωτικά προγράμματα και των ίδιων ατόμων που μετείχαν κατά την προηγούμενη περίοδο.
- » Η υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων να γίνεται κατά ευέλικτο τρόπο ώστε οι μετέχοντες καταρτιζόμενοι να προσφέρουν ταυτόχρονα και τις υπηρεσίες τους, όπως γίνεται και με τα αντίστοιχα προγράμματα της ΑνΑΔ που είναι πιο ευέλικτα και εφαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε μονάδας.

Παρά τη βελτίωση των προγραμμάτων κατάρτισης με πιο απλές και σύντομες γραφειοκρατικές διαδικασίες, εντούτοις λόγω της διακοπής των ναυλωμένων πτήσεων από τα μέσα Νοεμβρίου, των χαμηλών πληροτήτων και της μειωμένης τουριστικής κίνησης, ιδιαίτερα στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου και στην Πάφο, ένας αριθμός ξενοδοχείων επέλεξαν την ολική αναστολή εργασιών κατά τον χειμώνα 2016-17.

Πολύ ενθαρρυντικό όμως ήταν το γεγονός ότι φέτος παρέμειναν ανοικτά περισσότερα ξενοδοχεία, ενώ άλλα έχουν επαναλειτουργήσει νωρίτερα, λόγω των στοχευμένων συνεργασιών με τις αεροπορικές εταιρείες και τους διοργανωτές ταξιδίων που άρχισαν πρόωρα αρκετές ναυλωμένες πτήσεις από το Μάρτιο 2017, συμβάλλοντας στη συλλογική προσπάθεια για επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου και απόμβλυνση του χρόνιου προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού.

6.5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΞΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μετά την πλήρη ένταξη της Κύπρου από 1/5/2004 στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είχε πλέον καταστεί δυνατή η ελεύθερη εργοδότηση πολιτών στην Κύπρο, προερχομένων από τις υπόλοιπες 27 χώρες-μέλη της, σεβόμενοι πάντοτε τις Νομοθεσίες περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, φόρων, κ.α., ως ισχύουν για τους Κύπριους εργαζόμενους και χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς και διακρίσεις σε βάρος των Ευρωπαίων πολιτών.

Ανεξάρτητα των πιο πάνω, παραμένει σε ισχύ η πάγια θέση του Συνδέσμου όπως παραχωρούνται άδειες για εισαγωγή αλλοδαπού προσωπικού αφού διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει εξειδικευμένος Κύπριος άνεργος για τη θέση και αδυνατεί η Συντεχνία ή το Υπουργείο Εργασίας να εφοδιάσει την ενδιαφερόμενη μονάδα με κατάλληλα καταρτισμένο ντόπιο προσωπικό.

Ο Σύνδεσμος δια του Γενικού Διευθυντή του, συμμετείχε σε συσκέψεις που έγιναν στο Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων, κατά τις οποίες έθεσε, μεταξύ άλλων, την ανάγκη χαλαρώσεων όσον αφορά την πρόσληψη αλλοδαπών και από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως πχ κηπουρούς, συντηρητές, chefs εξειδικευμένης κουζίνας, στα spa, κ.α., ενόψει και της έλλειψης ή/και απροθυμίας Κυπρίων για τέτοιες θέσεις, καθώς και για την αναγκαία ελαστικότητα και επίσπευση στη διαδικασία παραχώρησης ή/και ανανέωσης των συναφών αδειών των αλλοδαπών για την έγκαιρη στελέχωση των ξενοδοχειακών μονάδων.

Συναφώς αριθμός μελών του ΠΑΣΥΞΕ εργοδότησε Ευρωπαίους πολίτες για διάφορα τμήματα των ξενοδοχείων και για εξειδικευμένες θέσεις τους παραχωρήθηκαν τόσο κατά την προηγούμενη, όσο και για την επικείμενη τουριστική περίοδο, περιορισμένος αριθμός αδειών για εργοδότηση αλλοδαπού προσωπικού, αφού διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμοι Κύπριοι άνεργοι για τις συγκεκριμένες ειδικότητες και θέσεις.

6.6. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ/ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Αρκετά μέλη του Συνδέσμου εξακολουθούν να απασχολούν κατά την καλοκαιρινή περίοδο στις μονάδες τους, τόσο μαθητές/φοιτητές του Κλάδου Ξενοδοχειακών των Τεχνικών Σχολών/Ιδρυμάτων, όσο και φοιτητές ξένων Σχολών, για την πρακτική τους εξάσκηση, ενώ εκπρόσωποι του Συνδέσμου μετείχαν σε συσκέψεις που έγιναν για το θέμα τόσο στο Υπουργείο Εργασίας, Προνοίας & Κοιν. Ασφαλίσεων και στο Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού, όσο και στο ΑΞΙΚ.

Σε κοινή συνάντηση ΠΑΣΥΞΕ και ΣΤΕΚ που έγινε στις 13 Ιανουαρίου 2017, στο Υπουργείο Παιδείας υπό την προεδρία του Διευθυντή της Μέσης, Τεχνικής & Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, συζητήθηκε η βελτίωση και αναβάθμιση του Κλάδου Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Επαγγελμάτων, μέσω εμπλουτισμού των αναλυτικών προγραμμάτων, της δυνατότητας ενίσχυσης των υποδομών (πχ εργαστηρίων των Ξενοδοχειακών Κλάδων των Τεχνικών Σχολών) και της διατήρησης και το 2017 της περιόδου πρακτικής των μαθητών ως το 2016, (τέλη

Μαΐου-αρχές Οκτωβρίου, δηλαδή για 20 βδομάδες). Τώρα φοιτούν στα ξενοδοχειακά προγράμματα στις Τεχνικές Σχολές περί τους 1.000 μαθητές και με τις νέες υποδομικές αναπτύξεις μπορεί να φτάσουν τους 1.200 από το νέο ακαδημαϊκό έτος. Επίσης γίνεται προσπάθεια επαναφοράς της επιχορήγησης που λαμβάναμε στο παρελθόν από την ΑνΑΔ για την πρακτική εξάσκηση των μαθητών.

Επίσης, και ενόψει των υπαρκτών σοβαρών ελλείψεων σε έμπυχο δυναμικό, ο ΠΑΣΥΞΕ με νέο διάβημα του προς την Υπουργό Εργασίας, ζήτησε όπως συμπεριληφθεί και η ξενοδοχειακή βιομηχανία στο Σχέδιο που επιτρέπει την απασχόληση αλλοδαπών φοιτητών από τρίτες χώρες που φοιτούν σε εγκεκριμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου.

6.7. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπρόσωποι του Συνδέσμου συμμετείχαν ενεργά σε διάφορες μόνιμες ή/και προσωρινές Επιτροπές για Εκπαιδευτικά Θέματα οι οποίες συστάθηκαν από τον ΚΟΤ, το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ), την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), τον Κλάδο Τεχνικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Συμμετείχαν επίσης σε διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα που αφορούσαν όλο το φάσμα της εκπαίδευσης των μελλοντικών ξενοδοχοϋπαλλήλων.

7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ

7.1. ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Ως γνωστό, μετά την πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1/5/2004 δημιουργήθηκε μια νέα τάξη πραγμάτων αφού τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαχωριστική γραμμή, τη διακίνηση προϊόντων, υπηρεσιών και ατόμων, εξυπακούοντας την άρση των περιορισμών στη διακίνηση των τουριστών προς τις κατεχόμενες περιοχές, ακόμη και για να περάσουν τις διακοπές τους διαμένοντας σε

ξενοδοχεία των κατεχομένων, σημαντικός αριθμός των οποίων παράνομα λειτουργούν μια και ανήκουν σε Ελληνοκύπριους ξενοδόχους.

Η ολοένα αυξανόμενη διοχέτευση/επίσκεψη τουριστών στα κατεχόμενα μέσω των νόμιμων Αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου απασχόλησε επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου σε αριθμό συνεδριάσεων του.

7.2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

Ο ολοένα αυξανόμενος τουρισμός, η εντεινόμενη προβολή των κατεχομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Γερμανία, στη Σκανδιναυία, στη Ρωσία, στην Ουκρανία και άλλες αγορές, ο οικοδομικός οργανισμός και τα υπό λειτουργία νέα-μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα, έχουν καταστήσει το κατεχόμενο μέρος του νησιού μας ως ένα "υπό εκκόλαψη" νέο ανταγωνιστή των ελεύθερων περιοχών μας, θέμα που απασχόλησε επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου στις διάφορες συνεδρίες και συναντήσεις του με αρμόδιους φορείς.

Ο ανταγωνισμός από τα κατεχόμενα αναμένεται συνεχώς να εντείνεται ενόψει και του οικοδομικού οργανισμού που επιτελείται τόσο με την ανέγερση εκατοντάδων παραθεριστικών κατοικιών, όσο και με τον αναμενόμενο υπερδιπλασιασμό της δυναμικότητας σε ξενοδοχειακές κλίνες που υπολογίζεται να φτάσουν τις 30,000 στα επόμενα χρόνια, δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού έναντι των ελεύθερων περιοχών.

Βάση σημειώματος που ετοίμασε ο ΚΟΤ (Απρίλιος 2015) για την τουριστική ανάπτυξη των κατεχομένων, αλλά και για το γενικότερο θέμα προβολής και προώθησης των κατεχομένων ως τουριστικού προορισμού, οι υφιστάμενες κλίνες ανέρχονται στις 20.000 περίπου (σε 145 καταλύματα), εκ των οποίων μόνο τρία ξενοδοχεία έχουν συνολική δυναμικότητα 5.358 κλινών και περιλαμβάνουν καζίνο, γήπεδα γκολφ, εμπορικό κέντρο, μαρίνα, μονάδα αφαλάτωσης, κ.α.

Σε δημοσίευμα του τουρκοκυπριακού τύπου (Yeni Duzen) τον Αύγουστο 2016, ο λεγόμενος 'υπουργός τουρισμού & περιβάλλοντος' του ψευδοκράτους ανέφερε ότι έχουν

παραχωρηθεί άδειες για την οικοδόμηση πέντε νέων ξενοδοχείων στην Κερύνεια με καζίνα και άλλα κίνητρα. Επίσης βάση δημοσιεύματος της Εφημερίδας "Καθημερινή Οικονομική" οι επενδύσεις Τουρκικών Εταιρειών στα κατεχόμενα, συνεργαζόμενες με το Τουρκοκυπριακό κεφάλαιο, αυξάνονται τόσο στην Κερύνεια, όσο και στην Μόρφου και αφορούν τόσο τουριστικές εγκαταστάσεις, καζίνα, όσο και άλλες οικοδομές όπως η ανέγερση 10όροφων κτιρίων.

Επίσης βάση προγενέστερων δημοσιευμάτων του τουρκοκυπριακού τύπου στην κατεχόμενη Βοκολίδα, επρόκειτο να ολοκληρωθούν στα επόμενα λίγα χρόνια, ξενοδοχεία, γήπεδα γκολφ, μαρίνα και μονάδα αφαλάτωσης, ενώ ο αριθμός κλινών μόνο στην περιοχή αυτή θα φθάσει τις 15.000, αυξάνοντας έτσι τον όγκο των επενδύσεων από την Τουρκία στον ξενοδοχειακό τομέα στα κατεχόμενα. Η παραθαλάσσια ακτή της Βοκολίδας απορροφά τεράστιες επενδύσεις, ενώ αξιοσημείωτη είναι η επισήμανση τους ότι η συγκεκριμένη κατεχόμενη περιοχή θα μετατραπεί σε ένα διεθνούς επιπέδου κέντρο τουριστικών επιχειρήσεων και καζίνων "ισάξιο" με το Ντουμπάϊ και το Λας Βέγκας.

Σημειώνεται εδώ ότι λόγω του γεγονότος ότι στην Τουρκία απαγορεύεται η λειτουργία καζίνο, οι ξενοδοχειακές αλυσίδες έχουν μεταφέρει τα καζίνο τους στην κατεχόμενη Κύπρο με αποτέλεσμα, ως διαφαίνεται στο σημείωμα του ΚΟΤ, να λειτουργούν 23 καζίνο, εκ των οποίων τα περισσότερα λειτουργούν εντός ξενοδοχείων, που σε συνδυασμό με την καλπάζουσα τουριστική βιομηχανία, τοποθετούν τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου στο χάρτη των τουριστικών προορισμών.

Παράλληλα και ενώ παρατείνεται η περιρρέουσα ατμόσφαιρα, η ραγδαία ανάπτυξη που συντελείται στα κατεχόμενα, σε συνυφασμό και με τη λειτουργία καζίνων, καθώς και τη δημιουργία άλλων παρεμφερών τουριστικών υποδομών (πχ μεγάλη μαρίνα χωρητικότητας 1200 περίπου θέσεων, γήπεδο γκολφ κ.α.), δεν μπορεί παρά να δημιουργούν βάσιμες ανησυχίες για το ορατό μέλλον της τουριστικής βιομηχανίας των ελεύθερων περιοχών μας.

Βάση προγενέστερων δημοσιευμάτων του Τουρκοκυπριακού τύπου, το λεγόμενο 'υπουργείο τουρισμού' του ψευδοκράτους, έχει εκπονήσει σχέδιο μεταρρύθμισης του τουρισμού αξίας €55 εκατ. για την

περίοδο 2016-2030, ενώ βάση στοιχείων που ανακοίνωσαν, τα έτη 2009-2015 κατέγραψαν αύξηση 45% στις αφίξεις τουριστών τόσο από την Τουρκία, όσο και από άλλες χώρες.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ του "Sigmalive" το Μάιο 2017, τα έσοδα του ψευδοκράτους από τον τουρισμό κατέγραψαν άνοδο της τάξης του 770% σε μια 15ετία, καταστρώνοντας έτσι τον τουρισμό ως τον βασικό αιμοδότη του ψευδοκράτους και ως το νούμερο ένα στρατηγικό οικονομικό του στόχο.

Το φαινόμενο των καθημερινών εκδρομών με λεωφορεία από τις ελεύθερες περιοχές προς τα κατεχόμενα, έχει πλήξει ιδιαίτερα την Ελεύθερη Περιοχή Αμμοχώστου, προκαλώντας τις αντιδράσεις των επιχειρηματιών της περιοχής, καθώς και του Δημάρχου Αγίας Νάπας, ο οποίος, σε δηλώσεις του στην Εφημερίδα "Φιλελεύθερος" ανέφερε ότι, κατά την εκτίμηση του, ίσως να είναι και μερικές χιλιάδες οι τουρίστες που μεταβαίνουν σε εκδρομές στα κατεχόμενα, πλήττοντας έτσι εν μέρει την κίνηση στα καφεστιατόρια και τα καταστήματα σουβενίρ της περιοχής.

Σύμφωνα με στοιχεία της λεγόμενης 'στατιστικής υπηρεσίας' του ψευδοκράτους, που δημοσιεύθηκαν στον τουρκοκυπριακό τύπο (Yeni Duzen), το 2016, 1.206 εκατ. τουρίστες πέρασαν στα κατεχόμενα από τις ελεύθερες περιοχές, σημειώνοντας αύξηση 7.8% σε σχέση με το 2015.

Εντούτοις, τον Ιούλιο 2016, η απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία, επέφερε τεράστιο πλήγμα στον τουρισμό τόσο της Τουρκίας, όσο και των κατεχομένων. Σε δημοσίευμα της Εφημερίδας "Σημερινή", εκείνη την περίοδο ακυρώθηκε το 80% των κρατήσεων στα ξενοδοχεία των κατεχομένων, ενώ οι πτήσεις προς το παράνομο Αεροδρόμιο Τύμπου μειώθηκαν κατά το ήμισυ. Τόσο ο λεγόμενος 'σύνδεσμος ταξιδιωτικών πρακτόρων', όσο και οι ξενοδόχοι των κατεχομένων ζήτησαν όπως δοθούν κίνητρα στους Διοργανωτές Ταξιδιών που μεταφέρουν τουρίστες στα κατεχόμενα, ώστε να χρησιμοποιούν το Αεροδρόμιο Λάρνακας για να μη χρειάζεται να κάνουν στάση στην Τουρκία. Επίσης ζήτησαν όπως στις διαφημιστικές καμπάνιες που διενεργεί η ψευδοκυβέρνηση στο εξωτερικό, ξεκαθαριστεί ότι η "βόρεια Κύπρος" δεν αποτελεί μέρος της Τουρκίας.

Σύμφωνα με δημοσίευμα του τουρκοκυπριακού τύπου (Yeni Duzen) τον Ιούλιο 2016, το λεγόμενο 'υπουργείο τουρισμού' των κατεχομένων κατέδειξε μείωση στις αφίξεις τουριστών και συγκεκριμένα ο αριθμός των τουριστών από τη Ρωσία και Ευρωπαϊκές χώρες μειώθηκε, ενώ αύξηση παρουσίασε ο αριθμός των τουριστών από χώρες της Μέσης Ανατολής.

Το 'υπουργείο τουρισμού' του ψευδοκράτους συνεχίζει επίσης να συμμετέχει στις μεγαλύτερες Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού με δικό του περίπτερο, ενώ στην Αγγλία λειτουργεί και 'γραφείο τουρισμού', εντατικοποιώντας την προβολή του ψευδοκράτους.

Βάση επίσης του σημειώματος του ΚΟΤ, ξένοι Διοργανωτές Ταξιδίων, σχεδόν από όλες τις αγορές της Ευρώπης, προσφέρουν πακέτα διακοπών στα κατεχόμενα. Τούτο οφείλεται στα κίνητρα που προσφέρουν η Τουρκία και το ψευδοκράτος, όπου χρηματοδοτούν τον κάθε Διοργανωτή Ταξιδίων μέχρι και €150 για κάθε τουρίστα που στέλλουν στα κατεχόμενα.

Πάγια πολιτική του ΚΟΤ είναι να μη συνεργάζεται με Διοργανωτές Ταξιδίων που προσφέρουν τουριστικά πακέτα με διαμονή στα κατεχόμενα ή χρήση του παράνομου αεροδρομίου της Τύμπου, ενώ ταυτόχρονα, σε συνεργασία με τις κατά τόπους Πρεσβείες της Κύπρου και το Υπουργείο Εξωτερικών, ενημερώνονται για τους κινδύνους που ελλοχεύει η μεταφορά τουριστών στα κατεχόμενα για διαμονή αλλά και το παράνομο της χρήσης της πλειοψηφίας των ξενοδοχείων που λειτουργούν στα κατεχόμενα, τα περισσότερα των οποίων έχουν ανεγερθεί σε γη που ανήκει σε Ελληνοκύπριους πρόσφυγες.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει αναφορά στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Τουρισμού του Ισραήλ προς τους Διοργανωτές Ταξιδίων της χώρας του όπου, σύμφωνα με το Ισραηλινό Ειδησεογραφικό portal "Walla News", συνέστησε την αποφυγή πώλησης τουριστικών πακέτων και επισκέψεων στα κατεχόμενα, που δεν αναγνωρίζονται ως κράτος από το Ισραήλ.

Σύμφωνα με την πολιτική του ΚΟΤ, που απορρέει και μέσα από τον Κανονισμό της Πράσινης Γραμμής, επιτρέπεται μόνο η διεξαγωγή ημερήσιων εκδρομών στα κατεχόμενα με τη συνοδεία αδειούχου ξεναγού από τον ΚΟΤ. Αν διαπιστωθεί ότι Διοργανωτής Ταξιδίων με τον οποίο

συνεργάζεται ο ΚΟΤ, προσφέρει τουριστικά πακέτα με διαμονή στα κατεχόμενα, τότε ειδοποιείται για τη διακοπή συνεργασίας μαζί του, ενώ παγοποιούνται και οποιεσδήποτε πληρωμές. Επίσης ο ΚΟΤ δεν συνεργάζεται με Διοργανωτές Ταξιδιών που αιτούνται οικονομική βοήθεια για να προσφέρουν τουριστικά πακέτα τόσο στις ελεύθερες περιοχές, όσο και στα κατεχόμενα, πολιτική η οποία θα μπορούσε να αναθεωρηθεί αν σταματήσει να προσφέρει διαμονή στα κατεχόμενα.

7.3. ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, εκ μέρους των εκτοπισμένων ξενοδόχων, συνεχίζει να προβαίνει σε δημόσιες εκκλήσεις προς τους συμπατριώτες μας όπως αποφεύγουν τη διαμονή σε ξενοδοχεία που βρίσκονται στα κατεχόμενα και τα οποία, στη συντριπτική πλειοψηφία τους, ανήκουν σε Ελληνοκύπριους ξενοδόχους. Επιπλέον η τυχόν στήριξη της παράνομης λειτουργίας Ελληνοκυπριακών ξενοδοχείων από συμπατριώτες μας, αποτελεί πρόκληση μια και ενισχύει το σφετερισμό που υφίστανται για 40 τώρα χρόνια από τους παράνομους διαχειριστές των περιουσιών μας.

Επίσης με τη διαμονή συμπατριωτών μας σε ξενοδοχεία των κατεχομένων, δεν τους διασφαλίζεται η ασφάλεια αλλά και οι συνθήκες υγιεινής που θα έπρεπε να διέπουν ένα νόμιμο αδειούχο τουριστικό κατάλυμα με βάση τη νενομισμένη άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, που και φυσικά δεν κατέχουν.

Επιπρόσθετα, διεφάνη ότι οι Ελληνοκύπριοι επισκέπτες στα κατεχόμενα και την Τουρκία αυξήθηκαν, όπως καταδεικνύεται και από τα στοιχεία της JCC για τις συναλλαγές με κάρτες, οι οποίες, ανήλθαν μόνο κατά τους μήνες Ιανουάριο-Μάρτιο 2017, στα €1.5 εκατ. περίπου, εκ των οποίων, το ποσό των €500.000 αφορά πληρωμές μόνο στα παράνομα ξενοδοχεία και εκτιμάται ότι τα ποσά αυτά θα αυξηθούν ενόψει και της καλοκαιρινής περιόδου. Σύμφωνα με δημοσίευμα της Εφημερίδας "Φιλελεύθερος", η Αστυνομία, που καταγράφει τις εισόδους και εξόδους Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα, εκτιμά ότι οι πλείστοι διαμένουν Σαββατοκύριακα στα ξενοδοχεία συνδυάζοντας και καζίνο, ενώ άλλοι που πετούν μέσω του παράνομου αεροδρομίου της Τύμπου προς την Τουρκία, μένουν και κάποια βράδια στα κατεχόμενα.

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι να συμβάλλει με όλες του τις δυνάμεις ώστε κάτω από ασφαλείς συνθήκες, να έλθει η χρονική στιγμή που θα επιτρέψει σε όλους τους εκτοπισμένους ξενοδόχους να ανακτήσουν τα ξενοδοχεία τους που βρίσκονται τώρα υπό κατοχή και ν' ανοίξουν οι πόρτες τους τόσο για τους Ελληνοκύπριους, όσο και για τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, αφού προηγηθεί η επίτευξη λύσης που θα επανενώνει την πατρίδα μας.

Η διαφήμιση των κατεχόμενων ξενοδοχείων μας σε εκθέσεις στο εξωτερικό απασχόλησε επίσης το Σύνδεσμο κατά το 2016, ο οποίος στις επαφές του με Διοργανωτές Ταξιδίων, κατηγορηματικά αποτρέπει την προώθηση ξενοδοχείων που παράνομα λειτουργούν στα κατεχόμενα, είτε Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας, είτε που κτίστηκαν επί τεμαχίου Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας.

Το όλο θέμα της προβολής ξενοδοχείων στα κατεχόμενα μέσω διεθνών Ιστοσελίδων Κρατήσεων τυγχάνει παρακολούθησης τόσο από το Υπουργείο Εξωτερικών και τον ΚΟΤ, όσο και από τον ΠΑΣΥΞΕ, με στόχο την αποτροπή σφετερισμού των ξενοδοχείων που είναι Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας από το ψευδοκράτος.

7.4. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Ο Σύνδεσμος δια του Προέδρου του χαιρέτησε τόσο κατά την Ετήσια Γενική του Συνέλευση, τον Ιούνιο 2016, όσο και κατά το Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο, το Φεβρουάριο 2017, τις προσπάθειες της Κυβέρνησης για επίλυση του Κυπριακού, τονίζοντας ότι "μια σωστή λύση του Κυπριακού μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες σταθερότητας στην Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή και τη δυναμική που χρειάζεται η οικονομία μας για ανάπτυξη, μέσω της δημιουργίας νέων επενδυτικών ευκαιριών σε όλους τους τομείς".

Ο Πρόεδρος επεσήμανε επίσης ότι "διαβλέπουμε τις μεγάλες προοπτικές που μπορεί να δημιουργήσει μια σωστή λύση, για το σύνολο του τόπου και του λαού μας. Δεν διακατεχόμαστε από ανασφάλειες και καχυποψίες. Δεν φοβόμαστε ότι η λύση θα απειλήσει τις προοπτικές που έχουν δημιουργηθεί. Βλέπουμε την Κύπρο, μετά τη λύση, ως ένα ενιαίο τουριστικό προορισμό. Γι' αυτό είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε με θετικές εισηγήσεις που θα

ισχυροποιούν τη χώρα μας ως σύνολο και θα δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ίση μεταχείριση επιχειρηματιών και εργαζομένων".

7.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΥ UNDP

Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετέχει δια του Γενικού του Διευθυντή, στο Δικονομικό Εργαστήριο για τη Διαμόρφωση Πλατφόρμας Διαλόγου Κύπρου που συνέστησε το αρμόδιο Τμήμα Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) ως ο μόνος αντιπροσωπευτικός επαγγελματικός Σύνδεσμος του τουριστικού τομέα των ελεύθερων περιοχών, που κλήθηκε να λάβει μέρος.

Σκοπός της Πλατφόρμας είναι η συζήτηση του μακροπρόθεσμου στόχου και επικέντρωση σε ένα εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ πολιτικών ηγετών και της κοινωνίας πολιτών, ενεργώντας υποστηρικτικά, σε σχέση με τις διαπραγματεύσεις για επίλυση του Κυπριακού προβλήματος. Συναφώς και ως επί μέρους στόχοι είναι ο εντοπισμός θεμάτων που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως συναινετικά συστατικά της Κυπριακής Πλατφόρμας Διαλόγου, η οποία υποστηρίζεται από τους επίσημους Διαπραγματευτές των δύο Κοινοτήτων και η οποία να συμβάλλει στην καλλιέργεια της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων και στην προσύλωση για ένα πιο ευοίωνο μέλλον μέσα από τις προοπτικές που διανοίγονται από την επανένωση της κοινής μας πατρίδας.

8. ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

8.1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Οι προσπάθειες του Συνδέσμου για την ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου συνεχίζονται μετά και από την ολοκλήρωση της επεξεργασίας πρότασης νόμου για τη δημιουργία Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, το οποίο θα καταστήσει τη ξενοδοχία, ως τον σύμβουλο του κράτους του ιδιωτικού τομέα για τον κλάδο.

Η πρότασή του ΠΑΣΥΞΕ για τη θεσμοθέτηση του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου, έχει κατατεθεί τόσο προγενέστερα, όσο και κατά το νέο κύκλο συναντήσεων που είχε ο ΠΑΣΥΞΕ, κατά τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2017, με τους Αρχηγούς των Κομμάτων ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΚΙΝΗΜΑ ΟΙΚΟΛΟΓΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ και ΕΛΑΜ, καθώς και με τον Πρόεδρο του ΚΟΤ, για την οποία έδειξαν τη θετική τους προσέγγιση και υποστήριξη. Η πρόταση είχε επίσης κατατεθεί προγενέστερα και στον αρμόδιο Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.

Επί τούτου, ο Σύνδεσμος ετοίμασε ένα σύντομο κείμενο με το οποίο επισημαίνονται οι κύριοι λόγοι που επιβάλλουν για την ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου και οι οποίοι έχουν ως ακολούθως:

- » Ενοποίηση των Ξενοδοχειακών Φορέων.
- » Όλοι οι ξενοδόχοι κάτω από μια ομπρέλα, αυτή του Επιμελητηρίου.
- » Οι πόροι θα προέρχονται από τις εισφορές των μελών του για κάλυψη, μεταξύ άλλων, μελετών και ερευνών χωρίς την οποιαδήποτε επιβάρυνση στο Δημόσιο Προϋπολογισμό.
- » Επίσημος φορέας του ιδιωτικού τομέα ως ο Θεσμικός Σύμβουλος του Κράτους επί τουριστικών και ξενοδοχειακών θεμάτων, εκπροσωπώντας τα συμφέροντα του Κλάδου.
- » Στηρίζει τη συνδικαλιστική εκπροσώπηση του Ξενοδοχειακού Κλάδου.
- » Αποτελεί το μοναδικό επίσημο αντισυμβαλλόμενο κάθε Συμφωνίας του Κλάδου με άλλες επαγγελματικές ομάδες ή προμηθευτές ή δικαιούχους δικαιωμάτων.
- » Είναι ο Θεσμικός Εκπρόσωπος του Κυπριακού τομέα διαμονής και εστίασης στο αντίστοιχο Πανευρωπαϊκό Όργανο, τη HOTREC.
- » Στηρίζει το έργο των δημόσιων και των ιδιωτικών τουριστικών φορέων με πολλαπλούς τρόπους και παρέχει κατά κύριο λόγο υπηρεσίες στις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις του Κλάδου, οι οποίες και χρειάζονται ουσιαστική στήριξη.
- » Λειτουργεί στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Ολλανδία, Ελλάδα, κ.α., όπου η εγγραφή των επιχειρήσεων του Κλάδου στο Επιμελητήριο είναι υποχρεωτική.

8.2. ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΑΣΥΞΕ 2016 ΚΑΙ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 80 ΧΡΟΝΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Την κύρια εκδήλωση του ΠΑΣΥΞΕ απετέλεσε, όπως κάθε χρόνο, η Ετήσια Γενική του Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε, με μεγάλη επιτυχία, στις 7 Ιουνίου 2016 στη Λευκωσία, η οποία είχε πανηγυρικό χαρακτήρα αφού συμπληρώθηκαν 80 χρόνια από την ίδρυση του Συνδέσμου. Τη Συνέλευση τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Αρχηγοί και Εκπρόσωποι Κομμάτων, Υπουργοί, Πρέσβεις και Μέλη του Διπλωματικού Σώματος, Βουλευτές, Δήμαρχοι, πρώην Υπουργοί, Γενικοί Διευθυντές Υπουργείων, Πρόεδροι και Διευθυντικά Στελέχη Ημικρατικών Οργανισμών, Ομοσπονδιών, Επιμελητηρίων, Συνδέσμων, Τραπεζών, Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, άλλοι επίσημοι, καθώς και Μέλη του Συνδέσμου.

Κατά το επίσημο μέρος της Συνέλευσης, απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Ν. Αναστασιάδης, ο Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, κ. Άγγ. Λοΐζου, και ο Πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας, κ. Γ. Τσακίρης. Οι εργασίες του επίσημου μέρους της Συνέλευσης συνέχισαν με την ομιλία του Προέδρου του ΠΑΣΥΞΕ, της οποίας ο γενικός τίτλος ήταν "Να εντατικοποιήσουμε μεταρρυθμίσεις και διαρθρωτικές αλλαγές", ενώ τα κύρια μηνύματα της ήταν:

- » Έχουμε ακόμη πολλά να κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε προβλήματα ανταγωνιστικότητας και εποχικότητας.
- » Εφικτό να προσελκύουμε μέχρι και 3,5 εκατομμύρια τουρίστες ετησίως εντός της επόμενης πενταετίας.

Στην ομιλία του ο Πρόεδρος του Συνδέσμου υπογράμμισε την επιτακτική ανάγκη συνέχισης και εντατικοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των διαρθρωτικών αλλαγών που χρειάζεται η χώρα, προκειμένου να καταστεί η οικονομία της ακόμη πιο ευέλικτη, ελκυστική και ανταγωνιστική. Τα προβλήματά μας αρχίζουν μόλις αισθανθούμε ότι ο κίνδυνος και η απειλή απομακρύνθηκαν. "Μόλις πάψει κάποιος τρίτος να παρακολουθεί ή να ελέγχει τις ενέργειές μας. Μόλις η όποια βελτίωση των δεδομένων, ενίοτε οριακή ή ευκαιριακή, μας οδηγεί στον εφησυχασμό και σταδιακά στην επανάληψη των ίδιων λαθών".

Αυτή, συνέχισε, είναι η δική μας ανησυχία σήμερα. "Ναι, πρέπει να είμαστε περήφανοι για όσα ως κράτος, επιχειρήσεις, κοινωνία πετύχαμε - με μεγάλες θυσίες - τα τρία τελευταία χρόνια. Όμως δεν είμαστε στο τέλος της διαδρομής. Είμαστε στην αρχή και πρέπει να συνεχίσουμε τις μεταρρυθμίσεις και τις διαρθρωτικές αλλαγές που θα καταστήσουν το κράτος μας πιο αποτελεσματικό, πιο σύγχρονο, πιο ανταγωνιστικό και πιο φιλικό προς τις επιχειρήσεις, τις ξένες επενδύσεις και τους πολίτες του, με μεγαλύτερη ταχύτητα και αποφασιστικότητα".

Αναφερόμενος στην τουριστική περίοδο του 2016, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ σημείωσε ότι "εάν δεν προκύψουν οποιεσδήποτε απρόβλεπτες δυσμενείς καταστάσεις, μπορεί να είναι χρονιά ρεκόρ όσον αφορά τις τουριστικές αφίξεις". Τόνισε, ωστόσο, ότι η όποια επιτυχία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να οδηγήσει σε εφησυχασμό. "Ας μην ξεχνάμε τις συγκυρίες που ίσχυσαν φέτος. Έχουμε ακόμη πολλά να κάνουμε, για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας και εποχικότητας που μαστίζουν τον τουρισμό μας. Επομένως, η φετινή χρονιά ας αποτελέσει το θεμέλιο των ενεργειών μας για τη συνέχεια". Είναι εφικτό, σημείωσε, με συντονισμένες και καλά στοχευμένες δράσεις, στα πλαίσια και του νέου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για τον Τουρισμό, να προσελκύνουμε μέχρι και 3.5 εκατομμύρια τουρίστες ετησίως εντός της επόμενης πενταετίας.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ αναφέρθηκε επίσης στη δυνατότητα του τουριστικού τομέα για επενδύσεις. "Υπολογίζουμε ότι οι επενδύσεις που έγιναν τα τελευταία τρία χρόνια, τόσο από την εγχώρια βιομηχανία όσο και από ξένους επενδυτές ξεπερνούν τα €450 εκατομμύρια". Αναφέρθηκε επίσης στο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η βιομηχανία στην αντιμετώπιση της ανεργίας. "Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι μεταξύ 2008 και 2015, χρονιές κατά τις οποίες η συνολική ανεργία στον τόπο μας τριπλασιάστηκε, οι εργαζόμενοι στην τουριστική βιομηχανία αυξήθηκαν περίπου κατά 4.000. Δηλαδή, υπό συνθήκες κρίσης, δημιουργήθηκαν 4.000 νέες θέσεις εργασίας".

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 80 χρόνων από την ίδρυση του ΠΑΣΥΞΕ και αναφερόμενος στην ιστορία του, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου στάθηκε ιδιαίτερα στη δυναμική επαναδραστηριοποίηση του τομέα αμέσως μετά την τουρκική εισβολή και στην καταλυτική συμβολή που είχε στην αντιμετώπιση της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, υποδεικνύοντας με νόημα ότι "και στις δύο περιπτώσεις

αποδείξαμε ότι στα δύσκολα τα καταφέρνουμε. Καταφέρνουμε να συνεργαζόμαστε, κράτος και ιδιωτικός τομέας, και να γινόμαστε γρήγοροι, ευέλικτοι και δημιουργικοί".

Ο ΠΑΣΥΞΕ, υπέδειξε ο Πρόεδρος του, συμπληρώνει το 2016, 80 χρόνια δημιουργικής και υπεύθυνης παρουσίας στα τουριστικά πράγματα του τόπου. "Οκτώ ολόκληρες δεκαετίες, στη διάρκεια των οποίων ο τόπος και ο λαός μας πέρασαν πολλά. Αλλά ο ΠΑΣΥΞΕ και τα μέλη του, μαζί και οι άλλοι φορείς της τουριστικής μας βιομηχανίας, ήταν πάντα εκεί, να στηρίξουν τη χώρα μετά από κάθε περιπέτεια, να δώσουν προοπτική και ελπίδα σε κάθε νέο ξεκίνημα".

Σήμερα, κατέληξε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου, είναι μια σημαντική μέρα για την οικογένεια του ΠΑΣΥΞΕ. "Τιμούμε τους πρωτοπόρους ξενοδόχους της Κύπρου και αισθανόμαστε περήφανοι για την 80χρονη ιστορία μας".

Με την ευκαιρία των 80χρονών του, ο ΠΑΣΥΞΕ τίμησε τον ΚΟΤ για τη συνολική προσφορά του στην τουριστική ανάπτυξη της Κύπρου και το Ξενοδοχείο FOREST PARK, το οποίο επίσης συμπλήρωσε το 2016, 80 χρόνια λειτουργίας. Επίσης, στη διάρκεια της Συνέλευσης προβλήθηκε βίντεο με την ιστορία του Συνδέσμου.

Στην ομιλία του, ο Πρόεδρος απηύθυνε ιδιαίτερες ευχαριστίες και προς τους Χορηγούς-Στρατηγικούς Συνεργάτες του Συνδέσμου για την επετειακή Συνέλευση του - τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, τον Οίκο PwC Cyprus, την RCB Bank και τη CYTA.

Ο Σύνδεσμος διαβίβασε επίσης τις θερμές ευχαριστίες του στους πιο κάτω Συνεργάτες του, για την άφογη συνεργασία τους, που είχε ως αποτέλεσμα την ιδιαίτερα επιτυχή φετινή διοργάνωση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης ενόψει και των 80χρονων του:

- » στους Συμβούλους Επικοινωνίας ΓΝΩΡΑ για την επιτυχία της δημιουργίας του φιλμ με την ιστορία του ΠΑΣΥΞΕ,
- » στην Εταιρεία CONEQ CONFERENCE EQUIPMENT για τη δημιουργία του αξιόλογου σκηνικού και τα οπτικοακουστικά μέσα,
- » στη Mezzo-soprano, κα Κ. Οικονομίδου, η οποία με τη δική της μουσική νότα, καθώς και των συνεργατών της, κ. Μ. Παύλου και κας Αγγ. Σακκά, διανθίστηκε η όλη εορταστική ατμόσφαιρα.

8.3. ΝΕΟ WEBSITE ΚΑΙ BOOKING ENGINE ΠΑΣΥΞΕ

Μέσα στα πλαίσια του Ετήσιου Ξενοδοχειακού Συνεδρίου του που έγινε στις 14 Φεβρουαρίου 2017, ο ΠΑΣΥΞΕ λάνσαρε τη νέα πλατφόρμα/portal του, σε μια προσπάθεια να υποστηρίξει έμπρακτα τα Μέλη του και να ενισχύσει περαιτέρω την προώθηση τους διαδικτυακά, παρέχοντας τους τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, και για απευθείας κρατήσεις ανά το παγκόσμιο.

Η σημαντική εξέλιξη σε σχέση με το νέο Booking Engine και Website του ΠΑΣΥΞΕ, έγινε σε συνεργασία με την Εταιρεία UiBS United Business Solutions Ltd και έχουν σαν στόχο τη μεγιστοποίηση των κρατήσεων και της κερδοφορίας των ξενοδοχειακών μονάδων-Μελών του ΠΑΣΥΞΕ.

8.4. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΣΥΞΕ

Σε μια προσπάθεια ευρύτερης κατανόησης των σοβαρών προβλημάτων και προοπτικών του τουρισμού στον τόπο μας από την κοινή γνώμη, δημοσιοποιήθηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, άρθρα, συνεντεύξεις και δηλώσεις του Προέδρου, του Γενικού Διευθυντή και άλλων Αξιωματούχων του Συνδέσμου, οι οποίοι επίσης εκπροσώπησαν το Σύνδεσμο σε πληθώρα επαγγελματικών συνελεύσεων, συναντήσεων, σεμιναρίων, αλλά και συναφών κοινωνικών εκδηλώσεων Οργανισμών, Πρεσβειών και άλλων φορέων.

Επιπρόσθετα ο Σύνδεσμος, δια του Προέδρου και του Γενικού του Διευθυντή, προσκλήθηκαν από ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς για παραχώρηση συνεντεύξεων και δηλώσεων επί ειδικών και γενικών θεμάτων τουρισμού.

Ο ΠΑΣΥΞΕ έχει επίσης στενή συνεργασία με το Σύμβουλο Επικοινωνίας του, κ. Α. Χατζήκυριακο, της Εταιρείας ΓΝΩΡΑ, σε μια προσπάθεια περαιτέρω βελτίωσης της επικοινωνιακής του πολιτικής προς τα κέντρα αποφάσεων, τα ΜΜΕ και τα Μέλη του Συνδέσμου.

Ο Σύνδεσμος, συμμετέχει δια του Προέδρου του ως Μέλος του Συμβουλευτικού Συμβουλίου του FLIGHT SAFETY FOUNDATION.

Ο Σύνδεσμος έχει αναπτύξει επίσης συνεργασία με το Κέντρο Ερευνών και Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, μέσα στα πλαίσια της οποίας συμμετέχει δια του Γενικού Διευθυντή του σε διάφορες Επιτροπές, καθώς επίσης ως ιδρυτικό μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Euro-Mediterranean Academy of Tourism.

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής του δραστηριότητας, ο ΠΑΣΥΞΕ συνέχισε την από πολλά χρόνια τώρα καθιερωμένη χρηματοδότηση των ετήσιων βραβείων "ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΕΙΟ", "ΕΥΡΥΒΙΑΔΕΙΟ", "ΛΟΥΕΙΟ" και "ΑΡΑΟΥΖΕΙΟ" που απονέμει το ΑΞΙΚ σε τέσσερεις άριστους σπουδαστές του.

8.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Στην Κύπρο ο ΠΑΣΥΞΕ είναι εγγεγραμμένος στο Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), είναι αντεπιστέλλον μέλος του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ΑCΤΑ), καθώς και μέλος της Εθνικής Επιτροπής του International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE) - Cyprus.

Στο εξωτερικό, ο ΠΑΣΥΞΕ είναι αντεπιστέλλον μέλος (Affiliate Member) του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (United Nations World Tourism Organization) και μέλος της Universal Federation of Travel Agents Associations (UFTAA).

8.6. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, με την πρώτη έκδοση του Περιοδικού του "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" τον Οκτώβριο 2005, πραγματοποίησε ένα μεγάλο και σημαντικό βήμα στον εκσυγχρονισμό της επικοινωνίας με τα μέλη του, με το σύνολο της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου και βεβαίως τους εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ο "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" αποτελεί ένα φόρουμ ενημέρωσης και εποικοδομητικής ανταλλαγής απόψεων μεταξύ του συνόλου της τουριστικής οικογένειας.

Το περιοδικό καταπιάνεται με οτιδήποτε απασχολεί τα μέλη του ΠΑΣΥΞΕ στα οποία κατά κύριο λόγο απευθύνεται. Το κάθε πρόβλημα, η κάθε νέα ιδέα ή τάση, οι εξελίξεις, ο ανταγωνισμός, τα λάθη του παρελθόντος ακόμη και οι επιτυχίες μεταφέρονται πλέον μέσω του "ΞΕΝΟΔΟΧΟΥ".

Ο "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" φτάνει σε χέρια κυβερνητικών παραγόντων και σε όλους τους φορείς της τουριστικής βιομηχανίας. Επίσης παρέχει βήμα στις Επαρχιακές Επιτροπές του ΠΑΣΥΞΕ, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνουν τα μέλη όλων των επαρχιών για τη δράση τους, ενώ παρέχει και βήμα επικοινωνίας σε εταιρείες που απευθύνονται αποκλειστικά ή εν μέρει σε ξενοδοχειακές μονάδες.

8.7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του, συμμετέχει σε τρία Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Το πρώτο Πρόγραμμα έχει τίτλο "Ανάπτυξη Πελατοκεντρικής Φιλοσοφίας και Επιτελικής Πληροφόρησης στα ΜικροΜεσαία Ξενοδοχεία της Κύπρου με Καινοτόμες Διαδικασίες", στο οποίο συμμετείχε ως ο ανάδοχος φορέας. Το δεύτερο Πρόγραμμα στο οποίο ο Σύνδεσμος ήταν συμμετέχοντας φορέας, έχει τίτλο "Strategic Planning Towards Carbon Neutrality in Tourism Accommodation Sector ακρωνύμιο CARBONTOUR" και εντάσσεται στην Κοινοτική Δράση LIFE+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση. Το τρίτο Πρόγραμμα έχει τίτλο "Employer Programme for Hospitality and Tourism" και ο Σύνδεσμος είναι επίσης συμμετέχοντας φορέας.

8.8. ΜΕΛΗ ΠΑΣΥΞΕ

Τα μέλη του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων αριθμούν 296 μονάδες (περιλαμβανομένων και 47 εκτοπισμένων μελών) μέχρι τις 30/5/2017, με συνολική δυναμικότητα 54.150 κλίνες. Από τα υφιστάμενα μέλη μας στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου τα 150 είναι ξενοδοχεία, τα 93 συγκροτήματα οργανωμένων διαμερισμάτων και τα 6 τουριστικά χωριά.

Κατά επαρχία τα μέλη του Συνδέσμου αναλύονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ**.

9. ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

9.1. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ Λευκωσίας προέβη στις ακόλουθες ενέργειες/δραστηριότητες:

- Δημιουργία σελίδας στο Facebook, με φωτογραφίες των ξενοδοχείων μελών και εκδηλώσεων.
- Δημιουργία Banners γενικής φύσεως για τη Λευκωσία, λογότυπα ξενοδοχείων και θεματικά:
 - Religious Culture in Nicosia
 - Cultural Tourism in Nicosia
 - Business and Incentives in Nicosia
 - Weddings and Honeymoons in Nicosia (The Place to Be!)
- Συμμετοχή σε διάφορες Εκθέσεις εξωτερικού.
- Συναντήσεις με όλα τα ξενοδοχεία μέλη του ΠΑΣΥΞΕ Λευκωσίας
- Φιλανθρωπικές και άλλες εκδηλώσεις.
- Δελτία Τύπου για Media:
 - Οι ξενοδόχοι Λευκωσίας χαιρετίζουν την ίδρυση Καζίνο – Να επιλεγεί ένα καζίνο για την Πρωτεύουσα.
 - Χριστουγεννιάτικες εξορμήσεις στη Λευκωσία για φανταστικές αγορές και ανεπανάληπτες νύκτες διασκέδασης! – Μικρές αποδράσεις, μεγάλες εμπειρίες.
 - Ανησυχίες για τη μη υλοποίηση ανέγερσης του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου – Πρέπει να ξεκινήσει άμεσα.
- Συναντήσεις:
 - » ΚΟΤ
 - Ονομασίες που δεν εμπίπτουν σε κατηγορίες ΚΟΤ.
 - Παράνομα καταλύματα.
 - Συναντήσεις και συστημένη επιστολή με θέμα τη λειτουργία παράνομων τουριστικών καταλυμάτων (κοινοποίηση, Υπ. Εν., Εμπ., Βιομ.& Τουρισμού, Υπ. Δημόσιας Τάξης, Γεν. Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Διευθυντή ΦΠΑ, Διευθυντή Φόρου Εισοδήματος, Υπ. Υγείας – Υγ.Υπηρεσίες, Δημαρχία Λευκωσίας, Αγίου Δομετίου, Στροβόλου, ΕΒΕΛ Λευκωσίας).
 - Αναθεώρηση ποιοτικών κριτηρίων λειτουργικών προδιαγραφών ξενοδοχείων.
 - » ΕΤΑΠ, συνεχής στενή συνεργασία σχετικά με την προβολή των ξενοδοχειακών μονάδων σε Εκθέσεις που λαμβάνει μέρος η ΕΤΑΠ Λευκωσίας.
 - Κατά διαστήματα έγιναν συναντήσεις για θέματα που αφορούν τη Λευκωσία και τη δημιουργία στρατηγικής.

- Κάθε χρόνο γίνεται σχολιασμός και παρατηρήσεις για βελτίωση του σχεδίου δράσης της ΕΤΑΠ.
 - Συνεχής διανομή flyers (ειδικά θεματικά) και ψηφιακής μορφής (CD) που αφορούν την Λευκωσία, προς τα ξενοδοχεία μέλη μας.
 - Δημιουργία Calendar/Events.
 - Branding Λευκωσίας.
- Διάφορες άλλες συναντήσεις

9.2. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ Λεμεσού είχε κατά το 2016 εντείνει τις προσπάθειες του με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη τουριστικών υποδομών και διατήρηση της δυναμικής της τουριστικής βιομηχανίας της Λεμεσού. Στη διάρκεια του έτους οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο από την Αγγλία, Ρωσία, Ουκρανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισραήλ και Λίβανο σημείωσαν σημαντική άνοδο, ενώ το έτος έκλεισε με 19,8% αυξημένες αφίξεις σε σχέση με το 2015.

Οι δράσεις για ώθηση στην ανάπτυξη, εμπλουτισμό και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής αλλά και για αποτελεσματική προβολή της Λεμεσού στις χώρες πηγές τουρισμού για την προσέλκυση επισκεπτών ποιότητας σε όλη τη διάρκεια του χρόνου συνεχίστηκαν, με έμφαση στην ηλεκτρονική προβολή και στις αγορές της Αγγλίας, Ρωσίας, Γερμανίας και Κύπρου.

Στα πλαίσια της υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί, ο ΠΑΣΥΞΕ Λεμεσού, σε συνεργασία με την Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Περιφέρειας Λεμεσού (Ε.Τ.Α.Λ.), προωθεί έντονα έργα τουριστικής υποδομής στην Περιφέρεια Λεμεσού που, είτε βρίσκονται υπό μελέτη, είτε έχουν τροχοδρομηθεί και αναμένεται να αλλάξουν καθοριστικά το πρόσωπο της περιοχής. Έργα προτεραιότητας θεωρούνται το Καζίνο και το Συνεδριακό Κέντρο Λεμεσού που αναμένεται να συνεισφέρουν θετικά στην αντιμετώπιση της εποχικότητας και στον εμπλουτισμό της τουριστικής εμπειρίας. Όσον αφορά το Καζίνο, ο Σύνδεσμος υποστήριξε σθεναρά τους ενδιαφερόμενους επενδυτές που επέλεξαν τη Λεμεσό για τη χωροθέτηση του έργου στην πρότασή τους, ενώ έγιναν διαβήματα για τη συμπερίληψη συνεδριακού κέντρου στις υποδομές του Καζίνο θερέτρου.

Δράσεις του Συνδέσμου στον τομέα του μάρκετινγκ κατά το 2016 περιλαμβάνουν ανάμεσα σ' άλλα, εκστρατείες προώθησης της Λεμεσού για εσωτερικό τουρισμό με διαφήμιση σε λεωφορεία της Λευκωσίας και σε οθόνες σε πολυσύχναστα εμπορικά κέντρα, συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις στο Λονδίνο, Βερολίνο, Μόσχα, Αγία Πετρούπολη και Κύπρο, εκπαιδευτικές παρουσιάσεις σε Ρωσικές πόλεις και στο Ηνωμένο Βασίλειο, ηλεκτρονικές καμπάνιες σε συνεργασία με ΜΜΕ στο ΗΒ, φιλοξενία bloggers, δημοσιογράφων και τηλεοπτικών συνεργείων, τουριστικών συμβούλων, διοργανωτών πολιτικών γάμων και ταξιδιών μέλιτος από το εξωτερικό.

Τέλος, οι δύο μεγάλες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ο Σύνδεσμος, τόσο για το 2016, όσο και για τα επόμενα χρόνια αφορούν: α) τα μη αδειούχα καταλύματα και β) την έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού.

Ιδιαίτερα το δεύτερο πρόβλημα γίνεται όλο και πιο εμφανές, με κίνδυνο να κορυφωθεί μέσα στα επόμενα χρόνια και, ειδικότερα, το 2018 όπου καινούργιες, μεγάλες μονάδες (τουλάχιστον τρεις), θα αρχίσουν την εξεύρεση προσωπικού, κάτι το οποίο, σίγουρα, δεν μπορεί να καλυφθεί από την υφιστάμενη προσφορά.

Περαιτέρω, τα προαναφερθέντα προβλήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν σε τοπικό επίπεδο αλλά μόνο κάτω από μια γενικότερη εθνική στρατηγική. Αυτά τα θέματα θα αποτελέσουν το επίκεντρο των προσπαθειών μας, ώστε να επιλυθούν, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, μέσα στο 2017.

9.3. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Κατά τη χρονολογική περίοδο 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ Λάρνακας, πάντα μέσω της συμμετοχής του στην Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης & Προβολής Λάρνακας, ασχολήθηκε με την προώθηση και προβολή της περιφέρειας Λάρνακας ως τουριστικός προορισμός μέσω διαφόρων εκδηλώσεων και με τη συμμετοχή των μελών του Συμβουλίου σε διάφορες εκθέσεις στο εξωτερικό.

Οι κυριότερες δράσεις για προβολή της περιφέρειας Λάρνακας μεταξύ Ιουνίου 2016/2017 σε συνεργασία με την Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Λάρνακας ήταν:

1. Συμμετοχή στις διεθνείς εκθέσεις ITB Βερολίνου, MITT Μόσχας και WTM Λονδίνο με εκπρόσωπο σε πάγκο της Λάρνακας στο περίπτερο του ΚΟΤ.
2. Δημιουργία νέου προωθητικού υλικού: Flyers, roll-up banners, table stands, bags, giveaways, website, web banners, cutouts, T-shirts.
3. Ανανέωση της ιστοσελίδας της Λάρνακας με βάση τη νέα καμπάνια και συνεχής αναθεώρηση των δεδομένων της www.larnacaregion.com.
4. Συνεχείς και καθημερινές ενέργειες προώθησης του εν λόγω προγράμματος
5. Αγορά νέου φωτογραφικού υλικού για τη Λάρνακα και αξιοποίηση του στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Ιστοσελίδα, έντυπα κλπ. Αποστολή σε Οργανωτές Ταξιδιών της Κύπρου και του εξωτερικού για ανανέωση του φωτογραφικού υλικού που διαθέτουν για τη Λάρνακα.
6. Διοργάνωση διαδικτυακού φωτογραφικού διαγωνισμού και ακολούθως έκθεσης φωτογραφίας με θέμα τα Φλαμίνγκο στη Λάρνακα με αφορμή την κάθοδο πολύ μεγάλου αριθμού φλαμίνγκο κατά το 2016. Στόχος η ανάδειξη των φυσικών υδροβιότοπων της επαρχίας Λάρνακας και συγκεκριμένα των Αλυκών και της Λίμνης Ορόκλινης
7. Βράβευση των επαναλαμβανομένων τουριστών με στόχο την ενθάρρυνση του επαναλαμβανομένου τουρισμού. Παράλληλος στόχος είναι και η αύξηση της επισκεψιμότητας της ιστοσελίδας καθότι παρουσιάζονται εκεί οι φωτογραφίες και τα σχόλια των εν λόγω τουριστών.
8. Συνάντηση με το Δημαρχεύοντα και τους υπεύθυνους Τμημάτων του Δήμου για θέματα που επηρεάζουν την εικόνα της Λάρνακας.
9. Συνάντηση με τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών για το δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας.
10. Συνάντηση με τον CEO της νέας αερογραμμής TUS Airways.
11. Συνάντηση Προέδρου με τον Υπουργό Γεωργίας για τη δημιουργία Τεχνητού Υφάλου στη Λάρνακα.
12. Συνάντηση του Προέδρου με τον Υπουργό Εσωτερικών για θέματα που αφορούν τη Λάρνακα.
13. Επιστολή προς Δημαρχεύοντα Λάρνακας και το Δημοτικό Συμβούλιο για προβλήματα/παράπονα που αφορούν τον τουρισμό της πόλης.

14. Συνάντηση με τον Πρόεδρο του Maritime Institute of Eastern Mediterranean για Προτάσεις για Γαλάζια Ανάπτυξη της Λάρνακας.
15. Συνάντηση με Ταξιδιωτικούς Πράκτορες της Ιρανικής αγοράς για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η εν λόγω αγορά.
16. Συνάντηση με τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω μαζί με το ΕΒΕ Λάρνακας για θέματα που απασχολούν τη Λάρνακα
17. Συνάντηση για το θέμα της ανάπτυξης της περιοχής πετρελαιοδεξαμενών.
18. Επιστολή προς τον Υφυπουργό παρά το Προέδρω για την αναθεώρηση του περί Ξενοδοχείων Νόμου.
19. Διαβήματα προς Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για το πρόβλημα αδειοδότησης των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών.

9.4. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Ακόμη μία καρποφόρα και αποτελεσματική τριετής θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΑΣΥΞΕ Αμμοχώστου έφθασε στο τέλος της. Τρία χρόνια γεμάτα με έντονες κινητοποιήσεις προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ξενοδοχειακή και γενικότερα η τουριστική βιομηχανία.

Η Επαρχιακή Επιτροπή ΠΑΣΥΞΕ έχει διπλό ρόλο στα τουριστικά δρόμενα της Επαρχίας Αμμοχώστου. Πρώτα σαν Επιτροπή Ξενοδόχων έχοντας να αντιμετωπίσει δεκάδες προβλήματα και μετά σαν πιο βασικό στέλεχος της Εταιρίας Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Αμμοχώστου από την πρώτη μέρα της σύστασης της διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΤΑΠ.

Σαν Επαρχιακή Επιτροπή πραγματοποίησε πολλές και αλληπάλληλες συνεδρίες και συσκέψεις με τοπικούς, κυβερνητικούς και άλλους φορείς σε μια προσπάθεια να προωθήσει προς επίλυση τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ξενοδοχειακή βιομηχανία και γενικά ο τουρισμός στην περιοχή μας πάντα σε συνεργασία και κοινή γραμμή με τους Δήμους και την ΕΤΑΠ Αμμοχώστου.

Βασικός στόχος και επιδίωξη μας ήταν και είναι η ισότιμη μεταχείριση όλων των Επαρχιών σε θέματα προβολής και διαφήμισης, επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων και σε έργα

ανάπτυξης. Παρά τις συνεχείς προσπάθειες δεν έχει επιτευχθεί με αποτέλεσμα τα προβλήματα να συνεχίζουν να υφίστανται μέχρι σήμερα.

Παρόλα αυτά η Επαρχιακή Επιτροπή ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον της Επαρχίας, παρακολουθώντας ιδιαίτερα τις τεράστιες επενδύσεις που κάνουν τα μέλη μας για ποιοτική αναβάθμιση των μονάδων τους κάτι που έχει βοηθήσει στην αναβάθμιση του ξενοδοχειακού προϊόντος στην Επαρχία Αμμοχώστου.

Με βάση την εξέλιξη αυτή η Επαρχιακή Επιτροπή ΠΑΣΥΞΕ διαπιστώνει συνεπώς ότι έχει πια ωριμάσει η ιδέα κινητοποίησης όλων των φορέων για κοινή εκστρατεία για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και απάμβλυνση του προβλήματος της εποχικότητας. Στην πρόσφατη συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίστηκε όπως συγκληθεί άμεσα κοινή σύσκεψη με τους Δήμους και άλλους τουριστικούς φορείς για την χάραξη και υλοποίηση κοινής εκστρατείας για το θέμα αυτό.

Ξενοδοχειακά προβλήματα

Η Επαρχιακή Επιτροπή σε αλληπάλληλες συνεδρίες και συσκέψεις σε συνεργασία με το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο, μελέτησε και αναζήτησε τρόπους για αντιμετώπιση πολλών και σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ξενοδοχειακή βιομηχανία όπως:

- Ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου
- Εργατικές συμβάσεις
- Αποδοχή και υλοποίηση των προσωπικών συμβολαίων
- Εργοδότηση Κυπρίων
- Πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα
- Αθέμιτος συναγωνισμός από τα μη αδειούχα καταλύματα (επαύλεις, διαμερίσματα κ.α.)

Φιλοξενία και δημόσιες σχέσεις

Σημαντική είναι ασφαλώς η προσφορά των ξενοδοχείων μας στην προβολή της Επαρχίας Αμμοχώστου με τη φιλοξενία που παρέχουν σε Τ.Ο., σε δημοσιογράφους και τουριστικούς πράκτορες. Παράκληση δε του Διοικητικού Συμβουλίου είναι όπως η πολιτική αυτή συνεχιστεί, γιατί είναι τεράστια τα οφέλη που προκύπτουν από την παροχή αυτής της φιλοξενίας.

Άλλες δραστηριότητες

Ο ΠΑΣΥΞΕ Αμμοχώστου παρακάθησε σε πάρα πολλές συσκέψεις δια του Προέδρου του, του Διευθυντή Μάρκετινγκ ή και άλλων αξιωματούχων του για σωρεία θεμάτων και προβλημάτων όπως:

- Αναθεώρηση τοπικών σχεδίων Πολεοδομικής Ανάπτυξης και πολιτικής Δήμων Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου.
- Κριτήρια αειφορίας των ξενοδοχείων-ΚΟΤ.
- Θεσμοθέτηση Ελληνικής γλώσσας.
- Προστασία λουομένων και παραλιών με Επαρχιακή Διοίκηση.
- Προβλήματα ηχορύπανσης και κρακτισμού.
- Θέματα ασφάλειας και αστυνόμευσης και συμπεριφοράς φρουρών ασφαλείας.
- Αποχετευτικό Παραλιμνίου-Αγ. Νάπας.

9.5. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΦΟΥ

Όλοι αντιλαμβάνονται την τεράστια συμβολή της ξενοδοχειακής βιομηχανίας στη στήριξη της οικονομίας της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα στην σημερινή περίοδο αλλά και τα πρώτα χρόνια μετά την οικονομική κρίση που το σύνολο σχεδόν των παραγωγικών κλάδων του τόπου έχει καταρρεύσει, η ξενοδοχειακή βιομηχανία, έδωσε και δίνει ανάσα ζωής στην οικονομία και στέλλει αισιόδοξα μηνύματα ότι θα ξημερώσουν καλύτερες μέρες για όλους.

Ιδιαίτερα στην Πάφο που έχει πληγεί καίρια από την οικονομική κρίση, πλείστες επιχειρήσεις είχαν πτωχέψει, εμπορικά καταστήματα είχαν κλείσει και μεγάλος αριθμός νοικοκυραίων συμπολιτών μας είχαν βρεθεί από την μια μέρα στην άλλη χωρίς δουλειά, η ξενοδοχειακή βιομηχανία, αποτέλεσε τον μοναδικό μοχλό που ξεκίνησε και πάλι τον τροχό της ανάπτυξης. Η ξενοδοχειακή βιομηχανία είναι αυτή που προσφέρει θέσεις εργασίας και δίνει το φιλί της ζωής σε παρεμφερείς επιχειρήσεις που ασχολούνται με τον ευρύτερο τουριστικό τομέα.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια έχοντας επίγνωση του ρόλου και της αποστολής μας στις δύσκολες μέρες που έχουμε περάσει και που ακόμα σε κάποιο μικρότερο βαθμό περνά η επαρχία, δηλώνουμε παρόντες στην μεγάλη πρόκληση που υπάρχει μπροστά μας. Θα βοηθήσουμε το κράτος εκεί και όπου μπορούμε, ώστε η μηχανή της οικονομίας της Κύπρου να συνεχίσει την ανοδική της πορεία.

Πρέπει όμως ταυτόχρονα να τονίσουμε ότι ο ευαίσθητος τομέας της ξενοδοχειακής βιομηχανίας χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Κράτος και τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι το τουριστικό προϊόν του τόπου μας απειλείται κάθε στιγμή από αστάθμητους παράγοντες. Επίσης θα πρέπει να αντιληφθούν ότι επιβάλλεται συνεχής προσπάθεια από όλους μας για επίλυση των σοβαρών προβλημάτων της ξενοδοχειακής βιομηχανίας ώστε το τουριστικό μας προϊόν όχι μόνο να διατηρηθεί αλλά και να αναβαθμιστεί.

Η Επαρχιακή Επιτροπή Πάφου του ΠΑΣΥΞΕ, μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών της για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η ξενοδοχειακή βιομηχανία έχει αναπτύξει διάφορες δραστηριότητες. Παράλληλα έχει συμβάλει στο μέγιστο των δυνατοτήτων της στην προώθηση και προβολή της Πάφου ως τουριστικού προορισμού.

Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας και συνάμα της προώθησης και προβολή της επαρχίας ως τουριστικού προορισμού, έχουμε αναπτύξει τις πιο κάτω δραστηριότητες:

Προβολή και προώθηση της Επαρχίας

- Συμμετοχή με ενεργό παρουσία στην εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Περιφέρειας Πάφου.
- Συμμετοχή σε Τουριστικές Εκθέσεις και Roadshows του εξωτερικού και φιλοξενία δημοσιογράφων και Τουριστικών Πρακτόρων.
- Συμμετοχή σε συνεργασία με Τοπική Αυτοδιοίκηση σε επισκέψεις όπως στην Ιορδανία, Ισραήλ.
- Στηρίζαμε και εξακολουθούμε να στηρίζουμε τον θεσμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας με δωρεάν φιλοξενίες σε ειδικούς συμβούλους, μελετητές, συνεργάτες, δημοσιογράφους, κλπ.
- Χρηματοδοτήθηκε η έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου σε τέσσερις γλώσσες που διανεμήθηκε στα ξενοδοχεία μέλη του Συνδέσμου ενώ έγινε και ανταλλαγή συνδέσμων μεταξύ των ιστοσελίδων των δυο οργανισμών.
- Έχουμε λάβει μέρος σε διάφορες συναντήσεις του εξωτερικού για προβολή και προώθηση του θεσμού όπως πρόσφατα η περίπτωση στο Ελσίνκι της Φιλανδίας, δίνοντας αναμνηστικά δώρα και διαφημιστικό υλικό στους συμμετέχοντες.

- Αρκετά μέλη μας έχουν εντάξει εκδηλώσεις τους μέσα στο πρόγραμμα δράσης του 2017.

Εποχικότητα

Ίσως από τα πιο σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η επαρχία μας είναι το θέμα της εποχικότητας. Παρά το γεγονός ότι η Επαρχία μας συγκεντρώνει πάρα πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα για τον επισκέπτη του χειμώνα, εντούτοις δεν καταφέραμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα. Πιστεύουμε ότι άρχισε να βελτιώνεται η κατάσταση και να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για επανάκτηση της χειμερινής περιόδου.

Η βελτίωση της προσβασιμότητας από το αεροδρόμιο Πάφου και οι προσπάθειες που καταβάλλονται από την Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και τους ξενοδόχους, έχουν βελτιώσει σε κάποιο βαθμό το πρόβλημα. Χρειάζονται όμως να γίνουν και άλλες ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της όλης κατάστασης.

- Υποδομές για εξειδικευμένο τουρισμό.
- Αύξηση πτήσεων.
- Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων (Πολιτιστική Πρωτεύουσα, Αρχαιότητες, Ενδοχώρα κλπ).

Δημόσιες Σχέσεις

Δια μέσου των ξενοδοχείων μελών μας, έχουμε φιλοξενήσει Τουριστικούς Πράκτορες και δημοσιογράφους προσφέροντας τους την Παφίτικη φιλοξενία. Ο Πρόεδρος και μέλη της επιτροπής φιλοξενηθήκαμε σε πάρα πολλές ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές τόσο σε επαρχιακό όσον και σε παγκύπριο επίπεδο, εκδώσαμε πολυάριθμα δελτία τύπου και εκφράσαμε τις απόψεις και θέσεις μας σε πάρα πολλές συνεντεύξεις. Παράλληλα συνεχίζουμε όπως κάθε χρόνο τη συμμετοχή μας σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, επιστημονικές συζητήσεις, φιλανθρωπικές δραστηριότητες όπως επίσης το καθιερωμένο χρηματικό Βραβείο στην Τεχνική Σχολή.

Επαφές/Συναντήσεις

Με σκοπό την επίλυση προβλημάτων και γνωστοποίηση των θέσεων μας έχουν γίνει πολλές επαφές με αξιωματούχους του Κράτους, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ημικρατικών Οργανισμών. Συγκεκριμένα:

- Συνάντηση με Υπουργό Γεωργίας/Διευθυντή Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (Ανακυκλωμένα υλικά και κλαδέματα/ διαχείριση αποβλήτων).
- Συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών (κλαδέματα, παραχώρηση χαλίτικης γης για αθλητικές δραστηριότητες).
- Συναντήσεις με τον Υπουργό Μεταφορών (βελτίωση παραλιών, δρόμος Πάφου-Π. Χρυσοχούς).
- Συνάντηση με τον Υπουργό Τουρισμού.
- Συνάντηση με τον Πρόεδρο ΔΗΣΥ.
- Συνάντηση με το Δήμο Γεροσκήπου/Δήμαρχο & Τουριστική Επιτροπή.
- Συνάντηση με τον Δήμο Πάφου/Δήμαρχο και Τουριστική Επιτροπή.
- Συνάντηση με Υπουργό Οικονομικών (ΑΞΙΚ).

Βελτίωση Παραλιών

Αναγνωρίζοντας τη σημασία που διαδραματίζουν οι παραλίες λουομένων, έχουμε τροchioδρομίσει με τον αρμόδιο Υπουργό Μεταφορών και την Τοπική Αυτοδιοίκηση ενέργειες για την ετοιμασία μελέτης για βελτίωση των παραλιών στην τουριστική περιοχή Γεροσκήπου και Πάφου, ολοκληρώνοντας τη μελέτη του Νοτιοδυτικού Παραλιακού Μετώπου. Έχει ξεκινήσει η κατασκευή κυματοθραυστών σε μια πολύ δύσκολη παραλία εκείνη του Venus. Παράλληλα κατακυρώθηκε η προσφορά και έχει ξεκινήσει η μελέτη για τις παραλίες από την Δημοτική Πλαζ Γεροσκήπου μέχρι τα δημοτικά μπάνια. Πρόσφατα είχαμε συνάντηση με τον Υπουργό Μεταφορών για παρακολούθηση της πορείας τόσο της μελέτης όσον και κατά πόσον έχουν μπει στους προϋπολογισμούς κονδυλίων για εκτέλεση επιπλέον κυματοθραυστών. Το συγκεκριμένο θέμα λόγω της σημασίας του έχει μπει στην ατζέντα για συζήτηση κατά την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Περιβαλλοντική Διαχείριση Ξενοδοχειακών Μονάδων

Μέσα στα πλαίσια των νέων αναγκών και απαιτήσεων για θέματα αειφόρου ανάπτυξης και περιβαλλοντικής διαχείρισης στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, η Επαρχιακή Επιτροπή ανέλαβε πρωτοβουλία για την διαχείριση των αποβλήτων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Συγκεκριμένα προχωρήσαμε σε κατ' αρχή συμφωνία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για τα θέματα διαχείρισης αποβλήτων μέσα από πρόγραμμα επιχορήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουμε ετοιμάσει και υποβάλει μελέτη στο τμήμα

προγραμματισμού, η οποία βοήθησε στην έγκριση του προγράμματος που αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 2017. Το θέμα της Περιβαλλοντικής Διαχείρισης θα συζητηθεί και με το Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Κολλέγιο Τουρισμού στην Πάφο / Μεταστέγαση ΑΞΙΚ

Αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει το ανθρώπινο δυναμικό στην ξενοδοχειακή βιομηχανία αλλά και την έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού που να μπορεί να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες της βιομηχανίας, έχουμε προχωρήσει στην ετοιμασία μελέτης για ίδρυση Κολλεγίου Τουρισμού στην Επαρχία της Πάφου. Βρισκόμαστε σε συνεργασία με άλλους φορείς της Πάφου ώστε να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε το στόχο της μεταστέγασης του ΑΞΙΚ στην Επαρχία μας (με Πρόεδρο της Δημοκρατίας)

Συμμετοχή σε Φορείς και Οργανώσεις

Όπως είναι γνωστό αντιπρόσωποι της Επαρχιακής Επιτροπής συμμετέχουμε ενεργά στους πιο κάτω φορείς:

- Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Πάφου.
- Επιτροπή Κατάταξης Ξενοδοχείων ΚΟΤ.
- Συμμετοχή στη Συντονιστική Επιτροπή Κομμάτων και Οργανώσεων Πάφου.
- Στενή συνεργασία με το Συμβούλιο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Πάφος 2017.
- Επιτροπή συνδιαμόρφωσης των νέων Κανονισμών της Περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νομοθεσίας.
- Επαρχιακή Συμβουλευτική Επιτροπή Ασφάλειας & Υγείας.

Συνάντηση με Τοπική Αυτοδιοίκηση

Έγιναν συναντήσεις με την Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δημάρχους, Δημοτικά Συμβούλια και Λειτουργούς) και σ' αυτές επικεντρωθήκαμε σε θέματα βελτίωσης και αναβάθμισης των τουριστικών περιοχών, καθαριότητας, κρακτισμού, ηχορύπανσης καθώς επίσης σε θέματα Δομημένου Περιβάλλοντος, βελτίωση παραλιών, ασφάλεια λουομένων, εκδηλώσεις, πολιτικούς γάμους, επέκταση χειμερινής περιόδου, εμπλουτιστικά έργα, κλπ. Παράλληλα έχουμε επικεντρωθεί στα θέματα που έχουν σχέση με τα τέλη και φορολογίες που όπως όλοι πολύ καλά βιώνουμε έχουν φθάσει σε δυσβάστακτα όρια: Τέλη διανυκτέρευσης, Τέλη σκυβάλων, Τέλη υδατοπρομήθειας, Επαγγελματικοί Φόροι, Τέλη ΣΑΠΑ.

Συνδιοργάνωση Ημερίδας με Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας

Έχουμε συνδιοργανώσει πρόσφατα ημερίδα για εργοδότηση ανέργων και ληπτών Δημοσίου ωφελήματος στην ξενοδοχειακή βιομηχανία χωρίς δυστυχώς να υπάρξει η ανάλογη ανταπόκριση από πλευράς ανέργων.

Συμμετοχή της Επαρχιακής Επιτροπής στη συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Έχουμε προσκληθεί από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και συμμετείχαμε στη συνάντηση στις 5 Μαΐου 2017 που έγινε στην Πάφο. Έχουμε υποβάλει όπως μας έχει ζητηθεί, τα πιο κάτω θέματα για συζήτηση:

- ΑΞΙΚ
- Βελτίωση παραλιών
- Παραχώρηση χαλίτικης γης για δημιουργία αθλητικών υποδομών

Νομικές Αγωγές με ψευδείς παραστάσεις για τροφικές δηλητηριάσεις

- Το πιο πάνω θέμα το οποίο όπως είναι γνωστό έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις τον τελευταίο καιρό, απασχόλησε σε ξεχωριστή συνεδρίαση το Επαρχιακό Συμβούλιο συνδιαμορφώνοντας εισηγήσεις προς τα μέλη μας για τον τρόπο που πρέπει να αντιμετωπίζουν claim των πελατών.
- Να αναφερθεί ότι το συγκεκριμένο θέμα απασχόλησε τον ΠΑΣΥΞΕ σε αρκετές συνεδριάσεις και με πολλές ενέργειες προς διάφορες κατευθύνσεις.
- Να υπενθυμίσουμε ότι πριν μερικά χρόνια διαβλέποντας τον επερχόμενο κίνδυνο, είχαμε διοργανώσει στην Πάφο ημερίδα με το πιο πάνω θέμα από μεγάλο Δικηγορικό Γραφείο της Αγγλίας.

Τα δεδομένα που έχουμε σήμερα μπροστά μας διαγράφονται ευνοϊκά για την ξενοδοχειακή βιομηχανία. Σ' εμάς εναπόκειται να τα αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ώστε να πετύχουμε τους στόχους μας, ιδιαίτερα σ' ότι αφορά το πρόβλημα της εποχικότητας.

9.6. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΡΕΙΝΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ

Κατά το υπό ανασκόπηση έτος, η Επαρχιακή Επιτροπή των Ορεινών Θερέτρων δραστηριοποιήθηκε ως εξής:

- Είχε ενεργό συμμετοχή στο Σχέδιο Επιχορηγημένων Αδειών κατά το Καλοκαίρι 2016, καθώς και στον προγραμματισμό του Σχεδίου για το Καλοκαίρι του 2017, που είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί το ποσό φέτος από €600.000 σε €800.000. Επί τούτου απέστειλε επιστολή στο Συμβούλιο του Κεντρικού Ταμείου Αδειών στις 24 Μαρτίου 2017.
- Συμμετείχε σε διάφορες Τουριστικές Εκθέσεις του εξωτερικού και στην Κύπρο και εκτύπωσε διαφημιστικό υλικό για τα Ορεινά Θέρετρα.
- Διεξήγαγε συναντήσεις προς συζήτηση διαφόρων προβλημάτων της περιοχής, όπως το κόστος καυσίμων και τη δυνατότητα παροχής 'αγροτικού' πετρελαίου για τα ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων, ως επίσης και θέματα προώθησης και προβολής. Προς τούτο προωθήθηκε η διεξαγωγή διαφημιστικής εκστρατείας στον εγχώριο τύπο για προσέλκυση αυξημένης ροής συμπατριωτών μας προς τα ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων στα πλαίσια της διακηρυγμένης πολιτικής του ΠΑΣΥΞΕ για ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού.

Εφ' όλης της ύλης των προβλημάτων των Ορεινών Θερέτρων, στάληκε επιστολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και έγιναν συναντήσεις με τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω και με την Αν. Διευθύντρια του ΚΟΤ.

- Η Επιτροπή Ορεινών Θερέτρων δια του Προέδρου της εκπροσωπείτο στον Φορέα Τουριστικής Ανάπτυξης Ορεινών Θερέτρων. Έχει εκπροσωπήσει το Φορέα σε δυό Τουριστικές Εκθέσεις (WTM και ITB).

Είναι συντονιστής των Ομάδων Προβολής και λαμβάνει μέρος στις Ομάδες Εκδηλώσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Επίσης γίνονται διάφορες ενέργειες εκδηλώσεων και προβολής των Ορεινών Θερέτρων και ετοιμάζεται μελέτη ανάπτυξης και προβολής των Ορεινών Θερέτρων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΠΟΥ ΕΠΕΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 5-ΕΤΙΑ
ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΟΝΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΑ
ΔΙΑΒΗΜΑΤΑ / ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

- ➔ Ανάδειξη από την ίδια την Τρόικα, από το 1^ο Μνημόνιο το Νοέμβριο του 2012, της σημασίας της Τουριστικής και Ξενοδοχειακής μας Βιομηχανίας, ως του τομέα που έχει τα εχέγγυα και πληρεί τις προϋποθέσεις για να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη για επανεκκίνηση της οικονομίας μας.

Ο ΠΑΣΥΞΕ είναι από τους κυριότερους φορείς που ζητούσε η Τρόικα να συναντήσει κατά τις αξιολογήσεις της και επί τούτου έγιναν εννέα συναντήσεις, κατά τις οποίες υπέβαλε αντίστοιχα εμπειριστατωμένα υπομνήματα, ενώ με την έξοδο από το Μνημόνιο, ακολούθησαν συναντήσεις του ΠΑΣΥΞΕ με εκπροσώπους τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσο και του ΔΝΤ.

- ➔ Σήμερα όλοι, αναγνωρίζουν ότι ο τομέας επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας που κατάφερε να στηρίξει την Κυπριακή οικονομία την πιο δύσκολή της χρονιά μετά το 1974, ο τομέας που κατάφερε να διαψεύσει τις αρνητικές εκτιμήσεις και προβλέψεις των δανειστών μας και άλλων οίκων και να συγκρατήσει το μέγεθος της ύφεσης της κυπριακής οικονομίας, είναι ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.

Όλοι έχουν πειστεί ότι η Τουριστική και Ξενοδοχειακή μας Βιομηχανία, ήταν, είναι και θα συνεχίσει να είναι στυλοβάτης και κινητήρια δύναμη για επανεκκίνηση της Κυπριακής οικονομίας, καθώς και ένας από τους σημαντικότερους, αν όχι ο πλέον σημαντικός, πυλώνες οικονομικής ανάπτυξης και προσφοράς θέσεων εργασίας.

Όραμά μας ήταν εντός της υπό επισκόπηση 5-ετίας (2013-18), να φτάσουμε από τα 2.6 εκατ. επισκέπτες ετησίως στα 3.5 εκατομμύρια, θέτοντας συγκεκριμένους στόχους ανά αγορά προτεραιότητας. Όραμα που φυσιολογικώς εχόντων των εξελίξεων φαίνεται να εκπληρώνεται ίσως και από τη φετινή χρονιά του 2017.

- ➔ Κατόπιν έντονων και συνεχών διαβημάτων τόσο προς την Κεντρική Τράπεζα, όσο και προς τις Εμπορικές Τράπεζες, αλλά και προς τον Υπουργό Οικονομικών, επετεύχθη η σταδιακή μείωση των επιτοκίων για τις δανειοδοτήσεις των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων σε τουλάχιστο λιγότερο επαχθή επίπεδα.

- Ο ΠΑΣΥΞΕ συνεχίζει τις έντονες προσπάθειες του για προώθηση του πάγιου και διαχρονικού αιτήματος του για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού. Επί τούτου ο ΠΑΣΥΞΕ υπέβαλε, τόσο στην Τρόϊκα, όσο και στην Κυβέρνηση και άλλους αρμόδιους φορείς, Υπόμνημα με προτεινόμενο Σχέδιο Δράσης, πάνω σε τριετή βάση, με στόχο την επανατοποθέτηση της Κύπρου ως ενός ελκυστικού χειμερινού τουριστικού προορισμού στην Ανατολική Μεσόγειο.

Συνεπώς, είναι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που ο Σύνδεσμος χαιρετίζει τις τριετείς συμφωνίες που υπέγραψε ο ΚΟΤ με μεγάλους Διοργανωτές Ταξιδίων του εξωτερικού και οι οποίες προνοούν την πραγματοποίηση/ενίσχυση των προγραμμάτων τους για την Κύπρο πάνω σε ΟΛΟΧΡΟΝΗ βάση.

- Εξαγγελία πολιτικής Ανοικτών Αιθέρων από την Κυβέρνηση, το Νοέμβριο 2013, μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας για φιλελευθεροποίηση των πτήσεων κατά τη χειμερινή περίοδο, γεγονός που αποτελούσε ένα πάγιο αίτημα του Συνδέσμου μας, καθώς και υιοθέτηση αυτής της πολιτικής και του συναφούς ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ (Μάϊος 2014) για ανάπτυξη των αερομεταφορών προς και από την Κύπρο, καλύπτοντας πληθώρα υφιστάμενων αλλά και νέων αγορών (πχ Ισραήλ, Λίβανο) με την παράλληλη βελτίωση υφιστάμενων διακρατικών συμφωνιών (πχ με χώρες της Μέσης Ανατολής και του Αραβικού Κόλπου, καθώς και με την Αίγυπτο), που είχαν ως αποτέλεσμα τη δραστική αύξηση των τουριστικών μας αφίξεων από τις αντίστοιχες χώρες.
- Λήψη πολιτικής απόφασης για τη δημιουργία μεγάλων αναπτύξεων, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας Καζίνο/ων, ως το πάγιο αίτημα του Συνδέσμου, καθώς επίσης και των νέων μαρίνων όπως αυτής της Αγίας Νάπας που ήδη βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησης.
- Τροποποίηση των Περί Ξενοδοχείων & Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμο και Κανονισμών, στις 7/2/14, όπου ενσωματώθηκαν οι Μικτές Τουριστικές Αναπτύξεις (ΜΤΑ) με άλλες χρήσεις εντός του κελύφους του κτιρίου/ων της ξενοδοχειακής μονάδας (Condo Hotels).
- Παράταση της ισχύος του Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων ή/και ενίσχυση υφιστάμενων, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο, που διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αυξήσεις του συντελεστή δόμησης μέχρι και 30%, ενώ παράλληλα βρίσκεται υπό νομοτεχνική επεξεργασία και το Νομοσχέδιο που θα διαλαμβάνει την παράταση για ακόμη ένα έτος της ρύθμισης αυξημένων κεφαλαιουχικών εκπτώσεων που έληξε το 2017.

Ως βιομηχανία ανταποκριθήκαμε άμεσα σ' αυτές τις κινήσεις. Οι επενδύσεις που έγιναν από τον ιδιωτικό τομέα, τους τελευταίους 36 μήνες, για αναβαθμίσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων, υπολογίζεται να έχουν ξεπεράσει τα 450 εκατ. ευρώ. Πετύχαμε να αξιοποιήσουμε τα κίνητρα προς την κατεύθυνση που χάραξε η Κυβέρνηση, προσδίδοντας πρόσθετη αξία στο τουριστικό και ξενοδοχειακό μας προϊόν.

- ➔ Εξαγγελία Έκτακτων Σχεδίων Κατάρτισης Εργαζομένων σε Ξενοδοχειακές Μονάδες, καθώς και Προγραμμάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για Νεοπροσλαμβανόμενους Ανέργους στον Τομέα της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας, με στόχο την εργοδότηση περισσότερων ανέργων Κυπρίων στα ξενοδοχεία μας, όπως και η πρόσφατη εξαγγελία των προγραμμάτων κατάρτισης της ΑνΑΔ το Μάιο του 2016.
- ➔ Ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης με την υπογραφή στις 21/3/16 του Μνημονίου Συμφωνίας για την περίοδο 1/3/2016-31/12/2018, με σημαντικές βελτιώσεις στις πρόνοιες της και σε παρεμφερή ωφελήματα.
- ➔ Ανάπτυξη των αγορών της Ρωσίας και των Δημοκρατιών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών μέσω των ακόλουθων μέτρων:
 - » Πετυχημένης εφαρμογής του νέου μηχανισμού/διαδικασίας για ταχεία έκδοση θεωρήσεων διαβατηρίων (Βίζα) από την Κυπριακή Δημοκρατία σε Ρώσους πολίτες (ηλεκτρονική αίτηση, προέγκριση και έκδοση τελικής θεώρησης διαβατηρίων κατά την άφιξη τους στα Κυπριακά Αεροδρόμια) που είχε ως αποτέλεσμα θεαματικές αυξήσεις τα τελευταία χρόνια: αύξηση (+28%) του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο κατά το 2013 έναντι του 2012, φθάνοντας τις 608,500, σε συνέχεια της αύξησης 42% που σημείωσαν οι αφίξεις του 2012 έναντι του 2011 που είχε 50% αύξηση έναντι του 2010, που επίσης είχε ανάλογη αύξηση 50% έναντι του 2009, ενώ το 2014 και παρά τα γνωστά σοβαρά προβλήματα που αντιμετώπισε η Ρωσία, σημειώθηκε αύξηση 5% έναντι των αφίξεων μας του 2013. Για το 2016 επετεύχθη θεαματική αύξηση (+49% έναντι του 2015) που υπερκάλυψε τις απώλειες που είχαμε το 2015 - ως αποτέλεσμα της σημαντικής μείωσης του εξερχόμενου τουρισμού από τη Ρωσία προς το σύνολο των προορισμών, της τάξης του 30%, ενώ στην Κύπρο το περιορίσαμε σε μόλις -18% - και που είχε ως αποτέλεσμα να φθάσουμε τον αριθμό ρεκόρ των 782.000 Ρώσων τουριστών στο νησί μας.
 - » Λειτουργία νέων Προξενείων και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Ρωσίας πέραν της Μόσχας και της Αγίας Πετρούπολης.

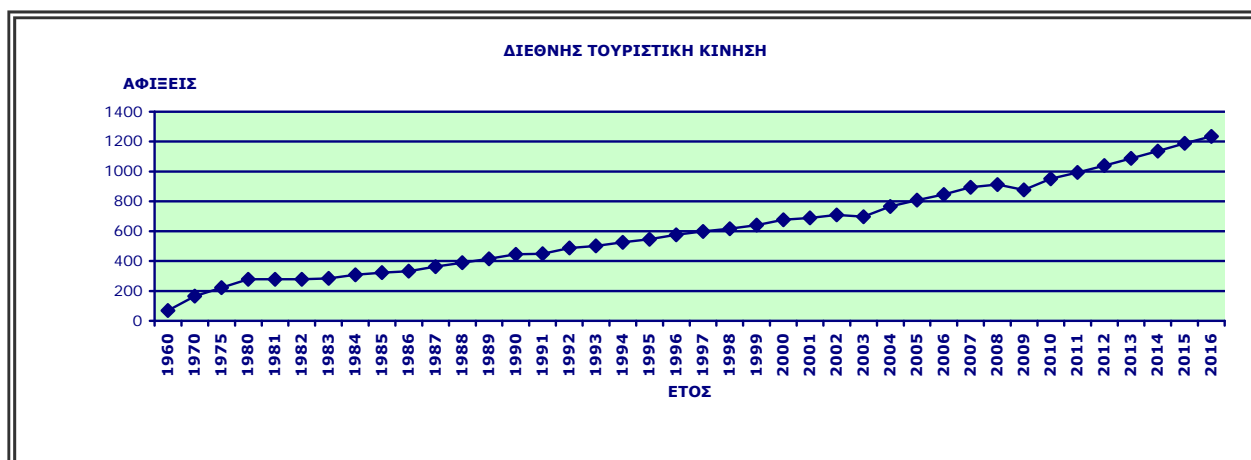
- » Επέκταση της πετυχημένης εφαρμογής του νέου μηχανισμού/ διαδικασίας για ταχεία έκδοση θεωρήσεων διαβατηρίων (Βίζα) από την Κυπριακή Δημοκρατία σε Ουκρανούς πολίτες, με ανάλογες θεαματικές αυξήσεις στις αφίξεις Ουκρανών τουριστών της τάξης του 75% το 2013 έναντι του 2012, 21% το 2014 έναντι του 2013, 23% το 2015 έναντι του 2014 και τούτο παρά τις αντίξοες συνθήκες που δημιουργούσε η Ουκρανική κρίση, ενώ το 2016 σημείωσε αύξηση κατά 23% έναντι του 2015, φθάνοντας τους 62.000 Ουκρανούς τουρίστες.
- Ανάλογη θεαματική αύξηση των τουριστικών αφίξεων επετεύχθη και από την αγορά του Ισραήλ, ως αποτέλεσμα της σταδιακής φιλελευθεροποίησης των πτήσεων, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 43% το 2015 έναντι του 2014 και του 58% το 2014 έναντι του 2013, σε συνέχεια της αύξησης του 11% το 2013 έναντι του 2012, ενώ η συνέχεια της ανοδικής αυτής τάσης και κατά το 2016 (+51% έναντι του 2015), είχε ως αποτέλεσμα τον αριθμό των 149.000 Ισραηλινών τουριστών στο νησί μας.
- Εξαγγελία τριών Σχεδίων Κινήτρων σε Αεροπορικές Εταιρείες από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων και την Hermes Airports το Μάρτιο 2015, με στόχο την προσέλκυση νέων Αεροπορικών Εταιρειών, περιλαμβανομένων και Αεροπορικών Εταιρειών χαμηλών κόστων, καθώς και την επέκταση των προγραμμάτων υφιστάμενων Αεροπορικών Εταιρειών.
- Καθολική διαπίστωση και πλήρης ΤΑΥΤΙΣΗ απόψεων Κυβέρνησης-ΚΟΤ-ΠΑΣΥΞΕ ότι η Ξενοδοχειακή και Τουριστική μας Βιομηχανία είναι ο σημαντικότερος αιμοδότης της οικονομίας του τόπου και της ευημερίας του λαού μας, και ότι αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις με κύριες αυτές της ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ και της ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑΣ που συνεπώς επιβάλλουν τη σταθερή στήριξη και θωράκιση της, θέσεις που συχνά διατυπώνονται μέσω των επίσημων δηλώσεων και ομιλιών που κάνουν:
 - ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας,
 - ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, και
 - ο Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Για πρακτικούς λόγους δεν περιλαμβάνονται και άλλες επιτυχίες του παρελθόντος που σας είχαν γνωστοποιηθεί προγενέστερα.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ (ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ)	ΔΕΙΚΤΗΣ (1960=100)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΛΛΑΓΗ %
1960	69,3	100.0	-
1970	165,8	239.0	-
1975	222,3	320.0	-
1980	278,2	400.5	-
1981	278,8	401.4	0.2
1982	277,5	399.5	- 0.4
1983	283,2	407.7	2.0
1984	308,6	444.3	9.0
1985	322,1	463.8	4.4
1986	332,8	479.2	3.3
1987	362,4	521.8	8.9
1988	388,2	558.9	7.1
1989	414,0	596.0	6.6
1990	445,8	641.8	7.7
1991	449,2	646.7	0.7
1992	486,7	700.7	8.4
1993	501,4	721.9	3.0
1994	526,6	758.2	5.0
1995	544,9	784.6	3.5
1996	575,3	828.4	5.6
1997	597,8	860.8	3.9
1998	617,4	889.1	3.3
1999	641,1	923.2	3.8
2000	677,0	974.9	5.6
2001	688,0	990.5	1.6
2002	709,0	1,020.7	3.1
2003	697,0	1,003.3	- 1.7
2004	766,0	1,102.6	9.9
2005	807,0	1,161.0	5.3
2006	846,0	1,216.7	4.8
2007	894,0	1,286.0	5.7
2008	913,0	1,313.0	2.1
2009	877,0	1,261.8	- 3.9
2010	950,0	1,366.5	8.3
2011	994,0	1,429.4	4.6
2012	1,040,0	1,495.1	4.6
2013	1,088,0	1,563.9	4.6
2014	1,137,0	1,634.3	4.2
2015	1,189,0	1,709.5	4.5
2016	1,235,0	1,776.2	3.9

ΠΗΓΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (UNWTO)

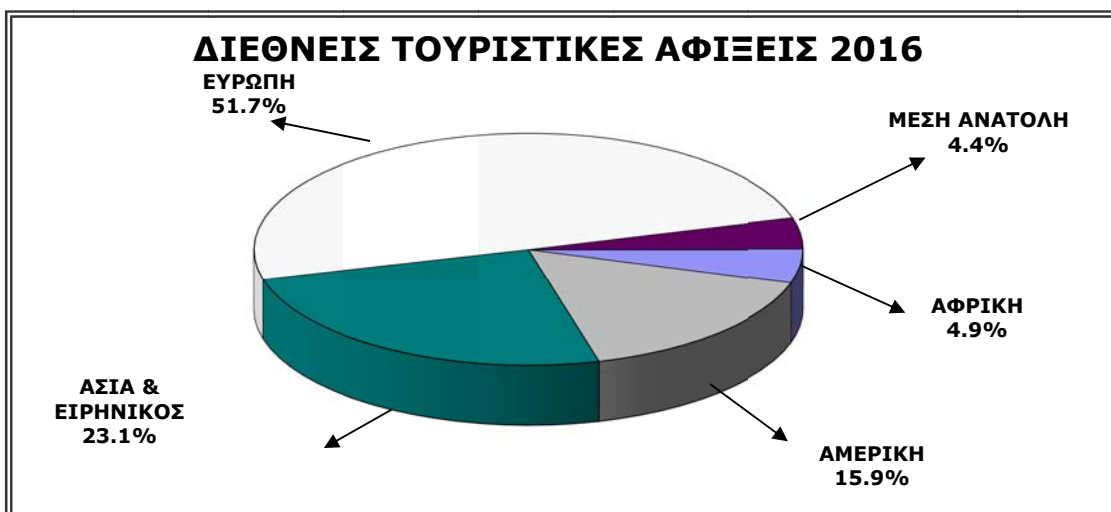
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2020-2030			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ		
	2016	2020 *	2030 *
ΕΥΡΩΠΗ	615.0	620	744
ΑΣΙΑ & ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ	308.6	355	535
ΑΜΕΡΙΚΗ	200.2	199	248
ΑΦΡΙΚΗ	57.8	85	134
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	53.6	101	149
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	1,235.0	1,360	1,809

* Προβλέψεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΔΙΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ / ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΦΙΞΕΙΣ 2016 (ΕΚ.)	ΕΣΟΔΑ 2015 (€ δισεκ.)	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
			ΑΦΙΞΕΙΣ 2016/2015	ΕΣΟΔΑ 2015/2014
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	1,235.0	1.076.0	3.9	4.1
ΕΥΡΩΠΗ	615.0	405.3	2.1	2.9
ΑΣΙΑ & ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ	308.6	314.7	8.6	2.5
ΑΜΕΡΙΚΗ	200.2	274.2	3.9	8.0
ΑΦΡΙΚΗ	57.8	29.5	8.2	0.5
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	53.6	52.6	-4.0	7.4
ΚΥΠΡΟΣ	3.2	2.4	19.8	8.9

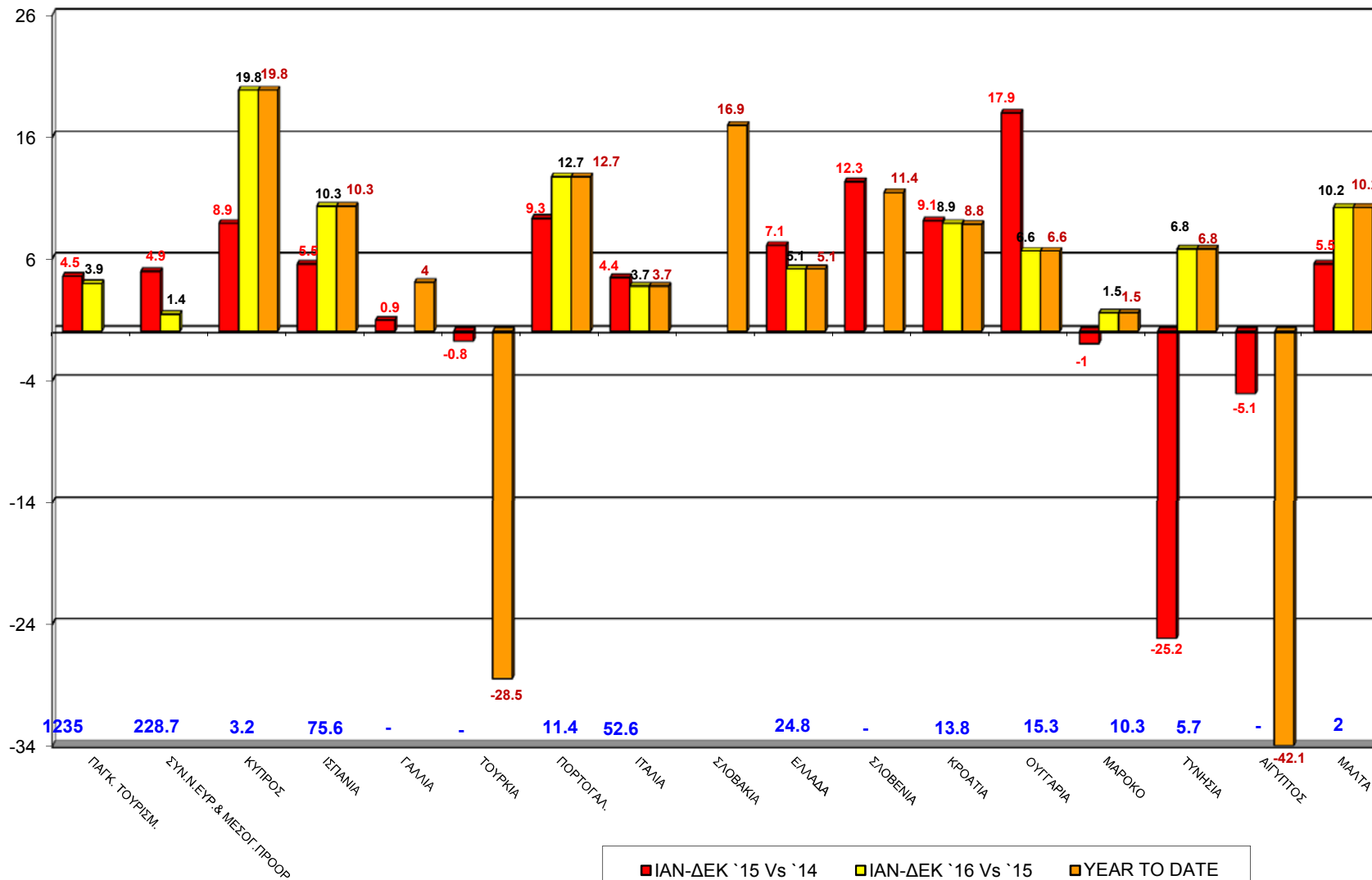
ΠΗΓΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (UNWTO), ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΧΩΡΑ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ					
ΧΩΡΑ	2016	2015	2014	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2016/15	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2015/14
Ην. Βασίλειο	1,157,978	1,041,203	871,517	11.2%	19.5%
Ρωσία	781,634	524,848	636,759	48.9%	-17.6%
Σουηδία	115,019	108,600	106,661	5.9%	1.8%
Νορβηγία	47,037	46,644	56,739	0.8%	-17.8%
Φινλανδία	18,463	19,392	23,917	-4.8%	-18.9%
Δανία	29,593	25,334	30,550	16.8%	-17.1%
Γερμανία	124,030	112,214	86,394	10.5%	29.9%
Ελλάδα	160,254	139,534	100,949	14.8%	38.2%
Ελβετία	53,319	46,596	48,941	14.4%	-4.8%
Ολλανδία	29,450	29,328	22,211	0.4%	32.0%
Γαλλία	42,576	36,464	29,160	16.8%	25.0%
Ρουμανία	28,741	21,058	18,154	36.5%	16.0%
Βέλγιο/Λουξ.	28,968	23,484	27,023	23.4%	-13.1%
Πολωνία	42,683	43,375	29,058	-1.6%	49.3%
Αυστρία	30,419	32,010	23,658	-5.0%	35.3%
Τσεχία	9,744	9,774	10,421	-0.3%	-6.2%
Ιταλία	17,905	16,295	14,452	9.9%	12.8%
Ουκρανία	62,292	50,640	41,087	23.0%	23.3%
Ουγγαρία	14,335	11,210	10,204	27.9%	9.9%
Βουλγαρία	11,338	11,308	7,974	0.3%	41.8%
Ιρλανδία	4,066	2,979	2,868	36.5%	3.9%
Σλοβακία	8,970	4,491	3,921	99.7%	14.5%
Ισπανία	4,005	3,730	3,052	7.4%	22.2%
Βαλτικές Χώρες	23,298	23,473	18,032	-0.7%	30.2%
Άλλες Ευρωπαϊκές	34,931	31,225	27,655	11.9%	12.9%
Ισραήλ	148,739	98,593	68,817	50.9%	43.3%
Λίβανος	50,361	36,976	32,683	36.2%	13.1%
Η.Α.Ε	17,016	19,309	16,715	-11.9%	15.5%
Άλλες Αραβικές Χώρες	37,503	36,286	28,542	3.4%	27.1%
Ην. Πολιτείες Αμερικής	16,949	18,726	15,843	-9.5%	18.2%
Καναδάς	3,619	4,253	3,273	-14.9%	29.9%
Αυστραλία	10,930	12,991	9,765	-15.9%	33.0%
Νότια Αφρική	4,409	3,525	4,233	25.1%	-16.7%
Άλλες Χώρες	15,957	13,532	10,003	17.9%	35.3%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΩΝ	3,186,531	2,659,400	2,441,231	+19.8%	+8.9%

ΠΗΓΗ: ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥΣ
ΙΑΝ - ΔΕΚ 2015 Vs 2014
ΙΑΝ - ΔΕΚ 2016 Vs 2015
YEAR TO DATE

%

ΠΗΓΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (WNTO)
 TOURISM BAROMETER-Vol.15 - March 2017

■ ΙΑΝ-ΔΕΚ `15 Vs `14
 ■ ΙΑΝ-ΔΕΚ `16 Vs `15
 ■ YEAR TO DATE
εκ. Τουριστικές Αφιξεις 2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ****2016**

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1*	ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ / ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ	ΆΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	2,710	130	26	2,866
Λεμεσός	9,255	958	657	10,870
Λάρνακα	4,231	1,012	673	5,916
Αμμόχωστος	18,535	13,808	2,455	34,798
Πάφος	17,076	7,282	3,284	27,642
Ορεινά Θέρετρα	1,471	---	675	2,146
ΣΥΝΟΛΟ	53,278	23,190	7,770	84,238

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1 ΑΣΤΕΡΩΝ****2016**

ΠΕΡΙΟΧΗ	5*	4*	3*	2*	1*	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	588	558	659	688	217	2,710
Λεμεσός	3,396	2,870	2,493	415	81	9,255
Λάρνακα	386	2,316	643	841	45	4,231
Αμμόχωστος	2,488	7,269	7,820	913	45	18,535
Πάφος	4,704	8,247	3,403	419	303	17,076
Ορεινά Θέρετρα	---	280	561	346	284	1,471
ΣΥΝΟΛΟ	11,562	21,540	15,579	3,622	975	53,278

ΠΗΓΗ: ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ****2016**

ΠΕΡΙΟΧΗ	DE LUXE	Α'	Β'	Γ'	ΤΟΥΡ. ΧΩΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	---	---	130	---	---	130
Λεμεσός	---	288	330	212	128	958
Λάρνακα	---	160	642	210	---	1,012
Αμμόχωστος	---	5,830	4,952	506	2,520	13,808
Πάφος	---	2,616	710	476	3,480	7,282
Ορεινά Θέρετρα	---	---	---	---	---	---
ΣΥΝΟΛΟ	---	8,894	6,764	1,404	6,128	23,190

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ
ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ****2016**

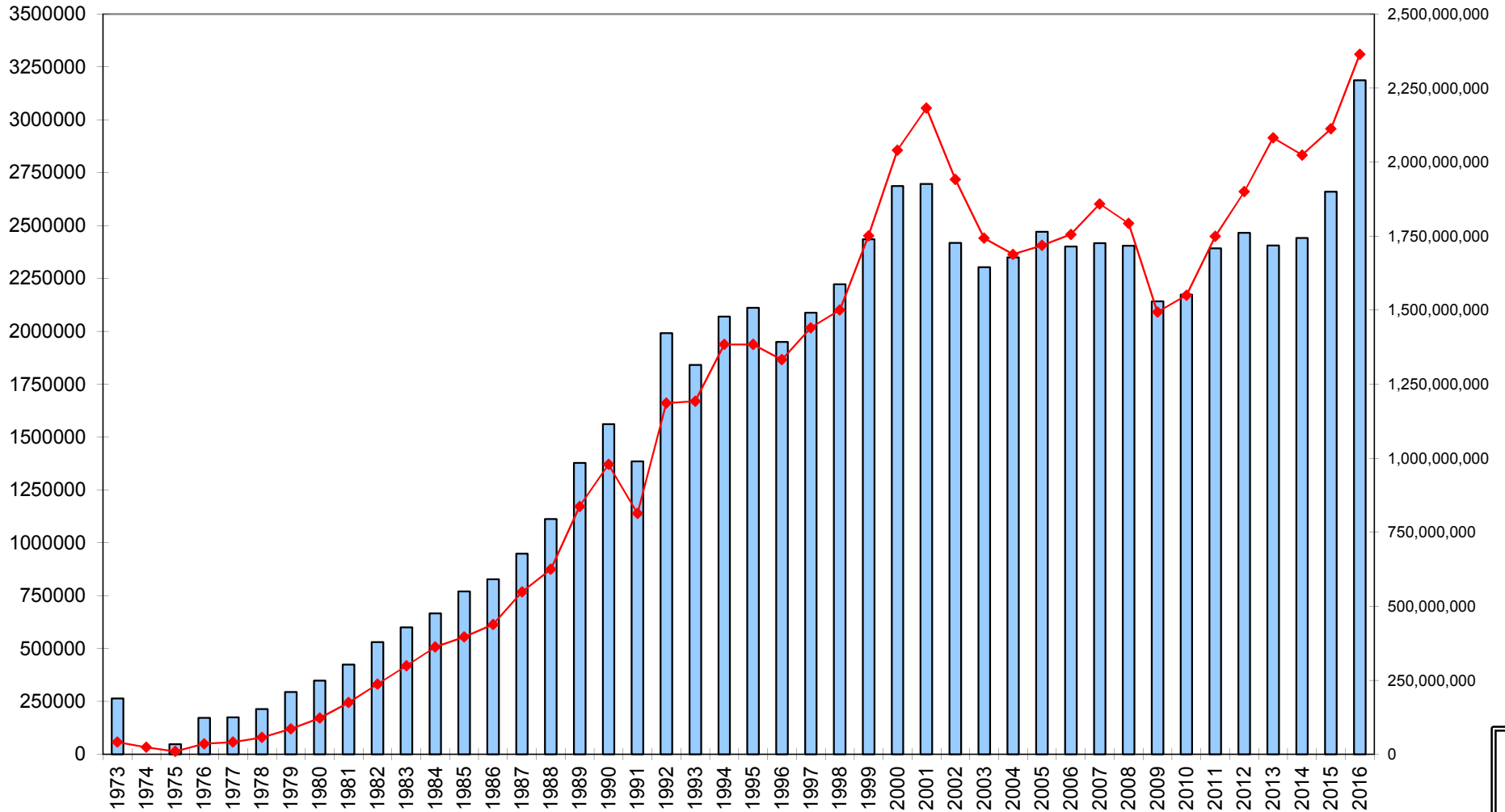
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΤΟΥΡ. ΕΠΑΥΛ.	ΠΑΡΑΔΟΣ. ΟΙΚΟΔ.	ΤΟΥΡ. ΔΙΑΜ.	ΕΠΙΠΛ. ΔΙΑΜ.	ΞΕΝΟΔ. ΧΩΡΙΣ ΑΣΤΕΡΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΚΑΤΑΣΚ. ΧΩΡΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	---	26	---	---	---	---	---	26
Λεμεσός	---	96	494	42	---	25	---	657
Λάρνακα	---	513	94	66	---	---	---	673
Αμμόχωστος	308	11	2,132	4	---	---	---	2,455
Πάφος	728	277	1,236	34	---	21	988	3,284
Ορεινά Θέρετρα	8	547	---	---	120	---	---	675
ΣΥΝΟΛΟ	1,044	1,470	3,956	146	120	46	988	7,770

ΠΗΓΗ: ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ & ΕΣΟΔΑ 1973 - 2016

ΑΦΙΞΕΙΣ

ΕΣΟΔΑ
€

135

ΠΗΓΗ: ΚΟΤ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΟΔΑ

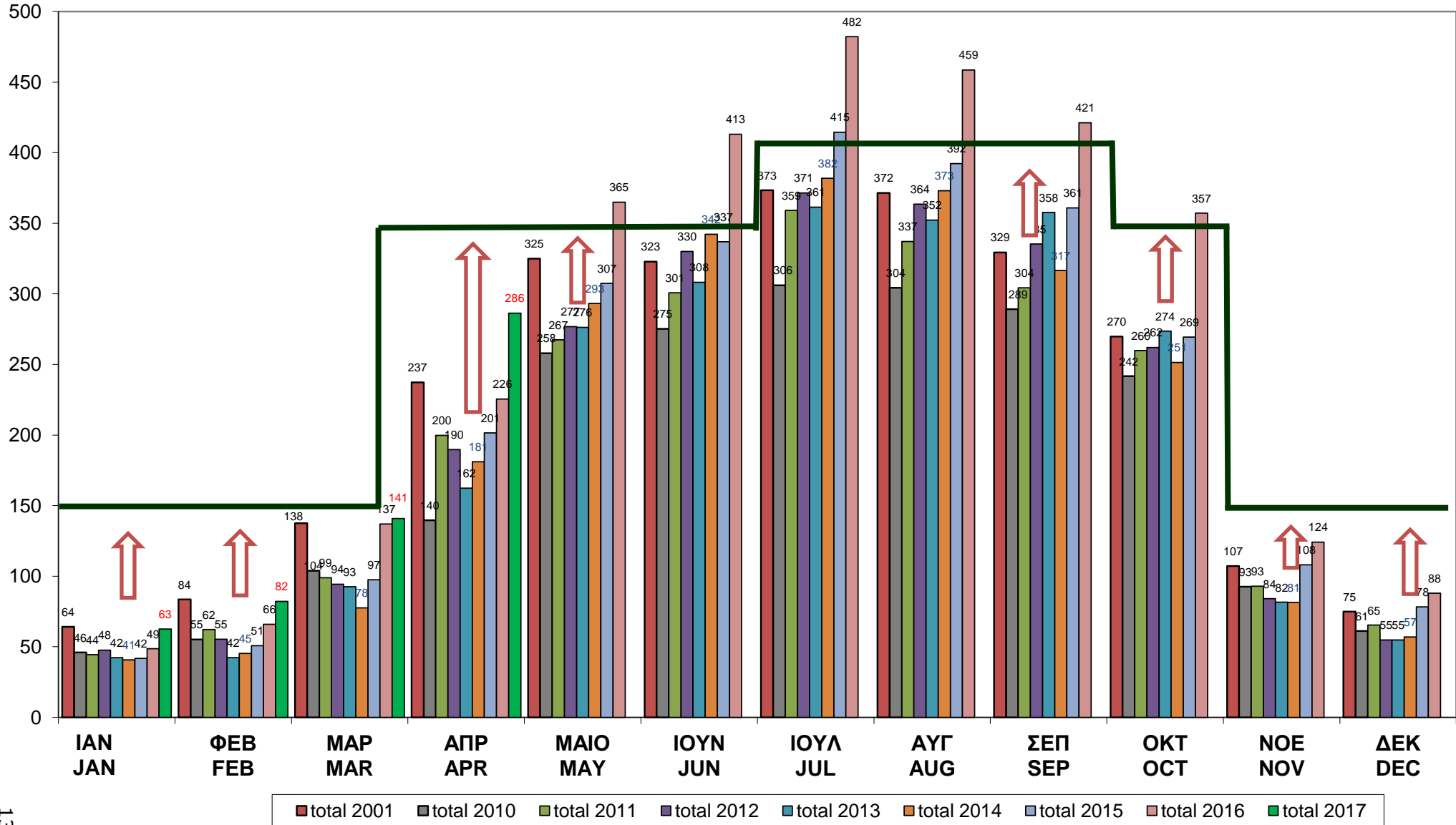
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ

2001 - 2010 - 2011 - 2012 - 2013 - 2014 - 2015 - 2016 - 2017

ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

('000)

ΠΗΓΗ/SOURCE: ΚΟΤ/CTO 2001-2017

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

ΜΕΛΗ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ			
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κατηγορία	Κλίνες
1	CYPRUS HILTON	5*	588
2	CLEOPATRA	4*	170
3	HILTON PARK NICOSIA	4*	388
4	CENTRUM	3*	94
5	CLASSIC	3*	114
6	ASTY	2*	90
7	RIMI	2*	50
8	ΡΟΥΙΑΤΙΚΟ	2*	64
9	ALMOND BUSINESS H/APTS	B	64
			1,622

	ΛΕΜΕΣΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	GRANDRESORT	5*	510
2	ATLANTICA BAY	4*	402
3	ATLANTICA MIRAMARE BEACH	4*	528
4	CURIUM PALACE	4*	106
5	POSEIDONIA BEACH	4*	276
6	ALASIA	3*	120
7	ARSINOE	3*	340
8	ATLANTICA OASIS	3*	530
9	ΚΑΡΕΤΑΝΙΟΣ	3*	142
10	ΚΑΡΕΤΑΝΙΟΣ ODYSSEA	3*	318
11	ΜΟΝΙΑΤΙΣ	3*	60
12	NAVARRIA	3*	247
13	PARK BEACH	3*	209
14	TSANOTEL	3*	192
15	AQUARIUS BEACH	2*	63
16	METROPOLE	= =	34
17	BLUE CRANE H/APTS	A	98
18	JASMINE H/APTS	A	68
19	LORDOS H/APTS	B	62
20	PIGEON BEACH H/APTS	B	24
21	ESTELLA H/APTS	C	72
			4,401

	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατηγορία	Κλίνες
1	PRINCESS BEACH	4*	274
2	SENTIDO SANDY BEACH	4*	410
3	FLAMINGO BEACH	3*	122
4	HOTEL-E CYPRUS	3*	140
5	SVELTOS	3*	87
6	ACHILLEOS	2*	62
7	CACTUS	2*	106
8	ELYSSO	2*	70
9	LIVADHIOTIS	2*	130
10	MIKES KANARIUM CITY	2*	52
11	SAN REMO	2*	120
12	ATRIUM ZENON H/APTS	A	160
13	BORONIA H/APTS	B	38
14	FRANGIORGIO H/APTS	B	54
15	FRIXOS H/APTS	B	42
16	KLASHIANA H/APTS	B	34
17	SUN HALL H/APTS	B	78
18	SUNFLOWER H/APTS	B	74
19	TSIALIS H/APTS	B	68
20	PATSALOS H/APTS	C	60
			2,181

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			
	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ	Κατηγορία	Κλίνες
1	ADAMS BEACH	5*	440
2	ATLANTICA AENEAS	5*	518
3	GRECIAN BAY	5*	542
4	GRECIAN PARK	5*	490
5	ANMARIA BEACH	4*	200
6	ASTERIAS BEACH	4*	396
7	CYPROTEL FLORIDA	4*	256
8	DOME BEACH	4*	410
9	GRECIAN SANDS	4*	328
10	PAVLONAPA BEACH	4*	289
11	SUN N BLUE	4*	146
12	ANESIS	3*	212
13	ANONYMOUS BEACH	3*	112
14	BELLA NAPA BAY	3*	236
15	CORFU	3*	118
16	LIMANAKI BEACH	3*	133
17	MARINA	3*	192
18	NAPA MERMAID	3*	259
19	NAPA PLAZA	3*	412
20	NAPA TSOKKOS	3*	80
21	NELIA	3*	176

	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
22	NEW FAMAGUSTA	3*	190
23	NICHOLAS COLOR	3*	216
24	NISSI PARK	3*	152
25	RIVER ROCK	3*	125
26	ATLANTICA SANCTA NAPA	3*	281
27	STAMATIA	3*	160
28	ATLANTICA SUNGARDEN BEACH	3*	488
29	TASIA MARIS	3*	237
30	TASIA MARIS SANDS	3*	91
31	TOFINIS	3*	296
32	CHRYSLAND	2*	44
33	CORNELIA	2*	51
34	FEDRA	2*	101
35	KALYPSO	2*	220
36	L' EROS	1*	45
37	ATLANTICA MARE VILLAGE	A	338
38	ATLANTICA SO WHITE H/APTS	A	292
39	EVABELLE NAPA H/APTS	A	170
40	LOUTSIANA H/APTS	A	76
41	MELPO-ANTIA H/APTS	A	260
42	MON REPOS H/APTS	A	42
43	NISSIANA H/APTS	A	52
44	SUNWING SANDY BAY VILLAGE	A	768
45	ANDROTHERA H/APTS	B	64
46	APHELANDRA H/APTS	B	100
47	CHRISTABELLE H/APTS	B	94
48	COSMELENIA H/APTS	B	68
49	DIOMYLOS H/APTS	B	60
50	ELEANA H/APTS	B	42
51	GREEN BUNGALOWS H/APTS	B	202
52	IPHIGENIA H/APTS	B	140
53	KAOS H/APTS	B	40
54	KKARAS H/APTS	B	52
55	KONNOS BAY H/APTS	B	44
56	LIQUID H/APTS	B	88
57	MACRONISSOS VILLAGE	B	248
58	MASTRONAPA H/APTS	B	30
59	MELISSI H/APTS	B	64
60	NAPA PRINCE H/APTS	B	72
61	NICK'S H/APTS	B	40
62	PAVLINIA H/APTS	B	54
63	PHILIPPIANA H/APTS	B	42

	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
64	SOHO H/APTS	B	60
65	TASIA MARIS GARDENS H/APTS	B	88
66	TSOKKOS HOLIDAY Νο 1 H/APTS	B	64
67	AGRINO H/APTS	C	46
68	ELIGONIA H/APTS	C	40
69	RIO NAPA H/APTS	C	68
70	SALMARY H/APTS	C	50
71	TSOKKOS HOLIDAY Νο 2 H/APTS	C	78
72	TSOKKOS PARADISE HOLIDAY VILLAGE	A	272
	ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ	Κατηγορία	Κλίνες
73	CONSTANTINOS THE GREAT BEACH	5*	298
74	ANASTASIA BEACH	4*	382
75	ATLANTICA SEA BREEZE	4*	294
76	CAPO BAY	4*	450
77	CRYSTAL SPRINGS BEACH	4*	250
78	ILIADA BEACH	4*	210
79	ODESSA	4*	416
80	POLYCARPIA	4*	160
81	SUNRISE BEACH	4*	762
82	SUNRISE PEARL	4*	292
83	TSOKKOS PROTARAS	4*	244
84	VRISSIANA BEACH	4*	276
85	ADELAIS	3*	146
86	ANAIS BAY	3*	114
87	ANTIGONI	3*	327
88	CAVO MARIS BEACH	3*	403
89	HARRY'S	3*	72
90	KAPETANIOS BAY	3*	175
91	MIMOZA BEACH	3*	108
92	PERNERA BEACH	3*	289
93	SILVER SANDS BEACH	3*	251
94	TSOKKOS GARDENS	3*	350
95	VRISSAKI BEACH	3*	240
96	AUSONIA H/APTS	A	100
97	KOKKINOS H/APTS	A	60
98	LOUIS ALTHEA BEACH H/APTS	A	316
99	LOUIS NAUSICAA BEACH H/APTS	A	384
100	MELINI H/APTS	A	98
101	NARCISSOS H/APTS	A	134
102	PARAMOUNT H/APTS	A	100
103	RISING STAR BEACH H/APTS	A	216
104	TROPICAL DREAMS H/APTS	A	106
105	TSOKKOS GARDENS 2 H/APTS	A	156

	ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
106	TSOKKOS SUN GARDEN PROTARAS H/APTS	A	136
107	WINDMILLS H/APTS	A	128
108	A.P. MAOURIS H/APTS	B	32
109	ANDREOTIS H/APTS	B	80
110	ASTREAS H/APTS	B	86
111	CREST H/APTS	B	44
112	DOMNIKI H/APTS	B	70
113	FLORA H/APTS	B	64
114	MANTALENA H/APTS	B	84
115	MARLITA BEACH H/APTS	B	288
116	MEANDROS H/APTS	B	82
117	MYRO-ANDROU BEACH H/APTS	B	176
118	PAMBERO H/APTS	B	92
119	PANALE H/APTS	B	44
120	PAPANTONIA H/APTS	B	218
121	SANDRA H/APTS	B	96
122	THE GOLDEN STAR BEACH H/APTS	B	200
123	TSIOLAKIS VRYSSI H/APTS	B	62
124	LANTIANA GARDENS H/APTS	C	48
125	POLA COSTA BEACH H/APTS	C	60
			23,219

	ΠΑΦΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	ALMYRA	5*	374
2	ANNABELLE	5*	376
3	APHRODITE HILLS	5*	580
4	KING EVELTHON BEACH	5*	500
5	LEPTOS CORAL BEACH	5*	842
6	OLYMPIC LAGOON PAPHOS	5*	552
7	VENUS BEACH	5*	432
8	ALOE	4*	544
9	AMPHORA	4*	198
10	AQUAMARE BEACH	4*	250
11	ASCOS BEACH	4*	406
12	ATHENA BEACH	4*	835
13	ATHENA ROYAL BEACH	4*	324
14	ATLANTICA GOLDEN BEACH	4*	372
15	AVLIDA	4*	386
16	LOUIS IMPERIAL BEACH	4*	484
17	LOUIS LEDRA BEACH	4*	522
18	ST. GEORGE	4*	490
19	THE PIONEER BEACH	4*	508
20	AGAPINOR	3*	139

	ΠΑΦΟΣ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
21	DIONYSOS	3*	188
22	KISSOS	3*	274
23	LEPTOS PAPHOS GARDENS	3*	110
24	LOUIS PHAETHON BEACH	3*	802
25	MAYFAIR	3*	95
26	PAPHIESSA	3*	82
27	QUEEN'S BAY	3*	380
28	VERONICA	3*	286
29	THALASSA BOUTIQUE	4*	202
30	ANEMI H/APTS	A	178
31	CAPITAL COAST RESORT & SPA	A	382
32	CORALLIA BEACH H/APTS	A	170
33	HELIOS BAY H/APTS	A	100
34	MAYFAIR H/APTS	A	168
35	SOFIANNA H/APTS	A	214
36	ST. GEORGE GARDENS H/APTS	A	150
37	HILLTOP GARDENS H/APTS	B	100
38	PANDREAM H/APTS	B	102
39	AKTI BEACH TOURIST VILLAGE	A	330
40	ALIATHON TOURIST VILLAGE	A	516
41	KEFALOS BEACH TOURIST VILLAGE	A	508
42	THEO SUNSET BAY HOLIDAY VILLAGE	A	144
	ΠΟΛΙΣ / ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΣ		
43	ANASSA	5*	332
44	NATURA BEACH	3*	152
45	SOULI	2*	98
46	AYII ANARGYRI	1*	112
47	PYRGIANA BEACH	1*	78
48	PYRGOS BAY	1*	88
49	BOUGENVILEA H/APTS	B	56
50	FOLLOW THE SUN H/APTS	B	30
51	MARIELA H/APTS	B	128
52	STEPHANOS H/APTS	B	72
53	AKAMANTHEA HOLIDAY VILLAGE	A	172
			15,913

ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ			
	ΤΡΟΟΔΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	JUBILEE	2*	60
2	TROODOS	2*	93
	ΠΛΑΤΡΕΣ		
3	FOREST PARK	4*	280
4	NEW HELVETIA	3*	61
5	EDELWEISS	2*	42
6	PETIT PALAIS	2*	61
7	SPRING	1*	28
	ΠΕΔΟΥΛΑΣ		
8	HEALTH HABITAT	2*	56
9	CHRISTY'S PALACE	1*	30
10	CENTRAL	= =	34
11	TWO FLOWERS	= =	28
	ΑΓΡΟΣ		
12	RODON	3*	308
13	VLACHOS	1*	34
	ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑ		
14	EKALI	3*	110
15	HELLAS	3*	55
16	MYLOS	3*	27
17	MINAIDE'S	1*	82
	ΓΑΛΑΤΑ		
18	RIALTO	1*	55
	ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ		
19	HELIOUPOLIS	= =	23
20	KASTALIA	= =	16
21	LOUTRAKI	= =	12
			1,495

ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ			
	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	ARGO	4*	144
2	ASPELIA	4*	284
3	ASTERIAS	4*	278
4	CYPRIANA	4*	200
5	GOLDEN MARIANA	4*	173
6	GRECIAN	4*	155
7	LOIZIANA	4*	340
8	SANDY BEACH	4*	288
9	AEGEAN COURT	3*	74
10	ARCADIAN	3*	114
11	AURORA	3*	85
12	CLEO	3*	105

	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
13	CONSTANTIA	3*	230
14	ESPERIA TOWER	3*	114
15	FLORIDA	3*	92
16	GALA BEACH	3*	160
17	GOLDEN PLAGE	3*	180
18	GOLDEN STARDUST	3*	114
19	REVECCA	3*	80
20	TROIAN	3*	121
21	VENUS BEACH	3*	133
22	BLUE SEA	2*	114
23	CARYATIS	2*	84
24	GOLDEN PALMS	2*	150
25	KING GEORGE	2*	43
26	MARINA	2*	61
27	MARKOS	2*	75
28	TULIP	2*	63
29	HARRY'S	1*	40
30	OTHELLO	1*	27
31	SAVOY	1*	47
32	SHIAMBELLOS	= =	12
33	ARSINOE		
34	TWIGA		
	ΚΕΡΥΝΕΙΑ	Κατηγορία	Κλίνες
35	DOME	3*	305
36	SEAVIEW	3*	69
37	DORANA	3*	51
38	ALCYON	2*	38
39	ANADEL	2*	42
40	BELLAPAIS	2*	48
41	EL GRECO	2*	30
42	KLEARCHOS	2*	48
43	MERMAID	2*	109
44	SOCRATES	2*	34
45	BRISTOL	1*	23
46	HOLIDAY HAVEN	1*	22
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κατηγορία	Κλίνες
47	LEDRA PALACE (<i>under UN control</i>)	5*	320
			5,319

ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ ----- 249
ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ----- 47
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ----- 296
ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΙΝΩΝ ----- 54,150

**ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΣΥΞΕ
2014 - 2017****ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Χρ.	Ιακωβίδου
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Π.	Λεωνίδου
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	Π.	Σίβακας
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	Cl.	Sirrieh
ΜΕΛΟΣ	-	Π.	Λαζάρου

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Χ.	Θεοχάρους
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Γ.	Μακεδόνας
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Χρ.	Τσάνος
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	Ν.	Κατσουνωτός
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	Χρ.	Παπαγεωργίου
ΜΕΛΟΣ	-	Α.	Καπετάνιος
ΜΕΛΟΣ	-	Ν.	Θρασυβούλου

ΛΑΡΝΑΚΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Ι.	Φλωρεντιάδου
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Ν.	Μιχαηλίδης
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Μ.	Λουκά
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	Μ.	Πολυβίου
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	Π.	Λειβαδιώτης

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Χρ.	Κοιτάζος
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Δ.	Γιαννάκη
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Γ.	Κοιτάζος
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	Α.	Τσόκκος
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	Α.	Καλλένος
ΜΕΛΟΣ	-	Χρ.	Αγγελίδης
ΜΕΛΟΣ	-	Αντ.	Αντωνίου
ΜΕΛΟΣ	-	Α.	Γαβριηλίδης
ΜΕΛΟΣ	-	Χρ.	Ζανέττου
ΜΕΛΟΣ	-	Μ.	Ηλία
ΜΕΛΟΣ	-	Γ.	Κουμής
ΜΕΛΟΣ	-	Π.	Κωνσταντίνου
ΜΕΛΟΣ	-	Ευγ.	Λεοντιάδης
ΜΕΛΟΣ	-	Λ.	Μισέρης
ΜΕΛΟΣ	-	Μ.	Νικόλσον
ΜΕΛΟΣ	-	Στ.	Παναγιώτου
ΜΕΛΟΣ	-	Δ.	Τάκκας

ΠΑΦΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Θ.	Φιλιππίδης
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Εβ.	Κωμοδρόμου
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Κ.	Λούκα
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	Ευρ.	Λοϊζίδης
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	Ηρ.	Χριστοφόρου
ΜΕΛΟΣ	-	Μ.	Βασιλείου
ΜΕΛΟΣ	-	Φ.	Γεωργίου
ΜΕΛΟΣ	-	Α.	Ευσταθίου
ΜΕΛΟΣ	-	Χρ.	Ζένιος
ΜΕΛΟΣ	-	Φ.	Κατσούρη
ΜΕΛΟΣ	-	Ν.	Κισσονέργη
ΜΕΛΟΣ	-	Κ.	Κουρούση
ΜΕΛΟΣ	-	Αγ.	Κωνσταντίνου
ΜΕΛΟΣ	-	Α.	Μιχαηλίδου
ΜΕΛΟΣ	-	Π.	Σκουφαρίδης
ΜΕΛΟΣ	-	Ν.	Κιττής
ΜΕΛΟΣ	-	Ν.	Τουλιάς
ΜΕΛΟΣ	-	Αντ.	Αντωνίου
ΜΕΛΟΣ	-	Α.	Χατζευσταθίου
ΜΕΛΟΣ	-	Χρ.	Χρυσάνθου

ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Α.	Μαντάλας
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Ν.	Ματθαίου
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	Γ.	Σκυριανίδης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	Α.	Μιχαηλίδης
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	Γ.	Θεοδώρου
ΜΕΛΟΣ	-	Δ.	Μηναΐδης

ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ

Εκπρόσωπος στο ΔΣ	-	Στ.	Μανδρίδης
-------------------	---	-----	-----------

**ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ**

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ 2014 - 2017
Ανώτατο Συμβουλευτικό Σώμα Κυπριακού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ)	Χ. Λοϊζίδης Θ. Φιλιππίδης Γενικός Διευθυντής
Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης & Συντονισμού Τουριστικών Θεμάτων (ΚΟΤ)	Χ. Λοϊζίδης Γενικός Διευθυντής
Επιτροπή Έγκρισης Σχεδίων & Κατάταξης Ξενοδοχείων (ΚΟΤ)	Χρ. Κοιτάζος Θ. Φιλιππίδης
Επιτροπή Κυπριακού Σήματος Ποιότητας Τουρισμού για Ξενοδοχεία & Τουριστικά Καταλύματα (ΚΟΤ)	Χρ. Κοιτάζος Θ. Φιλιππίδης
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ)	Χρ. Ιακωβίδου Γενικός Διευθυντής
Επιτροπή Όρων Υπηρεσίας	Α. Καπετάνιος
Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας	Α. Μιχαηλίδου (Πρόεδρος) Ευρ. Λοϊζίδης Π. Θεοχάρους Μ. Τσόκκου Μ. Ιωάννου Μ. Έλληνας - ΠΑΣΥΔΙΞΕ Λ. Παναγιώτου - ΣΤΕΚ
Συμβουλευτική Επιτροπή για Θέματα Κατάρτισης & Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία (Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού)	Α. Τσόκκος Ν. Κατσουνωτός Μ. Κουννάς Γενικός Διευθυντής

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ 2014 - 2017
Συμβουλευτική Επιτροπή του Ξενοδοχειακού Κλάδου της Τεχνικής Εκπαίδευσης (Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού)	N. Κατσουνωτός M. Κουννάς Γενικός Διευθυντής
Συμβούλιο Ανοικοδόμησης & Επανεγκατάστασης (ΕΤΕΚ και Τμήμα Πολεοδομίας)	Στ. Μανδρίδης Ι. Φλωρεντιάδου
Ομάδα Εργασίας Τουρισμού για το Νέο Στρατηγικό Σχέδιο (Προεδρία Δημοκρατίας και Καθοδηγητική Υπουργική Επιτροπή)	Γενικός Διευθυντής
Ομάδα Εργασίας (Task Force) για Παρακολούθηση των Εξελίξεων στις Τουριστικές Αγορές (ΚΟΤ)	Γενικός Διευθυντής
Συμβουλευτική Επιτροπή του Cyprus Convention Bureau (ΚΟΤ)	Γενικός Διευθυντής
Θεματική Ομάδα Θρησκευτικού & Προσκυνηματικού Τουρισμού (ΚΟΤ)	Γενικός Διευθυντής
Μόνιμη Επιτροπή Τουρισμού (ΚΕΒΕ)	Γενικός Διευθυντής
Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου (ΚΕΒΕ)	Χρ. Ιακωβίδου
Ομάδα Φορέων για την Προώθηση του Ιατρικού Τουρισμού (ΠΙΣ, ΠΟΣ, ΠΑΣΙΝ, ΠΑΣΥΞΕ, ΣΤΕΚ)	Γενικός Διευθυντής
Cyprus Dialogue Forum (United Nations Development Programme)	Γενικός Διευθυντής

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ 2014 - 2017
Εκτελεστική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου	Χ. Λοϊζίδης Α. Τσόκκος Α. Καπετάνιος Ι. Περδίας Χ. Θεοχάρους <u>Προέδροι Επαρχιακών Επιτροπών:</u> Χρ. Ιακωβίδου Ι. Φλωρεντιάδου Χρ. Κοιτάζος Θ. Φιλιππίδης Α. Μαντάλας <u>Εκπρόσωπος Εκτοπισμένων Ξ/χων:</u> Στ. Μανδρίδης Α. Μιχαηλίδου
Επιτροπή για την Ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου	Χ. Λοϊζίδης Α. Καπετάνιος Ι. Περδίας Χ. Θεοχάρους Χρ. Ιακωβίδου Χρ. Κοιτάζος Θ. Φιλιππίδης Α. Μιχαηλίδου
Επιτροπή για το Νέο Θεσμικό Πλαίσιο στα Ξενοδοχεία (Πολεοδομικά Κίνητρα, Μικτές Τουριστικές Αναπτύξεις, Ποιοτικά Κριτήρια & Επεκτάσεις Ξενοδοχειακών Μονάδων)	Α. Καπετάνιος Χ. Θεοχάρους Ι. Φλωρεντιάδου Χρ. Κοιτάζος Θ. Φιλιππίδης Μ. Κουννάς Α. Μιχαηλίδου Στ. Παναγιώτου Φ. Κατσούρη Γ. Μακεδόνας Α. Ευσταθίου

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ 2014 - 2017
Επιτροπή για Εργατικά Θέματα και για Εισαγωγή Ξένου Εργατικού Δυναμικού	Χ. Λοϊζίδης Α. Τσόκκος Ι. Περδίας Χ. Θεοχάρους Ν. Κατσουνωτός Μ. Κουννάς Α. Μιχαηλίδου Αλ. Χρυσσαφίνης <u>Προέδροι Επαρχιακών Επιτροπών:</u> Χρ. Ιακωβίδου Ι. Φλωρεντιάδου Χρ. Κοιτάζος Θ. Φιλιππίδης Α. Μαντάλας Αιμ. Μιχαήλ - ΚΕΒΕ
Επιτροπή Αεροσυγκοινωνιών	Χ. Λοϊζίδης Θ. Φιλιππίδης Ευρ. Λοϊζίδης Α.Λ. Γιαννάκη Γ. Μακεδόνας
Επιτροπή για Θέματα Παραλιών	Α. Καπετάνιος Ι. Φλωρεντιάδου Μ. Κουννάς Α.Λ. Γιαννάκη Φ. Κατσούρη Α. Ευσταθίου
Επιτροπή για την επικαιροποίηση των προτάσεων του ΠΑΣΥΞΕ για τον εκσυγχρονισμό του Νομοθετικού πλαισίου που διέπει την ίδρυση και λειτουργία του ΚΟΤ	Χρ. Κοιτάζος (Συνπρόεδρος) Θ. Φιλιππίδης (Συνπρόεδρος) Χ. Θεοχάρους Ι. Φλωρεντιάδου Α. Μιχαηλίδου Στ. Παναγιώτου Αλ. Χρυσσαφίνης Φ. Κατσούρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ 2014 - 2017
Επιτροπή για τα Πνευματικά και Συγγενικά Δικαιώματα	Χ. Λοϊζίδης Χ. Θεοχάρους Ν. Κατσουνωτός Μ. Κουννάς Α.Λ. Γιαννάκη
Επιτροπή για τα Μη Αδειούχα Καταλύματα	Θ. Φιλιππίδης Α. Μαντάλας Γ. Μακεδόνας
Επιτροπή για Εκπαιδευτικά Θέματα & Ετήσιου Συνεδρίου	Χ. Θεοχάρους (Πρόεδρος) Χρ. Ιακωβίδου Ι. Φλωρεντιάδου Στ. Μανδρίδης Ευρ. Λοϊζίδης Κ. Λοϊζου - Επ. Γραμματέας Ελ. Δημητρίου - ΠΑΣΥΔΙΞΕ Χρ. Βώλος - INST.OF HOSP. Α. Χ'Ανδρέου - INST.OF HOSP.
Επιτροπή για την Ιστοσελίδα του ΠΑΣΥΞΕ	Χ. Θεοχάρους (Συντονιστής) Γενικός Διευθυντής Σύμβουλος Επικοινωνίας
Ad-Hoc Τεχνική Επιτροπή για το νέο τρόπο Αδειοδότησης & Κατάταξης Ξενοδοχείων	Α. Καπετάνιος Ι. Φλωρεντιάδου Θ. Φιλιππίδης Μ. Κουννάς Α. Μιχαηλίδου
Ad-Hoc Επιτροπή για τις Εικονικές Απαιτήσεις από Τουρίστες για Αποζημιώσεις	Χ. Λοϊζίδης Ι. Περδίας Θ. Φιλιππίδης Ν. Κατσουνωτός